

NAMAZ ÖYKÜLERİ

hazırlayan
Süheyl Seçkinöglü

2. BASKI

NAMAZ ÖYKÜLERİ

Hazırlayan: Süheyl Seçkinoğlu

İÇİNDEKİLER

"Gözümün Nuru Namaz"	9
İlk Namaz	13
Namazın Hakkı	18
Namaz Dinin Direğidir	19
Benim Şu Kuluma Bakın!	22
Müminin Miracı: Namaz.....	23
Başkasının Namazı	33
Bir Namaz Hatırası	34
Namaz Uykudan Hayırlıdır	37
Secde Et, Yakınlaş!	38
Azrail'i Durduran Namaz.....	40
Müslüman'ın Saati	41
Usanmadan Namaz	44
Peygamberin Secde Yeri	
Mabedde Bir Gece	45
Namaz Kaçırın Adamın Ahı	49

Mutlaka Namaz	50
Kutlu Cuma.....	55
Darağacında Namaz.....	56
Namazın Sesi	63
Su	64
Hallac'ın Namazı	72
Turistlere namaz nasıl anlatıldı?	73
Kıyam ve Rükû	75
İhtişamlı bir manzara	76
Cuma'nın Armağanı.....	79
Vefalı Bir Kızın Hikâyesi	80
Namazın Sırrı	82
Seccadenin Hikâyesi.....	83
Kârların En Güzeli	87
Seherde Edilen Dua	88
Abdestle Arınma.....	90
Şeyh Şamil'in Namazı	91
Şeytanın Düğümleri	93
İlk Namazım	94
Safları Sıklaştıralım	104
O Şerbetten Bile Güzел	105
Haydi Namaza!.....	108
Cehennem Ateşini Söndüren Namaz	109
Namazda İçtenlik.....	110
Miracın Senin!.....	111
Gönlü Evde Gözü Mescitte	118

Cennetlik Bir Adam	119
Kalp Ve Namaz	120
Ayağındaki Oku Namazda Çıkardılar	121
Çok Secdeyle Bana Yardım Et	122
Gece Namazı	123
İş İştin Geçince	125
Biz Namaz İçin Onlarla Savaşıyoruz	126
Namaz ve Kardeşlik	128
Mesnevi’de Namaz	129
Devenin Namaz Dersi	135
Vaktinde Kılınan Namaz	136
Ne Faydam Oluyor?	140
Namaz Kıl!	141
Sizler Nefret Ettiriciler misiniz?	143
Bir Namaz Öyküsü	144
Miraç ve Namaz	147
Korku ve Saygısız Namaz	151
İlk Secde	152
Namaz ve Bağış	155
Direk	156
Bahçe	159
Kalbin Namazı	160
Pişmanlığın Ödülü	162
Namazla Günahtan Arınma	163
Bediüzzaman’ın Namazı	164
Büyüleyen Namaz	166

Bu Sizin Hakkınızdır	167
Osmanlı Ordusunun Gücü	171
Mescitte Bebek	172
Çanakkale’de Ezan Sesleri	176
Öl de Köye Dönme	177
Beş Vakit Sözü	178
En Yüksek Hakikat.....	179
İrmak.....	182
Namazın Kerameti	183
Namazda Heybet	184
Bırakmıyor.....	185
Namazın Nuru	187
Bu Benim Son Namazımdır	188
Arı Gönülle Namaz	190
Berat Gecesi Namazı	191
Mevlana’nın Namazı	193
Onu Kesmek İstemedim	194
Allah’ın Çağrısı.....	196
Peygamberin Namaz Huzuru	197
En Büyük Hırsız.....	198
Namaz Kılmıyordunuz	199
Uzun Secdeler	200
İslam’ın Çağrısı Namaz	201
Salavat’ın Kerameti.....	202

“Gözümün Nuru Namaz”

Peygamberimiz, namazı “evimizin önünden akan ve günde beş kez girip yıkandığımız bir ırmağa” benzetir. Bir başka hadisinde, namaz için, ‘Gözümün Nuru’ der. Namaz, gözyaydınlığımızdır; onunla Hakk’ı ve O’nun güzelliklerini görürüz. Namazda gönül gözümüz açılır, Allah’a doğru bir yükseliş yaşarız. Allah’ın bizim namazımıza ihtiyacı yoktur, namaz bizim için emredilmiştir. Çünkü, namazla arınır, dünya kirlerinden temizleniriz. Namaza ilişkin öykü ve anlardan oluşan bu kitapla, günde beş kez yaşadığımız bu güzelliğin sırlarına bir kez daha varacaksınız. Gündelik yaşamın karışıklığından günde beş kez sıyrılarak Allah’a yönelmenin değerini, çeşitli yaşanmış olaylardan ve öykülerden bir kez daha dinleyeceksiniz. Namazın kul ile Allah arasında nasıl yüce bir bağ olduğunu bir kez daha hissedeceksiniz. Namaza giriş ibadeti olan abdestle, ‘Biz hayatı sudan yarattık,’ ayetinin sırrına nasıl dalmış olduğumuzu göreceksiniz. ‘Secde et, yakınlaş,’ ayetinin gizlerini keşfedecek, secdenin nasıl bir yücelme anı olduğunu fark edeceksiniz. Namaz, ibadetlerin özüdür, kulluğun en geniş ve güzel halidir. Namaz sadece ruhumuzu arıtmakla kalmaz, bize, kul olmanın en yüce bağış

olduğunu da bildirir. Namazda bütün ibadetler gizlenmiş ve toplanmıştır. Namaz, yaratılmışların en şereflişi olarak insanın, bütün yaratılmışlar adına Rabbine boyun eğmesidir. Bu seçkide Türk Edebiyatı'nın çeşitli usta kalemlerinden olduğu kadar; kendini, namaza ilişkin anılarını ve unutulmaz deneyimlerini ilk kez okurla paylaşanların metinlerini de bulacaksınız. Peygamberimizin eşsiz hayatından, çeşitli bilgelerin yaşamından sözler ve olaylar da bulacaksınız. Umarım bu öykülerle namaz size farklı zenginliklerini gösterir. Kusurlar bizden, güzellikler O'ndandır.

Süheyl Seçkinoğlu

“Onlar ki gayba iman edip namazı
dürüst kılarlar ve kendilerine verdiğimiz
rıziyetten (Allah yolunda) harcarlar.”

Bakara, 3

“Namaz dinin direğidir.”

Hz. Muhammed

“Kainatta en yüksek şey imandır.
İmandan sonra namazdır.”

Bediüzzaman

“Somurtuş ki bıçak, nara ki tokat
Zift dolu gözlerde karanlık kat kat
Yalnız seccademin yününde şefkat
Beni kimsecikler okşamaz madem
Öp beni alnımdan sen öp seccadem”

Necip Fazıl Kısakürek

İlk Namaz

Ömer Seyfettin

Oh, bu sabah ne kadar soğuktu. Yatağımın hararetlerini terk ettiğim vakit, çılgın fırtınalarla haykırarak, tehditkâr rüzgârlarla camları döverek geçen gecenin bütün bürûdetini masetmiş olan soğuk terliklere çıplak ayaklarımı sokunca içimde geceden kalma bir üşümenin titrediğini hissettim. Hizmetçim tabii uyuyordu, onu bu yakıcı soğukta sıcak yatağından kaldırmaya acırdım. Odamın kapısını açtım. Dışarıda kesici ve parçalayıcı kışın soğuk suları yüzümü ve ellerimi tokatladılar. Bu merhametsiz tokatların altında kollarımı sıvadım. Abdestimi aldım. Odama dönünce yalancı bir sıcaklık bir teselli nefesi gibi, havlunun altından kollarıma, yüzüme, ıslanmış saçlarıma temas ediyordu. Daha fecir uyanmamıştı. Yalancı şafağın donuk kırmızı sükûneti gecenin soğuk karanlıklarını parçalayarak büyüyor ve genişliyordu. Pencereye dayandım. Önümde, bütün evler, ebedî bir uykunun uyanılmaz kâbuslarını tamamlıyor gibi cansız duruyorlardı. Deniz, sınırsız bir laciverdi donukluk ile uyuyor ve şafağın geçici gölgeleriyle titreyen uzak ve sisli sahillere beyaz dalgalarıyla nihayetsiz bir hatt-ı fasıl çiziyordu.

Evlerin arasında fakir ve naçiz, fakat bir azamet-i maneviye ile semaya doğru yükselen eski câminin küçük ve ihtiyar minaresi daha boştu. Sonra... Bu öncesizlik anında bütün o zulmetler mavi bir şeffaflıyet gibi damla damla olurken, minarenin şerefesinde genç müezzinin zarif gölgesi hareket etti. Ben hırkama bütün bütüne büründüm. Soğuktan büzülmüş ve mütefekkir, bu esmer ve melul âleme karşı unutulmaz bir ulûhiyet seslenişinin hatırası gibi derinden âkisi ve ruhumu haşyetle titreten ezanı dinlerken, on beş senedir kalkabildiğim bu büyük ve ruhaniyet dolu sabahların birincisini düşünüyordum. Ah on beş sene evvel...

Şimdi teselliden ne kadar uzak bulunduğum annem, dünyada en sevdiğim, dünyada yegâne bağlandığım bu muhterem varlık, işte hatırlıyorum, on beş sene evvel beni ilk sabah namazına kaldırmış idi. Galiba yine böyle bir kıştı. Onun odasına bitişik olan küçük odamdaki küçük karyolamda uyurken bir esir öpücüğü gibi alnımı okşayan nazik eliyle, nazik ince parmaklarıyla saçlarımı tarayarak, "Haydi Ömerciğim, kalk," demişti, "kalk, haydi yavrucuğum!" Ben gözlerimi açmışım. Köşedeki küçük yazıhanemin üzerinde yanan küçük gece kandili -ah, bunu unutamam, bu bir kedi kafası idi- iki pencerele olan odamın beyaz, muşamba perdelerinin esmerliklerini aydınlatıyor ve yeşil, camdan gözleriyle bakıyordu.

"Fakat anneciğim," demiştim, "daha gece..."

Her vakit öptüğü yerden, sol kaşımın ucundan tekrar öperek, "Yok yavrucuğum, saat on iki, sonra vakit geçer," diye koltuklarımın tutarak kaldırdı. İçi fanileli küçük terliklerimi giyerek ve gözlerimi yumrukla ovuşturarak onu takip ettim. Karanlık sofadan bir lahzada geçerek odasına girdik. Bağdaş kurmuş bir zenciye benzeyen siyah ve alçak soba gürüldeyerek yanıyordu. "Aa... Pervin de kalkmış..." Pervin -hizmetçimizdi-

elindeki sarı güğümü sobanın üzerinden indiriyordu. Onun kalkacağına hiç ihtimal veremezdim. Annem demişti ki:

“Pervin her sabah kalkar.”

Ben hiç kalkmadığım halde onun her sabah kalkmasına hayret ettim. Hırkamı çıkardılar, kollarımı sıvadılar, abdest leğeninin yanına çömeldim. Anneciğim, “Öyle yorulursun,” diye küçük bir iskemleyi altıma koydu, ona oturdum.

“Haydi, besmele çek!”

Pervin ılık suyu ellerime döküyor, annem başucumda, “Yüzünü... Şimdi kollarını, yine üç defa...” diye fısıldıyor, unuttukça, “Aa! Hani başına mesh?” gibi ihtarlarla yanlışlarımı bana tekrar ettiriyordu. Abdest bitince annemle beraber yavaş bir sesle namaz dualarını okuyarak kollarımı ve yüzümü kuruladık, Pervin de ayaklarımı kuruladı. Ve çoraplarımı giydirdi. Isınmak için sobanın önüne gitmiştim. Arkama dönünce, annemi, arakıye seccadeyi açıyor gördüm... Sonra başına yeşil başörtüsünü örterek beni çağırıyordu. “Gel...” Gittim. Küçük ben, onunla bir seccadede, bir yavru samimiyet ve saadetiyle o muazzez, o hassas anne vücudunun yanında durdum. İki lakırdı ile bana yapacağımı, evvelden öğrettiklerini tekrar etti:

“İki rekât sünnet... Gece öğrendiklerini zammet, unutmadın ya?”

“Hayır...”

“Haydi...”

O, iftitah tekbirini elierini omuzlarına kaldırarak kadın gibi yaparken, ben de gayri ihtiyari onu taklit etmişim. Sünneti bitirdikten sonra, bana gözlerinin nafiz bir tebessümüyle gülerek,

“Yavrum,” demişti, “sen kadın mısın? Kadınlar öyle başlar, sen erkeksin, ellerini kulaklarına götüreceksin.” Ve hararetili

elleriyle benim küçük ellerimi kulaklarıma kaldırarak, "İşte böyle..." diyerek erkek iftihadını öğretti. Ben de tekbiri öyle alıp annemden farkımı, niçin erkek olduğumu, erkekliğin ne olduğunu, erkek olmanın yalnız küçük kızları dövmek ve onlara hâkim olmaktan başka da farkları olacağını düşünerek namazı bitirdim. Dua ederken sordum ki:

"Nasıl dua edeceğim anne?"

O dua ediyor ve dudakları hareket ettikçe başörtüsü de ihtizaz eder gibi oluyordu. Başını salladı, duasını bitirdikten sonra, daha hâlâ hatırımda:

"Evvela, 'İslâm olduğum için ey Allahım, sana hamd ederim' de... Sonra, 'Vatanımızın düşmanlarını perişan etmeni senden istirham ederim' de... Sonra da, 'Bütün eziyet çeken, hasta olan, felâkette bulunan, fakir olan Müslümanların selâmet ve sıhhatlerini senden temenni ederim' de... Kendin için, kendi iyi olman ve şeytanın yalanlarına aldanmaman için dua et!" demişti. Ben bu basit ve Türkçe duayı, annemin dolabındaki birbiri üstüne duran ve karıştırmaklıgım "Dua kitaplarıdır, sakın ilişme!" ihtarıyla daima men olunan, yıpranmış, Arapça esreli ve üstünlü kitapları derhatır ederek içimden söyledim, fatiha... Annem seccadeyi toplayarak bana uyuyup uyuyamayacağımı sordu, uykum var mıydı? Bunu bilmiyordum... Cevap vermedim. "Haydi öyleyse, git kitabını getir, dersini dinleyim."

"Peki."

Artık esmer ve duman gibi bir aydınlıkla tenevvür eden sofa-dan hızla geçtim. Odamın perdeleri biraz beyazlaşmış, küçük gece kandilinin yemyeşil gözleri sönererek siyah iki nokta gibi kalmış; sanki geceleri kendisine bakarak uyuduğum bu kedi kafası; ölmüş, terk-i hayat etmişti. Yazıhanemin üstünde açık

duran kitabımı kaptım, annemin yanına koştum, hiç yanlışıım çıkmadı. Annem geceleri derdi ki:

“Yatmazdan evvel dersini üç defa oku yavrum, uyurken melaikeler sana onu öğretir.” O melaikeler bu gece de, uykumda bana dersimi öğretmişlerdi. Annem müşfik aferinlerle saçlarımı okşadı. Ve, “Daha mektebe çok vakit var,” diye beni kendi yatağına yatırdı. Uykum yoktu, anneme bakıyordum. Yeşil başörtüsü başında, bu zulmet-i münevvere içinde bir hayal gibi hareket ederek Kurân’ını aldı ve pencerenin kenarına, geniş sedire oturarak okşayan sesiyle tilavete başladı ruhumda bir şiir gibi bir akis bırakan bu güzel sesi dinleyerek... Büyük, yeşil başörtüsünün altında, tıpkı ölen bir hemşireme benzeyen güzel ve asım çehresini görerek... Ve yavaş yavaş sallanan başının duasının hafif ahengini seyrederek dalıyordum. Perdelerin altından görülen dumanlı sema gittikçe aydınlanıyor, geç kalmış birkaç yıldız koyu lacivert bir atlasa düşmüş mai ve nadide elmaslar gibi parlıyorlardı. Annemi bir meleğe benzetiyordum. Bu hayal ile melekleri düşünerek, Kurân okuyan annemin şimdi etrafına toplanmaları gereken melaikeleri müşahade ediyorum zannederek dalıverdim. Yüzümün üstünde, ahirette güller bitecek ve cehenneme girecek olursam katiyen yanmayacak olan sol kaşımın ucunda tatlı bir ürperme duyuyor, sonra annemin münevver bir zambak aydınlığıyla parlayan dudaklarının kımıldanmasına bakarak... O görülmeyen melaike kanatlarının saçlarıma, annemin şimdi Kurân tutan ince parmaklarıyla okşadığı sarı ve çok saçlarıma dokunduklarını hissederek gibi oluyor ve dalıyordum.

Namazın Hakkı

Peygamberimiz, özensiz kılınan namazı, namaz saymazdı. Bir gün, hızlı ve özensiz bir şekilde namaz kılan bir kimseye, "Namazını tekrarla, çünkü sen namazı kılmış olmadın," dedi. Adam dönüp yine eskisi gibi kıldı. Peygamberimiz yine ona, "Dön, yeni baştan kıl. Çünkü sen namazı kılmış olmadın," diye buyurdu ve bu uyarısını üç kez tekrarladı. En sonunda adam, "Seni hak din ve kitapla gönderen Allah'a yemin ederim ki, ben bundan başka türlüünü bilmiyorum, bana doğrusunu öğret," dedi.

Bunun üzerine Efendimiz, "Namaza duracağın zaman tek-bir al. Sonra ne kadar kolayına gelirse, o kadar Kur'ân oku. Arkasından rükûa var. Sonra başını kaldırıp ayakta doğruluncaya kadar dur. Daha sonra, secdeye varıp Rabbinin büyüklüğünü hissedinceye kadar kal. Sonra başını kaldırıp otur. Bunu namazın bütününde böylece yap," dedi.

Namaz Dinin Direğidir

Bediüzzaman Said Nursi

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adıyla...

“Namaz dinin direğidir.”

Namaz ne kadar değerli ve önemli, hem ne kadar ucuz ve az bir masraf ile kazanılır, hem namazsız adam ne kadar divâne ve zararlı olduğunu iki kere iki dört eder derecesinde anlamak istersen, şu temsîlî hikâyeciğe bak, gör:

Bir zaman, bir büyük sultan, iki hizmetçisini, her birisine yirmi dört altın verip, iki ay uzaklıkta, kendine ait güzel bir çiftliğine gönderiyor. Ve onlara emreder ki:

“Şu para ile yol ve bilet masrafı yapınız. Hem oradaki eviniz için gerekli bâzı şeyleri satın alınız. Bir günlük mesafede bir istasyon vardır; hem araba, hem gemi, hem tren, hem uçak bulunur. Sermâyeye göre binilir.”

İki hizmetkâr ders aldıktan sonra giderler. Birisi bahtiyar idi ki, istasyona kadar bir parça para masraf eder. Fakat, o masraf içinde, efendisinin hoşuna gidecek öyle güzel bir ticaret elde

eder ki, sermâyesi birden bine çıkar. Öteki hizmetkâr serseri olduğundan, istasyona kadar yirmi üç altınını harcar. Kumarda kaybeder. Bir tek altını kalır. Arkadaşı ona der:

“Yahu, şu liranı bir bilete ver. Tâ, bu uzun yolda yayan ve aç kalmayasın. Hem bizim efendimiz kerîmdir; belki merhamet eder, ettiğin kusuru affeder. Seni de uçağa bindirirler. Bir günde memleketimize gideriz. Yoksa, iki aylık bir çölde aç, yayan, yalnız gitmeye mecbur olursun.”

Acaba, şu adam inad edip, o tek lirasını bir hazinenin anahtarı olan bir bilete vermeyip, geçici bir lezzet için günahlara harcasa; gayet akılsız, zararlı, bedbaht olduğunu en akılsız adam dahi anlamaz mı?

İşte ey namazsız adam! Ve ey namazdan hoşlanmayan nefsim!

- ❖ Hâkim ise; Rabbimiz, Yaraticımızdır.
- ❖ İki yolcu ise; biri dindar, namazını şevk ile kılar; diğeri gâfil, namazsız insanlardır.
- ❖ Yirmi dört altın ise, yirmi dört saat her gündeki ömürdür.
- ❖ Çiftlik ise, Cennet'tir.
- ❖ İstasyon ise, kabirdir.
- ❖ Seyahat ise; kabre, ölümden sonraki dirilişe, sonsuzluğa giden yolculuktur. İnsanın yaptıklarına göre, insanı Allah'a yakınlıştıran güzel eylemlerin gücüne göre o uzun yolu çeşitli derecelerde kat ederler. Allah'a kulluk edenler, şimşek gibi, bin senelik yolu bir günde keser. Bir kısmı da, hayal gibi, elli bin senelik bir mesafeyi bir günde kat' eder. Kuran şu gerçeğe iki âyetiyle işaret eder.
- ❖ Bilet ise namazdır. Bir tek saat, beş vakit namaza abdestle yeter. Acaba, yirmi üç saatini şu kısacık dünya hayatına harcayan ve o uzun sonsuz hayatına bir tek saatini sarf

etmeyen ne kadar zarar eder, ne kadar nefesine zulmeder, ne kadar akla aykırı hareket eder! Çünkü, bin adamın katıldığı bir piyango kumarına yarı malını vermek, akıl kabul ederse -halbuki, kazanç ihtimâli binde birdir- sonra yirmi dörtten bir malını yüzde doksan dokuz ihtimâl ile kazancı kesin olan sonsuz bir hazineye vermemek, ne kadar akla ve hikmete aykırı hareket ettiğini, ne kadar akıldan uzak düştüğünü kendini akıllı zanneden adam anlamaz mı? Halbuki, namazda ruhun, kalbin ve aklın büyük bir rahatı vardır. Hem, bedene de o kadar ağır bir iş değildir. Hem, namaz kılanın diğer dünyevî eylemleri, güzel bir niyetle ibâdet hükmünü alır. Bu şekilde ömür sermayesini âhirete mal edebilir. Fânî ömrünü bir yönden sonsuzlaştırabilir.

Benim Şu Kuluma Bakın!

Ukbe İbnu Amir anlatıyor.

Peygamberimizin şöyle söylediğini işittim:

Rabbin, koyun güden bir çobanın, bir dağın doruğuna çıkıp ezan okuyup sonra da namaz kılmasından hoşlanır ve şöyle der: “Benim şu kuluma bakın! Ezan okuyor, namaz kılıyor, yani benden korkuyor. Yemin olsun, kulumu affettim ve onu cennetime aldım.”

Müminin Miracı: Namaz

Fethullah Gülen

Namaz müminin miracı, mirac yolunda ışığı-burağı... Yollardaki inanmış gönüllerin sefinesi-peyki-uçağı... Kurbet ve vuslat yolcusunun ötelere en yakın karargâhı, en son otağı, gaye ile hemhudut en büyük vesilelerden biridir. Kıyamet gününde, ak alınlı, aydın bakışlı; secde ve abdest uzuvlarındaki emarelerle öndekilerden de önde; elleri, yüzleri tertemiz, vicdanları göktekilerin iç âlemleri kadar nezih olmanın yolu da yine namaz ve namaz öncesi amellerden geçer. Aynı zamanda, Allah’a yakınlığın ayrı bir ünvanı da sayılan ve çok farklı derinlikleri bulunan bu namaz ibadetine; kulluk düşüncesine kilitlenip ömrünü Hakk karşısında geçirme mânâsına “ribati” da diyebiliriz.

Abdest -ileride müstakillen ele alınıp işleme düşüncesi mahfuz- namaz yolunda ilk tembih ve en birinci hazırlık; ezan ise -o da müstakillen anlatılmalı- ikinci uyarı ve önemli bir “metafizik gerilimi yoludur. Abdestle, bedeni nâpâk şeylerden ve sezildik-sezilmedik menfiliklerden arınan insan, ezanla vicdan ve tasavvurlarını dinler. İlk kılacağı namazla da özündeki sesi-soluğu

bulmaya çalışır ve ancak cemaatle gerçekleştirilebilecek büyük hareketin startını beklemeye koyulur.

Namaz insanı, arşiyeler gibi döndüre döndüre sonsuzluğun semâlarında dolaştıran ve götürüp tâ melekler âlemine ulaştıran mirac enginlikli bu mübarek ibadet, günde beş defa kendimizi içine salıp yıkanacağımız bir çay gibidir ki, her dalışımızda bizi hatalarımızdan bir kere daha arındırır; alır ummâna taşır ve sürekli başlangıçla son arasında dolaştırır ki, bu da buudlarımız dışında bir uhrevîleşme ve ebedîleşme temrinâtı demektir.

Namazla, gece-gündüz sırlı bir taksime tâbi tutulur. Hayat, ibadet eksenli bir zaman anlayışına göre tanzim edilir ve bu sayede davranışlarımızın, Hakk murâkabeti altında hüsn-ü cereyanı sağlanır... Derken, ibadet dışı hareketlerimiz de, ibadet halini alır, ibadet rengine bürünür ve yeryüzündeki fâni hayatımız göklerdekilerin rengiyle tüllenmeye başlar.

Dünyevî gürültüler veya umûmî sükût içinden ezanın taşacağı an; saatlerin ibreleri, güneşin yer değiştirmesi, cami çevresindeki sesin-soluğun çoğalması, her yanda ebediyet heyecanının yaşanması, müezzinlerin gırtlak kontrolü ve hoparlörlerin hırıltılı-gürültülü sesleriyle belli olunca, sînelerde sessiz sessiz konuşmalar, henüz uykudan yeni kalkmış insanların dağınıklığı içinde sayıklamalar, dünya-ukbâ arası bir berzah yaşanıyor gibi buudlarımızı aşan sözler duyulmaya başlar. Ayrıca, düşüncelerin yeni bir mecrâ arayış manevraları ve henüz namaza girilmediği halde, namaz yolu mülâhazasıyla daha bir sürü his ortaya çıkar. Dünya kadar şey mırıldanılır ve biraz sonra gerçekleştirilmesi plânlanan ibadet adına metafizik gerilim ve konsantrasyon aranır ve bütün rûhî melekelerle kıvama erilmeye çalışılır.

Mescide doğru yürüyüş, yol mülâhazası, abdestle gerçekleştirilen ilk gerilim ve akordasyon hep birer kıvama erme cehdi

sayılabilirler. Ezan, âdetâ harem dairesine alınma daveti, ruhumuzun derinliklerinde bizi konsantrasyona hazırlayan ledünnî bir ses ve duygularımız üzerine inip-kalkan bir mızrap gibidir. Her gün tekerrür ettiğinden kulaklarımız ona alışmış olsa da, düz mantığımız ona karşı bir kanıksama hissetse de, ezan, her zaman ötelere aramızdaki tepelerin arkasından tıpkı bir ay gibi birdenbire zuhur eder. Yıldırımlar gibi gürler ve bir anda arzî olan nazarlarımızı semâyâ çevirir ve derken her yanda şadırvanlar gibi ince ince çağlayan, şelâleler gibi ihtişamla coşan yepyeni ilâhî bir fasıl başlar... Ve başlar-başlamaz da ruhlarımıza dünyanın en enfes, en çarpıcı ve en diriltici mûsıkîsini boşaltır. Onunla da kalmaz, bizi çağrışımın atlas iklimine çeker ve gönüllerimize aydınlık çağların büyülerini fısıldar. Zaman üstülüğe açık hayallerimizi, tarihin değişik dönemeçlerinde kaybettiğimiz şeyleri bulup, getirip iâde etmekle coşturur ve her defasında bize taptaze bir demet ses, bir demet şiir, bir demet âhenk bahşeder. Biz, ezanı her zaman, bir mûsıkî banyosu almıyormuşçasına bütün benliğimizle duyar ve her duyuşumuzda, bilemediğimiz bir büyü ile bir başka tat, bir başka letâfet, bir başka hazza uyanırız. Bu duyuş ve bu seziş çok defa bizde, bir sihirli helezonla göklere doğru yükseliyor veya bir balonla çok yukarıda dolaşıyormuş gibi bir his uyarır. Hele bir de ezan, usûlüne uygun ve vicdanın sesi, soluğu olarak icrâ ediliyorsa... Göklerin nûra gark olduğu, ruh-i revân-ı Muhammedî'nin şehbal açtığı ve lisan-ı Ahmedî'nin arz u semâyı cınlattığı ezan dakikaları ne nurlu ve hislidir! İnsan o dakikalarda ruhunun derinliklerine inip vicdanını dinleyebilse, ne keşfedilmedik mânâların içine aktığını ve kendi derinliklerinde ne çağrışımın kaynaştığını duyacaktır! Her zaman kendini yenileyip kalbî ve rûhî hayatı itibâriyle taze kalabilen canlı vicdanlar, her ezan vaktinde, onun ilk gökten indiği dönemin halâvet ve tarâvetini duyar ve

minarelerden yükselen sesin içinde peygamberlerin çağrılarını dinlerler. Gönlünde meleklerin tekbir, tehlil, şehadet korosuna erer ve âdeta Cibrîl'in diriltlen nefeslerini, İsrâfîl'in hayat veren soluklarını duyar gibi olurlar.

Ezanla, namaz dışı gerilim ve doyum tamamlanınca, henüz farzla gerçek kurbet enginliklerine açılmadan evvel, ılgıt ılgıt ilâhî rahmet esintilerinin ruhları kuşatma faslı sayılan ilk nafîle namaz ve kametle, o dakikaya kadar adım adım derinleştirilen konsantrasyon bir kere daha kontrol edilir; nihâî huzura ait teveccüh ve temkin bir kere daha gözden geçirilir ve miraca yürünüyor gibi namaza yürünür. O âna kadar gönlümüze çarpan, insanî yanlarımızı alarma geçiren ve bizi ebedî mihrabımıza yönlendiren ses, söz ve davranışlar, vicdan tellerinde gönlümüze ait hakiki nağmeleri bulabilmek için bir akort ameliyesi gibidir. İbadette asıl ses ise, o biricik mihrap karşısında, duygu, düşünce birliğine ulaşmış ve bir imam arkasında el-pençe divan durmuş; eğilip saygı ve hürmetini ifade eden, kalkıp Hakk karşısında temennâ duran; yerlere kapanıp baş ve ayaklarını aynı noktada birleştirerek Allah'a yürüyen cemaatin müşterek davranışlarıyla başlar. Bizler cemaat şuurunu vicdanlarımızda duyduğumuz ölçüde, peygamberlerle yaşanmış aydınlık çağların bütün güzellik ve cümbüşünü duyuyor ve hissediyor gibi oluruz. Evet, namazın göklerdeki âhengiyle bütünleşmiş olanlar için imamın arkasındaki her hareket, her söz, insanoğlu için yitik cennet adına bir hasret ve bir dâussıla sesi verir, bir ümit ve bir vuslat duygusuyla tülленir. Kendini, namazın mirac buudlu havasına salan hemen herkes için o, cennet dönemlerimizin ve ötedeki cennetlerin nazlı, hülyalı günlerinin fecir tepelerine benzer. Bizler, his dünyamızın vüs'ati ölçüsünde, her namaza duruşumuzda, cennet güzelliklerinden tâ bizim altın çağlarımıza uzanan bütün bir ışık kuşağının safvetini, sükûtunu yudumlar

ve neşeyle geriniriz. Bu sayede, dünyanın bin bir dağdağasıyla dağınıklığa uğramış zihinlerimiz toparlanır. Ruhlarımız cismâniyetin kasvetli atmosferinden sıyrılır ve gönül dünyamız bir kere daha vuslat mülâhazasıyla köpürür. Her namaz vakti ve her farz edasında olmasa bile, ruh ve gönül erleri hiç olmazsa her gün birkaç kez, ezel ve ebed arası gelir-gider. Sık sık geçmişî geleceği birden düşünce menşurundan geçirir ve geçmiş gibi görünen zamanın altın dilimlerini, geleceğin ümitle tüllenen yemyeşil zümrüt tepeleriyle bir arada temâşâ eder. Başkalarının yaşadıkları hayatla bizim ömürlerimizi aynı anda duyar ve yaşar, kevser yudumluyor gibi içimizde bin bir lezzet ve mutluluğun hatıralarını buluruz. Tıpkı rüyalarda olduğu gibi mesafeleri aşar. Zamanüstü âlemlerde dolaşır. Fevkalâdeliklerin bütün zevklerini duyar. Duygudan duyguya, fikirden fikire geçer. Her ânı, ayrı bir marifet, ayrı bir muhabbet ve ayrı bir zevk tûfânı içinde geçiririz. (Bu mülâhazalar irfan ufku bu noktaya ulaşanlar içindir.)

Hele bir de ruh ve gönül namazlaşınca, artık bu nûrânî keyfiyet evirir-çevirir, her zamanki amelimizin yerine kendi âhengini, kendi şiirini ve kendi semâvîliğini getirir ikâme eder.

Günde birkaç defa, düşünce ve hülyalarımızı besleyen namaza ait sırlı ve sihirli hareketler, her zaman bizi mâverâîliğe taşıyabilecek bir yol ve bir menfez bulur ve şunları söyletir gönüllerimize:

*"Mekânım lâ mekân oldu
Bu cismim cümle cân oldu
Nazar-ı Hakk ayân oldu
Özüm mest-i likâ gördümü"*

(Nesîmî)

Böylece ibadet, gönüllerde gizlenen, gizlenip kenzen bilinen o ezeli güzellik ve bütün vâridâtların kaynağını, buudlara sığmayan derinlikleriyle bir kere daha fâş eder. Bu itibarlardır ki, namazın içinde açıktan açığa bilinen ve net olarak görünen hususlardan daha çok, azamet ve heybet buğulu, kemmiyet ve keyfiyetleri aşan bir his tûfânı ve bir duygu anaforu yaşanır. Namazda, hep söylenemez şeyler beyan ufkumuzu sarar. İfadesi imkânsız hisler ruhumuza garip bir mûsıkî fısıldar. Gündelik lisana sığmayan engin duyuslar, düşüncüler benliğimizi işgal eder. Maddî aklın, mücerret mantığın sınırlarını aşan gaybûbet renkli bir fetânet, peygamber çizgisindeki meâdî bir düşüncenin kapılarını aralar. Bu açıdan da diyebiliriz ki, kulun namazdan daha büyük bir ibadeti ve namaz içinde köpüren tasavvur ve tahayyüllerden daha sıhhatli ve engin bir hali yoktur.

İnsan ruhunun, duyuş ve sezişleriyle şuhud ve vücudu aşır gayb noktasına ulaştığı namaz ufku, onu duyan ruhların bütün hasretlerini, hicranlarını ve dâussıllarını söyler. Aynı zamanda kalbin itmi'nânını, insanî duyguların revh u reyhânını, varlığın ezeli serencâmesini, yıldızların yeryüzünü temâşâsını, göklerin sınırlarını, ukbânın ışıklarını, cennetin yamaçlarını, yamaçlarda salınan ağaçlarını, ağaçların altında her zaman çağlayan ırmaklarını söyler. Rükünleriyle söyler, içindeki Kur'an'la söyler, duâlarla söyler; söyler ve söylediklerini yepyeni bir edâ ve üslupla ruhlarımıza kevserler içiriyor gibi tekrarlar.

Kıyamdan sonra, kulluğa kilitli bu sadık bendeler, saf ruhlarının heyecanlarını, müstakîm düşüncelerinin ra'şelerini bir kere de rükû kürsüsünden haykırmak isterler. Azamet ve ceberûtun, rahmet ve lütfun halitasından hasıl olan bir duyguyla ve heybete bürünmüş bir edâ içinde âdeta bir asâ gibi bükülürler. Bükülür ve iliklerine kadar işleyen bir kulluk şuuruyla hep ilâhî azameti

mırıldanır ve bir kısım gök sakinlerinin Allah'a yönelik üslupları sayılan rükû ile "Hazîratü'l-Kudsîün" kapılarını zorlar ve o kapıların aralanması ölçüsünde kendi rûhî âlem-lerinin derinliklerine kavuşurlar. Hacda ve başka yolculuklarda, tepelere tırmanılması, tepelerin aşılp düzlüklere varılması tekbir, tehلیل fasıllarıyla seslendirildiği gibi, namaz ünvanı altında ruhun mirac yolculuğu da, bir bölümden diğer bölüme geçişte hep aynı mübarek duygu ve düşüncelerle ve hep aynı mübarek kelimelerle ifade edilir. Hemen her rükünde, Allah'a karşı saygılı olmayı en iyi şekilde dile getirmek üzere söylenilen tekbirlerle, tahmidlerle ve bu kelimelerin çağrıştırdığı mülâhazalarla yüce divânın kapı tokmaklarına dokunulur; sonra da bir eşref saati en mükemmel şekilde değerlendirme dikkat, teyakkuz ve temkiniyle beklemeye geçilir; geçilir ve avını bekleyen bir kedi hassasiyeti, bir örümcek sabrıyla ilâhî vâridât ve tecelliler avlanmaya çalışılır.

Namazda rükû, kıyamdan bir adım daha ileride üzerimize nefehâtını salar, ruhlarımıza hayattan daha güzel, cismânî zevklerden daha enfes ve bu sınırlı dünyada gerçekleştirilmesi imkânsız bir rüyadan, hem de tasavvur edemeyeceğimiz ölçüde bir rüyadan neler neler fısıldar. Gönüllerimize, istediğimiz, beklediğimiz nesnelerin ötesinde zümrütten günler, saatler ve dakikalar vaad eder. Zaten, hepimiz biraz da ümitlerimizin, mefkû-relerimizin, hülyalarımızın, beklentilerimizin çocukları değil miyiz? Hemen hepimiz, bugünkü tersliklerle hırpalanıp da gerçeğe uyanınca, içinde bulunduğumuz zamanı aşar ve ileride elde edeceğimiz hayat ve saadetin ümidiyle "gelecek zaman" der ve tebessümlerle cennetin yamaçlarını süzeriz.

Rükû, Hakk karşısında iki büküm olma mânâsındaki buuyla, bütün kaddi bükülmüşlerden bir ses alır; yer yer "Rabbim bana zarar dokundu," zaman zaman da "Dağınıklık ve tasamı

sadece sana açıyorum,” der ve bize hayat ırmağından bir çağlayış, Yusuf ilinden de bir gömlek kokusu duyurur. Duyurur, hep hakikatlerin ötesinden gelecek hârikulâdeliklerin zuhur edeceği neşesiyle bizleri coşturur. Hem öyle bir coşturur ki, benliğimizden fışkıran bir hamd ü senâ tûfânıyla belimizi doğrultur ve O’na, bir ara fasıl minneti daha sunarız. Bu kısacık ayakta duruş, ilkinden farklı ve ayrı bir Hakk’a yürüme limanıdır. Bu nurlu limanda kıyamı, kıraati, rükû tesbihlerini, bir kere daha gönlümüzün derinliklerinden geçirir; hislerimizin sınırsızlığını, hayallerimizin sonsuzluğunu, bu kısacık tevakkuf içine sıkıştırarak duymaya çalışır ve bütün his gücümüzü vâridât avlamak üzere seferber eder ve yakaladığımız “kenz-i mahfî” tayflarıyla kendimizi daha engin ve kurbet renkli bir yeni duyuş çağlayana salıveririz. Namazı rükûda duyup kıyamda dinleyenlerin nasıl bir haz ve lezzete erdiklerini, nasıl bir haşyet ve saygıyla kıvrandıklarını, nasıl bir ümitle gerilip nasıl bir korkuyla ürperdiklerini kestirmek zordur. Bu duyuş, bu dinleyiş, vuslata atılan adımların en ciddilerinden ilki, secde de bunun ikincisidir.

Secde, namazın içindeki mevhibe ve vâridâtın şükür zemin, erimiş gönüllerin kulluk kalıbına tam olarak döküldükleri mehâbet potası, duâlarla Hakk’ın kabulü, ortasında iki nokta arasındaki doğru çizgi ve bulunup bilinecek, bilinip sevilecek Zât’a karşı duyguların, düşüncelerin visâl koyu ve buluşma arsasıdır. Bizler, gerçek konumu içinde secdeyi duyup dinledikçe, imandan, İslâm’dan, ihsandan süzülmüş bir usârenin, namazlarımızın kıyam, rükû ve kavmesinden geçerek gönüllerimizin zümrüt tepelerine aktığını hissederiz.

Secdede baş ve ayaklarımızı aynı noktada birleştirerek yusuvarlak hâle gelir; bir yay gibi gerilir; bir ses, bir soluk olur inler ve ümitlerimizin ameller önündeki her şeye yeten enginliğini,

rahmetin her şeye sebkat eden öndeliğini imanımızla birleştirir, bütünleştirir; bir ucu dünyada bir ucu ukbâda âdetâ bir gökkuşağına benzeyen bu alâim-i semâ altından geçmek sûretiyle tâlimimizi değiştirmeye çalışırız.

İnsan, secdedeki duyuş ve sezişlerin kendisini yükseltmiş bulunduğu bahtının zirvesinden bakıp gerçeği temâşâ ettiği bu noktada, kalbinin dilini kullanarak, hislerinin bütün kelimelelerini ortaya dökerek, dünyayı biraz âhirete doğru yönlendirip, öteleri de biraz ruh dünyasının içine aksettirerek kulluğunun destanını okuyor gibi bir mazhariyeti duyabilir, yaşayabilir. Evet onun, kulluk şuuruyla coşan duâları, Allah'ın rahmet ve lütuf çağlayanlarıyla karşılaşp birbirinin içine akıp da duâ ve icabet buluşunca, duygularımız cennet hayatı gibi güzel, vuslat gibi engin çağlamaya başlar. Anlayanlar için bu güzelliklerin tadı o kadar keskin, şivesi o kadar büyüleyicidir ki, onu bir kere duyup yaşayanlar bu nimetlere ve nimet sahibine nasıl şükredeceklerini bilemezler.

Başı yerde ve ışıktan bir helezonla en ulaşılmaz zirvelere tırmanıp ve semâvî seyahatle Hakk'a yakınlığı derinleştiren bir kurbet eri, "Hazîratü'l-Kudsie" ermiş olma his, şuur ve mahmurluğuyla vuslatını bir başka buudla daha da renklendirmek üzere Hakk'a tazim ve tekrimini arz ederek saygıyla başını kaldırır ve huzurda bulunmanın bütün âdâbıyla "et-tahiyyât" diyerek vecde gelir ve artık bir yeryüzü varlığı değilmişçesine tabiatüstü bir hal, bir mânâ ve bir büyüye bürünür. Öyle ki, bu engin hazlarla coşan namaz kahramanı, doyma bilmeyen bir hisle, kemmiyet ve keyfiyet sınırlarının üstünde, niyetle derinleştirip sonsuzlaştırdığı; yakîniyle Hakk'la irtibatlandırıp hulûsuyla ebedîleştirdiği, mal, can ve bütün ilâhî mevhibeler adına Hakk'a karşı minnet borcunu edâya yönelir; gönlünün bütün duyarlılığıyla Allah'ı

anar ve inler. Nebî'yi yâd eder, içi inşirahla dolar. Kendisiyle aynı mutluluğu paylaşan insanları düşünür, hayır duâlarıyla gürlür. Ve tekbirlerle başlattığı bu mirac yolculuğunu, dinin temeli sayılan şehâdetlerle noktalar...

Namaza alışmış ve onunla beslenen insanlar, ona hiçbir zaman doymazlar. Doymak şöyle dursun, her namaz bitiminde "Daha yok mu?" der, nafilenden nafileye koşar; duhâ ile güneş gibi yükselir, evvâbinle gidip kurbet tokmağına dokunur, tehec-cüdle berzah karanlıklarına ışıklar gönderir ve ömrünü âdeta ibadet atkıları üzerinde bir dantela gibi örmeye çalışır ve kat'iyen içinde yaşadığı nurlardan, ruhunu saran mânâlardan ayrılmak istemez. İstemez ve hep ibadetin vaad ettiği güzelliklere koşar.

Başkasının Namazı

Kenan Rıfai

Bir gün Harem-i Şerif'te namaz kılıyorduk. Yanımda Ali Efendi isminde bilgin bir kişi vardı. Onun yanında da tuhaf hareketler yaparak rükua ve secdeye varan bir kimse namaz kılıyordu. Selamdan sonra Ali Efendi, "Bu ne biçim adam? Namazım bozuldu," dedi. Kendisine, "Onun hareketlerinden sana ne? Namaz kılarken etrafımızı görmeyecek kadar huzur içinde olmamız gerekmez mi?" dedim.

Bir Namaz Hatırası

Muhammed Esed

Günde bir kaç kez namaz için toplanıyorlar ve eğer hava yağmurlu değilse namazlarını açıkta kılıyorlardı. Uzun tek bir safta toplanıyorlar ve Hacı da önlerine geçip imamlık yapıyordu. Hareketlerindeki düzen ve uyum ile askerlere benziyorlardı. Hep birlikte Mekke yönüne döner, birlikte eğilir, sonra kalkar ve birlikte diz çökerek alınları üzerine yere kapanırlardı. İki secde arasında seccadesi üzerinde, yalın ayak, elleri önünde bağlı, dudakları sessizce kıpırdayan ve kapalı gözleriyle derin bir huşu içinde dalıp giden imamın, bütün kalbiyle dua ettiğini görürdünüz. Ötekiler, imamlarının işitilmeyen sözlerini izliyor olmalıydılar.

Böylesine içten bir duanın bir takım mekanik bedeni hareketlerle birleştirilmesi beni nedense biraz tedirgin ediyordu. Bir gün, biraz İngilizce bilen Hacı'ya bu konuyu sordum;

“Tanrının sizden ona duyduğunuz saygıyı eğilerek, diz üstü oturarak ve yere kapanarak göstermenizi istediğine gerçekten inanıyor musunuz? İnsanın sadece kendi içine bakarak; yüreğin

sükûneti içinde dua etmesi daha uygun olmaz mı? Bütün bu bedeni hareketlerin hikmeti ne?"

Daha bunları söyler söylemez, pişmanlık duymaya başladım; yaşlı adamın dinî duygularını incitmek istememiştim. Fakat Hacı hiç de gücenmiş görünmüyordu. Dışsız ağzıyla gülümsedi ve şöyle dedi:

"Başka nasıl ibadet edebiliriz ki Allah'a? O, bedeni de, ruhu da birlikte yaratmadı mı? Böyle olunca insanın ruhuyla olduğu kadar bedeniyle de dua etmesi gerekmez mi?"

"Bakın, biz Müslümanlar duamızı niçin böyle yaparız anlayayım size: Yüzümüzü Kâbe'ye, Allah'ın Mekke'deki Beyt-ül Harem'ine çeviririz ve biliriz ki, o anda dünyanın neresinde olursa olsun, namaz kılan bütün Müslümanların hepsi yüzlerini Kâbe'ye çevirmişlerdir. Bir tek vücut gibiyizdir ve düşüncelerimizin merkezi de O'dur. Önce ayakta durarak Kuran-ı Kerim'den bölümler okuruz. Bunu yaparken, okuduğumuz kelâmın, insana hayatta dimdik ayakta kalması, sebat etmesi için verilen Allah Kelâmı olduğu bilinci içindeyizdir. Sonra "Allahu Ekber" (Allah en büyük!) deriz. Bununla Allah'tan başka kulluk etmeye değer başka hiç kimsenin, hiç bir şeyin olmadığını dile getirir ve bunun apaçık bir gerçek olduğunu bir daha duyar ve bu gerçeğe bir daha tanıklık ederiz."

"Sonra o her şeyden yüce olan Allah'a duyduğumuz saygıyı, bu yüceliğin önünde eğilerek gösterir, O'nun gücünü, celâl ve azametini övgüyle anarız. Ve Onun önünde bir toz zerresinden, yokluktan, hiçlikten başka bir şey olmadığımızı; O'nunsa bizim yüceler yücesi Yaratıcımız ve Rabbimiz olduğunu duyarak coşkuyla alınlarımızın üzerine, yerlere kapanırız. Sonra alınlarımızı yerden kaldırırsınız ve oturup, günahlarımızı bağışlaması, bizi rahmetiyle yargılaması, doğru yola yöneltmesi, sağlık ve rızkla

nimetlendirmesi için dua ederiz, O'nun haberini bize ulaştıran Muhammed'e (sav), ondan önceki peygamberlere, bize, kendimize ve doğru yolu izleyen herkese Allah'ın selâm ve rahmetini dileriz. Bize bu dünyada da öteki dünyada da iyilik ve güzellik ihsan etmesini niyaz ederiz Allah'tan. Ve sonunda da, başımızı sağa ve sola çevirerek, nerede olursa olsun, doğru yolda olan herkese selâm verip namazdan çıkarız. Peygamberimiz böyle namaz kıldı, böyle dua etti ve kendisini izleyenlere de böyle yapmalarını öğretti. Bu, onların kendilerini isteyerek ve ta yürekten Allah'a teslim edebilmelerini -ki İslam'ın anlamı da budur- ve hem O'nunla hem de kendi kaderleriyle barış içinde yaşayabilmelerini sağlamak içindir."

Namaz Uykudan Hayırlıdır

Sabah ezanında “Es-salatü hayrun mine’n-nevm” (namaz uykudan hayırlıdır) derler. Bu nasıl ve nereden kalmıştır, biliyor musunuz? Hz. Bilal, Efendimize namaz vakitlerini gelir haber verirdi. Bir sabah yine gelmişti. İçeriden Efendimizin uykuda olduklarını söylediler. Bilal bunun üzerine “Es-salatü hayrun mine’n-nevm!” diye bağırdı. Efendimiz uyandılar ve bunu duydular, pek hoşlarına gitti ve bundan böyle bunun sabah ezanlarında söylenmesini uygun gördüler.

Secde Et, Yakınlaş!

Mevlana Celaleddin Rumi

Bir dere kıyısında yüksek bir duvar vardı. Duvarın üstüne de susamış, dertli biri çıkmıştı. Suyu ulaşmasına, susuzluğunu gidermesine o duvar engel oluyordu. Susuz kalan adam, su için balık gibi çırpınıyordu. Ansızın suya bir kerpiç parçası attı. Kerpicingin düşmesi ile suyun çıkardığı ses, kulağına bir söz gibi geldi. Suyun sesi bir sevgilinin sesi gibi tatlı idi. O su sesi, adamı üzüm suyu gibi mest etti. Mihnethere, dertlere uğramış adam, suyun tertemiz sesini duymak için duvardan kerpiç koparıp suya atmaya başladı. Sudan da ses geliyordu. Su, “Ey insanoğlu!” diyordu, “Böyle kerpiç atmaktan, beni rahatsız etmekten sana ne fayda var?”

Susamış adam cevap olarak dedi ki:

“Ey su, bu atıştan benim için iki fayda vardır. Bu yüzden kerpiç atmaktan vazgeçemem. Birinci fayda: Benim suyun sesini duymamdır. O ses, susuzlara rebâb sesi gibi pek tatlı gelir. Su sesi, İsrâfil’in sesine benziyor. Ölü bile bu sestten dirilmededir.”

“Kerpiçleri atmamın ikinci faydası da şudur ki: Koparıp attığım her kerpiçle, duvar alçalıyor. Ben de suya biraz daha yaklaşıyorum. Kerpici her koparışımda yüksek duvar, kerpici azalması yüzünden biraz daha alçalıyor. Duvarın alçalması bir yakınlık; onun ortadan kalkması ise kavuşmak, buluşmak olacak. İşte, namaz kılarken secde etmek de, “Secde et de yaklaş,” âyetinde olduğu gibi, duvardan kerpiç koparmaya benzer. Bu varlık duvarı yüksek bulundukça, baş eğmeye, yani secde etmeye engel olur. Bu toprak bedenden kurtulmadıkça, eğilip âb-ı hayata secde etmek ve ondan doya doya içmek imkânı yoktur. Bu varlık duvarı üstünde bulunanlardan kim daha fazla susamışsa, duvarın taşını, kerpici o daha çabuk koparır atar. Suyun sesine daha fazla âşık olan kişi ise, ona engel olan varlık duvarından daha büyük parçalar koparır.

Azrail'i Durduran Namaz

Akşam namazı yaklaşmıştı. Azrail, Hayr en-Nessac'ın ruhunu kabzetmek için geldi. Hayr en- Nessac şöyle dedi:

“Ey ruhları kabzedenden ve bedenleri parçalayan! Sen de Allah'ın kulusun, ben de Allah'ın kuluyum. Sana benim canımı almanı emretmişler, bana da namaz kılmamı. Sana emrettikleri şey senden sakıt olmayacak. Ancak bana emrettikleri şey benden geçecek. Biraz bekle de akşam namazını eda edeyim.”

Azrail'e istenileni yapmasını söylediler. Hayr en-Nessac su istedi, abdest tazeledi, akşam namazını kıldı ve canını canı isteyene verdi. Bu, şu demektir: “İnsanlar bilsinler ki, kim bu dergâhta iyi kul olursa Azrail'i onun emrine verirler.”

Müslüman'ın Saati

Ahmet Haşim

İstanbul'u yenileştiren ve yerlilerini şaşırtan istilâların en gizlisi ve tesirlisi, yabancı saatlerin hayatımıza girişi oldu. "Saat"ten kastımız, zamanı ölçen âlet değil, fakat bizzat zamandır. Eskiden kendimize göre yaşayışımız, düşüncümüz, giyinişimiz ve kendimize göre dinden, ırktan ve ananeden hayat alan bir zevkimiz olduğu gibi, bu hayat üslûbuna göre de "saat"lerimiz ve "gün"lerimiz vardı. Müslüman, gününün başlangıcını şafağın parıltıları ve sonunu akşamın ışıkları tayin ederdi. Madenden eski kapaklar altında saklı tutulan eski mâsum saatlerin yelkovanları, yorgun böcek ayakları tarzında, güneşin sema üzerindeki hareketiyle az çok ilgili bir hesaba uyarak, minenin rakamları üzerinde yürürler ve sahiplerini zamandan, aşağı yukarı bir doğrulukla haberdar ederlerdi. Zaman sonsuz bahçe ve saatler, orada açan, kâh sağa, kâh sola meyleden, güneşten rengârenk çiçeklerdi. Yabancı saat alışkanlığından evvel, bu iklimde, iki ucu gecelerin karanlığıyla siyah olan ve sırtı, vakitlerin kırmızı, sarı ve lâcivert ateşleriyle yol yol boyalı, büyük bir canavar hâlinde, bir gece yarısından diğer bir gece yarısına kadar uzanan

yirmi dört saatlik “gün” tanınmazdı. Işıқта başlayıp ışıқта biten, on iki saatlik, kısa, hafif, yaşanması kolay bir günümüz vardı.

Müslüman’ın mesut olduğu günler, işte bu günlerdi. Şerefli günlerin vakıalarını bu saatlerle ölçtüler. Gerçi astronomi hesaplarına göre bu saat iptidaî ve hatâlı bir saatti. Fakat bu saat, hâtıraların kutsi saatiydi.

Alafranga saatin âdetlerimiz ve işlerimizde kabûlü ve alaturka saatin geri safa düşüp camilere, türbelere ve muvakkithanelere bırakılmış battal bir “eski saat” hâline gelişi, hayata bakış tarzımız üzerinde korkunç bir tesire sâhip olmamış değildir.

Giden saatler babalarımızın öldüğü, annelerimizin evlendiği, bizim doğduğumuz, kervanların hareket ettiği ve orduların düşman şehirlerine girdiği saatlerdi. Bunlar, hayatı etrafımızda serbest bırakan, geniş, kayıtsız dostlardır. Gelen yabancılar ise, hayatımızı bozup, onu meçhul bir düstûra göre yeniden tanzim ettiler. Ve ruhlarımız için çok tanınmaz bir hâle getirdiler.

Yeni “ölçü” bir zelzele gibi, zaman manzaralarını etrafımızda altüst ederek, eski “gün”ün bütün setlerini harap etti ve geceyi gündüze katarak saadeti az, meşakkati çok, uzun, bulanık renkte bir yeni “gün” meydana getirdi. Bu, Müslüman’ın eski mesut günü değil; sarhoşları, evsizleri, hırsızları ve kâtilleri çok ve yeraltında mümkün olduğu kadar fazla çalıştırılacak köleleri sayısız olan büyük medeniyetlerin acı ve sonu gelmez günüydü. Unutulan eski saatler içinde eksikliği en çok hasretle hatırlanan saat, akşamın on ikisidir. Artık “on iki” solgun yeşil sema altında, ilk yıldıza karşı müezzinin Müslümanlara hitap ettiği, sokakların lâcivert bir sisle kapandığı, ışıkların yandığı, sinilerin kurulduğu ve yaralarının mahzenlerinden çıkıp uçtuğu o tesirli ve titrek saat değildir. Akşam telâkkisinden koparak, kâh öğlenin sıcaklığında ve kâh gece yarılarının karanlığında mevcut

olmayan bir zaman bildiren bu saat, şimdi hayatımızda renksiz ve şaşkın bir noktadır.

Yeni saat, Müslüman akşamının hüznü ve şaşaalı dakikasını dağıttığı gibi, yirmi dört saatlik yabancı "gün"ün getirdiği geçim şekli de bizi fecir âleminde uzak bıraktı. Başka memleketlerde fecri yalnız kırdan şehre sebze ve meyve getirenlerin ahmak gözleriyle, ızdırap çekenlerin şişkin kapaklar içinde bakan kırmızı ve perişan gözleri tanır. Bu zavallılar için fecrin pınlıtları, yeniden boyuna geçirilecek olan hayat ipinin kanlı ilmiğini aydınlatan bir ışıktır. Hâlbuki fecrin saati, Müslüman için, rüyasız bir uykunun sonu ve yıkanma, ibâdet, neşe ve ümidin başlangıcıdır.

Müslüman yüzü, kuş sesleri ve çiçek kokuları gibi fecrin en güzel tecellilerindendir. Kubbe ve minareleri o alaca saatte görmemiş olan gözler, taşa en İlâhî mânâyı veren o akılları hayrette bırakan mimarîyi anlamış değillerdir. Esmer camiler, fecirden itibaren semavî bir altın ve semavî bir çini ile kaplanır ve İslam ustalarının tamamlanmamış eserleri o saatte tamamlanır. Bütün mabetler içinde, güneşten ilk ışık alan camidir. Bakır oklu minareler, güneşi en evvel görmek için havalarda yükselir. Şimdi heyhat! Eski "saat"le beraber akşam da, fecir de bitti. Birçoklarımız için fecir artık gecedir. Ve birçoklarımızı güneş, yeni ve acayip bir uykunun ateşlerinden, eller kilitli, ağız çarpılmış, bacaklar bozuk çarşafırlara dolaşmış, kıvranırken buluyor. Artık geç uyanıyoruz. Çünkü hayatımıza sokulan yeni ve fena günün eşğinde çömelmiş, kin, arzu, hırs ve haset sürülerinin bizi ateş saçan gözlerle beklediğini biliyoruz.

Artık fecri yalnız kümeslerimizdeki dargın ve mağrur horozlara bıraktık. Şimdi Müslüman evindeki saat, başka bir âlemin vakitlerini gösterir gibi, bizim için gece olan saatleri gündüz, gündüz olan saatleri gece renginde gösteriyor. Çölde yolunu şaşırانlar gibi, biz şimdi zaman içinde kaybolmuş kimseleriz.

Usanmadan Namaz

Peygamberimizin hanımlarından Hz. Zeynep annemiz, ibadetlerine çok düşkündü. Saatlerce nafile namaz kılar, yine usanmazdı. Bir gün Hz. Peygamber mescide girince, iki sütun arasına çekilmiş bir ip gördü. “Bu ip neyin nesidir?” diye sahabelere sordu. “Hz. Zeynep’in ipidir. Gece ayakta namaz kılmaktan yorulunca ona asılarak devam eder.” cevabını verdiler. Bunun üzerine Peygamberimiz, “Hayır, böyle olmaz. Onu hemen çözün. Sizden biriniz zinde olduğu sürece namazını ayakta kılsın, yorulunca da oturarak devam etsin.” buyurdu.

Peygamberin Secde Yeri **Mabedde Bir Gece**

Samiha Ayverdi

“Hey... Bana baksana arkadaş! Artık gece oldu, gün çoktan kavuştu... Çabuk ol, çık buradan! Mabedin kapılarını örteceğiz. Sabahtan beri ağlayıp bağırdığın yetmedi mi? Ne bitmez derdin varmış! İçerde kimseler kalmadı; herkes evine çekildi... Başını kaldır da etrafına bak... Yoksa karanlık geceyi de mi görmüyorsun?”

“Gece mi, ne gecesi? Gönlüm, sevdiğimin aşkına karargâh olalı beri gece ile gündüzü seçecek iktidarım kalmadı. Görmüyor musunuz, onun aşk-ı satveti, değil yalnız beni, cihanı şulesine batırdı. Güneşler, aylar, yıldızlar hep, bu ziyadan aydınlanmıştır. Ben ne gece ne de gündüz tanıyorum. Yalnız onu biliyor ve ona tapıyorum. Geceler, ancak sizin gibiler için siyah yüzlü, siyah kaftanlıdır. Sizin gündüzünüzün ışığı, benim gecelerimin nuruna karşı utancından yüzünü kapar. Ey benim Tanrım! Her zerremi birer meşale gibi yakan aşkına yemin ederim ki, güzelliğinin takat getirilmeyen ziyadeliğinden gözlerim kamaştı... Belki de

bunun içindir ki senden başka bir şey görmüyorum... Artık şu perişan vücuduma vücut deme... Onda sana tapmaktan, onda, sana baş koymaktan başka hiç ama hiçbir zevk yok... Yemin ederim ki yok! Onda ne hayat ne ölüm, tek arzu dahi yok...

Beni affet Tanrım... Beni, senden başka her şeyden affet! Eğer her bir mesamem dile gelse, senin isminden başka söyleyecek söz bulamaz. Eğer göğsüm yarılıp kalbim görünse, orada aşkın yalımından başka nişan bulmazlar. Senin hayalini emmiş gözlerim, bu ebediyet güneşinin kaynağı olmuştur. Vücudum aşkınla hayatlanmış; her zerresi, bu aşkın casusu, bu aşkın ezeli bir tuzağıdır. Bu aşk, beni ve kâinatı yaratan aşk... İşte ben ona gizlendim, ben onun bağrına kaçtım ve saklandım. Ey sen, ey benim ve cihanın tek varı, tek aşkı olan sen! Bak, yüzüme bak... Gözlerime, seni çalmış gözlerime bak ve kendini gör! Senden başka görülecek şey, senden başka tapılacak vücut, senden başka güzellik, hayat ve kudret yoktur! İçinde yaşadığım dünya nerede? Gözlerim senden başka bir şey görmüyor. Benim dünyam da sensin, ukbam da sen!

Gülendeki sürur, hıçkırandaki elem, dua edenin göklere kakmış elleri, hep sana, hep senden dolayı... Fakat âlem bilmiyor... Güldürenin, ağlatanın, isteyenin ve icabet edenin sen olduğunu bilmiyor. Mükevvenatta senden başka hayatdar kimse yok... Fakat bunu da bilmiyorlar. Ne çıkar? Varsın bilmesinler... Kendin biliyorsun ya... Bir, hepten kuvvetlidir.

Ey benim Tanrım! Kâh kararsız olur ağlar, yanar perişan olurum; aşkındaki şiddeti ve tугyandan dolayı. Kâh muti, zebun, uslu ve uysal olurum; aşkındaki sükûn galebesinden dolayı. Kâh ise ne olduğumdan ve ne olacağımdan habersiz, tıpkı deniz üstünde çalkalanan çerçöp gibi iradesiz ve kaygusuz olurum; aşkındaki istila ve satvetten dolayı...

Her zaman halden hale geçen benim; halden hale geçirenim ise sensin!”

“Sus artık be adam... Gece yarısı oldu dedik. Haydi, lafı bırak da kalk! Bu kadar sözü kime söylüyorsun? İçinden bir kelime bile anlamadık. İyilik etmek istiyorsan, bizi işimizden alıkoyma... Kapıları örtüp gideceğiz...”

“Ben kendimi bildim bileli sözümü yalnız Allah’ıma söylerim. Siz kim oluyorsunuz? Ben O’ndan başka mevcut tanımıyorum... O’ndan başka kim var ki sözümü ve yüzümü ona çevireyim? Beni niçin dinliyorsunuz? Dinlemeyin... Bırakın, gidin! Gidin, kaba döşeklerinize, durmayın gidin! Ben bu mabedin paha biçilmez eşyasını çalmaya gelmedim, korkmayın. Sedefli rahleleriniz, gümüş şamdanlarınız, ne varsa her şey isteyenin olsun. Bir zamanlar sevgilim buraya uğramış olduğu için geldim. O’nun ayak izlerinde, gözlerime yüz güneş vardır. Sizin için zulmet olan şu gece, bana, bin koldan meşale tutan ziyadar bir fecirdir. Beni aydınlatan bu deme, kıyamadan nasıl da gece diyorsunuz? Şuraya, sevgilimin izleriyle hasbihale geldim; O’nun semtine varamayan ayaklarıma bunu da mı çok görüyorsunuz?

Zavallılar, bilseniz, benden hiç korkmazdınız... Gerçi sanatım hırsızlıktır; fakat onun aşkından başka hiçbir şey çalmam. Varın gidin, Allah için bırakın beni!”

“Gene söyleniyorsun; sus, yetişir diyoruz sana...”

“Doğru, keşke sussam, susabilsem... Bazen insanın söylediği tek söz, bütün hayatınca söyleyeceği sözlerden daha kıymetlidir. Çok söylemeyi ben de istemiyorum ama mayalanmış hamurun zamanı gelince kendi kendine kabarması gibi, benim sözlerim de gönlümü mayalayan aşkın zorlamaları ile taşıp dökülüyor. Eğer hamurun kabarıp kabından taşması bir günahsa, bu günahın hesabını, onu mayalayan elden sormalıdır.”

Arkada duran iki bekçiden biri, onu zorla mabetten çıkarmak üzere iken arkadaşı mani oldu:

“Bırak şu divaneyi... Varsın içinde gecelesin, olur ki bize de bir sevabı dokunur. Her kulun Allah’tan isteyeceği bir şeyi vardır; ama bununki ne bitiyor, ne yetiyor... Bırakalım, belki sabaha kadar isteklerini tamamlar.” dedi. Başını bir sütuna dayanmış olan adamın gözleri heyecanla parladı:

“Hâşâ! Ben Allah’ımdan hiçbir şey istemiyorum. Sözlerim talep değil, feryattır. O bana ne vermemiş ki isteyeyim? Hangi verdiğini beğenmemişim ki, ellerimi kaldırıp da onu çevirmek için yalvarayım? Suya nasıl düğüm vurulmazsa, benim de sevgilime akan gönlümün renksiz ve keyfiyetsiz huruşuna kayd ve bend olmaz. Bu sözlerle laubali olmayın, onların ateşine daha fazla yaklaşmayın, olur ki gönlümün yangınından bir kıvılcım sıçrar da sizi de yakar, kül ediverir.”

İki bekçi, anlamaktan ve anlatmaktan aciz kaldıkları bu adamın yanından yavaşça çekildiler. Önde yürüyen uzandı ve fersiz, uzak bir yıldız gibi yanan son kandili de üfledi. Birkaç dakika devam eden ayak seslerini, cümle kapısının örtülme sesi takip etti. Artık mabedin içinde, aşkı ile söyleşen bir çift dudaktan başka ses kalmamıştı.

Namaz Kaçırın Adamın Ahı

İhlâslı bir adam mescide girerken baktı ki cemaat dışarı çıkıyor. “Namaz kılındı mı ki herkes camiden çıkıyor” diye sordu. “Evet” dedi birisi, “Peygamberimiz cemaatle namazını eda etti, duasını bile bitirdi. Ey ham adam, sen nereye gidiyorsun?” Adam bir ah çekti. Cemaatten biri “Sen bu ahı bana ver, ben o namazın sevabını sana bağışlayayım” dedi. “Tamam” dedi adam, “Namazı kabul ettim, ahı verdim.” O ahı alan kişi gece rüyasında şöyle bir ses duydu:

“Sen, derde درمان olan ameli aldın. O ahı seçmen yüzü suyu hürmetine bütün cemaatin namazı kabul edildi.”

Mutlaka Namaz

Necip Fazıl Kısakürek

“Rabt-i Şerife” risalesi elime verildikten bir müddet sonra sualleri “Namaza ne vakit başlayacaksın?” olmuştu. Bu سوال, cevabı bakımından beni şaşırtmamıştı. Zaten içimden kurmuştum. Ramazana bir - bir buçuk ay kadar bir zaman vardı. Ramazanda başlamayı düşünüyordum.

“Ramazanda başlayacağım efendim.”

“Hayır, on dört Şaban günü başla!” Beraat gecesini kastediyorlardı; her yıl, her ferde beratının verildiği mübarek gece...

“Bana amel noktasından en doğru bilgilerin toplanmış olduğu hangi kitabı tavsiye edersiniz?”

“Dürr-i Yekta” şerhini tavsiye ettiler. Başladım, kalakaldım. Tekrar başladım, yine kalakaldım. Başımı, bir bulutlara, bir taşlara vura vura gidiyorum. Nitekim namazlarımın, kendilerini tanıdıktan sonra ilk zincirleme devam ahbine kesik ve kopuk bir çığır açan 1940 ve 41 sıralarında, galiba huzurlarında evlenişim zamanlarında, bana soracaklardır:

“Nasıl gidiyor namazların?”

"Vakitlerinde yetiştiremiyorum efendim, fakat akşamları evde, yatsı namazının edasıyla beraber bütün günü kaza ediyorum." Ve bir kere daha olduğu gibi, memnuniyetsiz bir sükûtle susacaklardır. Henüz o tarihlere vaktimiz var.

1961'de kaleme alınmış bir not:

Bugün ne halde miyim? 1961 yılının Mayıs ayında...? Söyleyeyim... Dostlarıma 'Zahit' görünmek değil de -Allah saklasın- düşmanlarıma 'softa' görünmek ve yeni bir nefret vesikası vermek için söyleyeyim... Biraz da, en büyük hayâ mevzuu olan namazın, sırasında nasıl bir ilana medar olabileceğini göstermek için haykırayım:

Her gün, o günün beş vaktini, zamanında edadan başka, ayrıca iki günlük kaza namazı kılıyorum. Bu senenin Ramazan'ında, kazalarımı, bir gün ilavesiyle üç güne çıkardım. 1957 hapsinden beri tuttuğum ve üstüne "İptila Defteri" yazdığım, kocaman bir defterim var. Hapishane notlarıyla dolu... Bu defterin sonuna, buluşa erdiğim tarihten bugüne kadar, her seneyi ay ay gösteren bir tablo ekledim. Bu tabloda geçmiş yılların devre devre kılınabilmiş eda namazlarını, ay ay, mavi mürekkeple karaladım. Kaza namazlarını da kırmızı mürekkeple... Böylece Allah nasip ederse, mavi mürekkeple ileriye doğru kırmızı mürekkeple de geriye doğru giden devrelerime yetişecek, Efendi Hazretleri'ni tanıdığım zamana varacak, oradan da buluş zamanıma ulaşacağım. Ömrüm olursa, ondan sonra, tek vakit borcum kalmamış olarak edalara devam... Defterde, belki maviden çok kırmızı görünecek ama, ne yapayım? Allah'a ahdim var:

"Her gün, en aşağı şu kadarına ahitliyorum... Allah ve kul hakkı olarak üzerimde ne kadar borç varsa, bunların hepsini ödetmeden canımı alma..."

Allah'la beraber bütün inananları şahit tutuyor ve onlardan duama ortak olmalarını diliyorum.

Namaz, Efendimden aldığım feyizle, benim için her işin başı, her oluşun temeli, dinin direği... Onsuz hiçbir şey konuşamam; ne konuşur, ne konuştururum. Şimdi gösterebildim mi, neyin ilanına medarmış namaz? "Bu notu açığa vurmak nefsanî bir celadet, hatta şeytani bir küstahlık..." İnsana sorarlar:

"Peki ahbine sadık kalabildin mi?"

Küçücük bir ihmaliniz bile olmuş olsa ne cevap verebileceksiniz? Suçun ilanı ise ayrı bir suç... Doğrusu bile yasakken yalandan züht satmak da, denaetlerin denaeti... Allah hepimizi affetsin ve bizi, ayağımız arada sürçmüş olsa bile tekrar doğru yola çeksın ve ahitlerimize bağlasın... Tek, halis ve samimi olmayı bilelim. Namaz kılanlar, kendileri de işin içinde, namazın sathında kalanlara acısın, kılmayanlar da, o satha bile tutunamadan derinliklere girmek palavrasından hayâ etsin!

Hiç incitmeden, asla soğutmadan, zerrece ürkütmeden, kuş kanadı kadar yumuşak ve nevazişli bir sesle, bir temasla, hep dokunuyorlardı:

"Namaz, aman, namaz, mutlaka namaz... Nerede, ne şart altında olursa olsun, mutlaka namaz..." Sonra yakınlarından birinden duydum:

"Bir vakit namazımı kaybetmektense," derlermiş, "dünyaları kaybetmeyi tercih ederim." Bir gün de, beraberlerinde namaza yetişememekten fevkalade üzülen, adeta harap olan birine, büyük bir veliden bir beyit okumuşlar:

"O günah ki, insana, küçüklük ve sığınma duygusunu verir, büyüklük ve kibir veren ibadetten daha hayırlıdır."

İşte böyle namaz, böylesine namaz... Yine bir yakınına sözü:

“Namaz vardır ki, mutfak paçavrasından daha adidir.” Bu da mudari ve münafıkların namazı...

Ne zaman huzurlarına çıksam, o güne mahsus olarak utanmadan kıldığım, yahut çoktandır utanmadan bıraktığım namazların bilançosunu alnımdan okuduklarına emindim. Bereket ki, ihlâsımdan, samimiliğimden, beyaz ateş halinde yanışımdan şüphem yoktu. Bunu da okuyorlardı her halimden.

Efendi Hazretleri’yle beraber kılınan namazlara dikkat ediyordum: Yakınlardan bazılarını, namazda titremeler tutuyordu. Omuz ve kol başlarından göğse doğru akan ra’şeler... Bu ra’şeler namaz dışında, mukaddes isimlerden biri geçerken de oluyordu. Bilhassa Efendi Hazretleri konuşurlarken, ve Allah Resulünün isimleri geçerken...

Hareket, yalnız Efendi Hazretleri’nde yoktu. Tam ve kati temkin makamındaydılar. Sonradan öğrendim ki, bu da, yolun başına mahsus hususiyetlerden biridir; ve kalbte nur ile zulmet çarpışmasından doğmaktadır. Tam ıstıfaya varmış olanlar, böyle hallerle alakalı değil... Bana başta, kendisini gizleyememek, zaaf gibi görünen bu ra’şeler, epey sonra, namazlarımda beni de sardı. Zaaf olmaya zaaftı; çünkü eksik çok eksik, her an renk değiştirici bir makamın habercisiydi. Fakat ben bu zaafı düşünürken, eksikten de eksiktim. Demek ki, o an, bana göre çok fazla bir nimetti bu...

“Namazını kıl. Namazını kıl!...”

“Efendim, namazda üstüme müthiş ‘havatır’ yükleniyor.”

“Olsun... Namazını kıl!”

“O kadar kılmak istiyorum ki, eskilerini de kaza etmeyi düşünüyorum. Hatta sormak istiyorum: Acaba geçmiş namazlar ikişer rekât üzerinden kaza edilebilir mi?” Sualimi bilgisizlik içinde o kadar saffetli buldular ki, aydınlık ve ılık gülümsediler:

“Hayır! Her namaz kendi miktarınca kaza edilir. Sen namazını kıl!”

Bir kere de “Sehiv Secdesi”ni sormaya kalktım. Hatadan korkuyordum; sanki hata korkusuyla namaz kılamıyordum.

“Sen bunları bırak da,” dediler, “namazını kılmaya bak!”

Kutlu Cuma

Cuma günü büyük bir gündür. Allah İslamiyet'i onunla süsledi ve bu gün yalnız Müslümanlar'a verildi. Kur'an-ı Kerim'de, "Cuma günü namaz için ezan okunduğu vakit, alışverişi terk ederek Cuma Namazı'na gidin." buyrulup o gün dünya işiyle ve Cuma'ya gitmeye engel olacak her şey ile uğraşma haram kılınmıştır. Peygamber Efendimiz de, "Allah, bu günde ve burada sizlere Cuma'yı farz etmiştir." demişti.

Darağacında Namaz

Uhud savaşında bazı yakınları ölen müşrikler, Müslümanlardan bunların intikamını almak istediler. Alçakça bir plân hazırladılar. Hemen de planı tatbika koydular. Bu maksatla bir heyet Medine'ye giderek Resulullah'ın huzuruna çıkıp, "Ey Allah'ın Elçisi, bizim kabilelerimiz, İslâmiyet'i kabul ettiler. Yalnız Kur'an-ı Kerim öğretmenine ihtiyacımız var. Lütfen bize; İslâmiyet'i, Kur'an'ı öğretecek kimseler yollar mısınız?" diye ricada bulundu.

Sevgili Peygamberimiz kendilerine, on kişilik bir öğretmenler heyeti yolladılar. Başlarında, Âsım bin Sâbit hazretlerinin bulunduğu bu heyette, Mersed bin Ebî Mersed, Hâlid bin Ebî Bükeyr, Hubeyb bin Adiy, Zeyd bin Desinne, Abdullah bin Târik, Muattib bin Ubeyd de bulunuyordu. Bu öğretmenler kafilesi, geceleri yürüyerek, gündüzleri gizlenerek Hüzeyl Kabilesi topraklarında, Recî' suyu başında, seher vakti konakladılar. Bu sırada yanlarında bulunan Adal ve Kare kabilesi heyetinden biri, bir bahane ile yanlarından ayrıldı. Hemen Lihyanoğullarına gidip, haber verdi. Çok geçmeden kafilenin etrafı sarıldı. 200'den fazla silahlı eşkıya oradaydı.

“Bize öğretmen lâzım!” diyenler, çekip gittiler. O güzide Müslümanları, eşkiya ile karşı karşıya bıraktılar. Lihyanoğulları mensupları, esir ticareti ile geçinirlerdi. Bu sebeple, “Teslim olun. Canınızı kurtarın,” teklifinde bulunuyorlardı. Asıl niyetleri onları Mekke’de köle olarak satmaktı. Böylece çok para kazanacaktı. Çünkü Mekkeli müşrikler kendilerine, “Yakaladığınız her Müslüman için, değerinden fazla para öderiz,” demişlerdi. Bunu Müslümanlar da duymuşlardı. Onun için, aralarında istişare ederek çarpışmaya karar verdiler. Arkalarını dağa dönüp, kılıçlarını çekip, Allahın dini uğrunda vuruşmaya başladılar. İki yüz kişilik düşmana karşı görülmemiş bir kahramanlıkla çarpıştılar. Üzerlerine saldıran kuvvetten bir kısmını öldürdüler. Nihayet çarpışa çarpışa on Sahâbi’den yedisi okla vurularak orada şehid düştü. Sadece Hubeyb bin Adiy, Zeyd bin Desinne ve Abdullah bin Târik kalmış, müşriklerle çarpışıyorlardı. Çok geçmeden müşrikler, onları sağ olarak yakaladılar. Lihyanoğulları üçünü de yayların kirişleri ile bağladılar. Mekke’ye götürmek üzere yola çıktılar. Abdullah bin Târik Mekkeli müşriklere götürülmeye râzı olmadı. Gitmemek için zorlandı.

“Vallahi ben size arkadaş ve yoldaş olmam! Şehid olan arkadaşlarım bana örnek ve önderdir.” deyip, bir zorlayışta ellerini kurtardı. Lihyanoğulları Onu taşla tuttular, sonunda Onu da şehid ettiler. Lihyanoğulları, Hubeyb bin Adiy ve Zeyd bin Desinne’yi Mekke’ye götürüp müşriklere yüksek bir fiyatla sattılar. Çünkü Hz. Hubeyb Bedr gazasında müşriklerden Hâris bin Âmir’i Cehennem’e yollamıştı. Onun oğulları şimdi kendisini almak için, büyük para ödediler. Zeyd bin Desinne’yi de Safvân bin Ümeyye, Bedir savaşında öldürülen babası Ümeyye bin Halef’in intikamını almak üzere satın aldı. Mekkeli Müşrikler, Hz. Hubeyb ve Zeyd’i satın aldıktan sonra, onlara ne ceza vereceklerini konuşuyorlardı:

“Hayır! Evvelâ işkence etmeliyiz.”

“Ama Haram aylar içinde bulunuyoruz!”

“Evet! Bu sebeple, hemen öldüremeyiz! Harâm ayların geçmesini beklememiz gerek.”

“O halde, hapsedelim.”

“Ellerini, ayaklarını zincire vuralım!” diyorlardı. Öyle yaptılar. Harp meydanındaki yenilginin intikamını, müdafaasız bir insandan alacaklardı. Hem de o esiri; harpte değil, parayla pazardan almışlardı! Hârisoğulları, iftiharla Hubeyb bin Adiy’i kendi aile fertlerine gösteriyorlar, “İşte babamızı öldüren adam. Şimdi vereceğimiz cezayı beklemekte!” diyorlardı.

Hız. Hubeyb bin Adiy, hapsedildiği evde tam bir tevekkül ile, Allah-ü Teâlâ’nın kendisi hakkındaki takdirini bekliyordu. Hapsedildiği evde bulunan ve azatlı bir cariye olan Mâviye şöyle anlatmıştır: “Hübeyb, benim bulunduğum evde bir hücreye hapsedilmişti. Ben ondan daha hayırlı bir esir görmedim. Bir gün baktım elinde insan başı gibi kocaman bir üzüm salkımı vardı. Ondan yiyordu. Her gün böyle üzüm salkımı elinde görülürdü. O mevsimde hem de Mekke’de üzüm bulmak asla mümkün değildi. Allah-ü Teâlâ ona rızık veriyordu. Hız. Hubeyb, hapsedildiği hücrede namaz kılar, Kur’an okurdu. Onun okuduğu Kur’an’ı dinleyen kadınlar ağlaşırlar. Ona acırlardı. “Ona bir isteğin var mı?” dediğimde, “Bana tatlı su ver, putlar için kesilen hayvanların etinden getirme, bir de beni öldürecekleri zaman önceden haber ver, başka bir şey istemem,” dedi.

Öldürüleceği gün kararlaştırılınca gidip kendisine söyledim. Hayret ettim, öldüreceği zamanı öğrenince onda en ufak bir değişiklik ve zerre kadar üzüntü eseri görülüyordu. Bana, “Ne olur bana, bir ustura buluver. Temizlik yapacağım. Ben de sana dua ederim,” dedi. Ben de çocuğumun eline bir ustur-

ra verip, gönderdim. Çocuk yanına gidince birden korktum. 'Eyvah bu adam çocuğu ustura ile keser, o nasıl olsa öldürülecek,' dedim. Koşup çocuğa baktım. Hubeyb, gönderdiğim usturayı çocuğun elinden alıp, çocuğu sevmek için dizine oturtmuştu. Ben bu durumu görünce çok korkup, feryâd etmeye başladım. Durumu anlayınca, "Bu çocuğu öldüreceğimi mi zannediyorsun? Bizim dinimizde böyle şey yok. Haksız yere cana kıymak bizim hâl ve şânımızdan değildir," dedi. Aslında eli usturalı bir esir çok şey yapabiliirdi. Hatta bu fırsat sayesinde, hürriyetine bile kavuşabiliirdi. Hz. Hubeyb böyle bir şeyi, düşünmek bile istemedi. Küçük bir yavruyu âlet etmek küçüklüğünü aklına bile getirmedi. Hubeyb bin Adiy ve Zeyd bin Desinne'yi öldürmek için müşriklerin kararlaştırdığı gün gelmişti. Fakat müşriklerin kin ve intikâm hisleri geçmek bilmedi. Herkese haber verildi. Bu yüzden şehirdeki zengin-yoksul, genç-yaşlı, kadın-erkek ve bütün çocuklar oradaydılar. Bu iki yüce Sahâbenin başına gelecekleri merak ediyorlardı.

Bir sabah erkenden o büyük imanlı Sahâbenin zincirlerini çözüp, zindandan çıkardılar. Mekke dışında Ten'im denilen yere götürdüler. Bu iki Allah ve Peygamber dostu ise, heyecanlı değildiler. Yolda karşılaşp görüşen bu iki Sahâbe kucaklaşarak birbirlerine, uğradıkları belaya sabretmelerini tavsiye ettiler. Az sonra bir müşrik bağırdı: "Ey Hubeyb! Sen bizim babamızı, Hâris bin Âmir'i öldürdün. Bugün onun intikamını senden alacağız. Ölmeden önce bir isteğin var mı?"

Hubeyb bin Adiy gayet sakin, şunları söyledi, "Yaşatan ve öldüren ve öldükten sonra gene diriltecek olan, yalnız Allah'tır. O'na binlerce hamd olsun." Müşrikler hayretle tekrar sordular: "Ölmeden önce son bir arzun yok mudur?"

"Beni bırakınız iki rekât namaz kılayım..."

“Kıl orada.”

Elleri ve ayakları çözülen Hz. Hubeyb, hemen namaza durup, büyük bir sükûnet içinde huşû' ile iki rekât namaz kıldı. Cenâbı Hakka son dualarını yaptı. Toplanan müşrikler, kadınlar, çocuklar heyecanla onu seyrediyorlardı. Namazını bitirdikten sonra, “Vallahi eğer ölümden korkarak namazı uzattığımı zannetmeyecek olsaydınız, namazı uzatırdım ve daha çok kılardım” dedi. Böylece idam edilirken iki rekât namazı ilk kılan, âdet ve sünnet olmasına sebep olan Hubeyb bin Adiy'dir. Peygamber efendimiz, onun idam edilirken iki rekât namaz kıldığını işitince bu hareketini yerinde ve uygun bulmuştur. Hârisoğulları hırsıyla yaklaştılar, “Artık ölmeye hazır mısınız?” diye sordular. Aslında onun bağırıp çağırmasını istiyorlardı. Çünkü o zaman daha keyifle, işkence edeceklerdi. Fakat aksine Hubeyb hâlâ sakindi, “Müslüman olarak öldükten sonra, ne şekilde can verirsem vereyim, önemli değil. Çünkü bütün çektiklerim, Allah ve Elçisinin sevgisi içindir. Allah dilerse, parça parça edeceğiniz bedenimin zerresini, ilahi bağışı ile Cennetine alır,” dedi.

Hz. Hubeyb, son namazını kıldıktan sonra, Mekkeli müşrikler, onu tutup darağacına kaldırarak bağladılar. Yüzünü kible-den Medine'ye doğru çevirdiler. Sonra o şöyle dedi: “Vallahi dinimden asla dönmem! Bütün dünya benim olsa, bana verilse yine İslâmiyet'ten dönmem!”

“Şimdi senin yerine Peygamberinin olmasını, onun öldürülmesini, sen de evinde rahat oturasın ister misin?”

“Ben Muhammed Aleyhisselâm'ın değil benim yerimde olmasını, Medîne'de yürürken ayağına bir diken bile batmasına asla râzı olmam!”

“Ey Hubeyb, İslâm dininden dön eğer dönmezsen seni muhakkak öldüreceğiz.”

“Allah yolunda olduktan sonra benim için öldürülmenin hiç ehemmiyeti yoktur.”

Hz. Zeyd bin Desinne’ye de bu şekilde söylediler. O da aynı cevabı vererek şehid oldu.

Bundan sonra Hubeyb,

“Allah’ım! Şuracıkta düşman yüzünden başka yüz görmüyorum. Allah’ım! Resûlüne selamımı ulaştır. Bize yapılan bu işi Resûlüne bildir.” diyerek dua etti. Hubeyb bu duayı yaptığı sırada sevgili Peygamberimiz, sahabelerle oturuyordu. Zeyd bin Hârise şöyle anlatmıştır:

Bir gün Peygamberimiz dostlarıyla otururken kendisine vahiy geldiği sırada kaplayan hâl gibi bir hâl kapladı. Sonra, “Ve aleyhisselâm!” dedi.

“Yâ Resûlallah bu selamı kimin selamına karşılık verdiniz?”

“Kardeşimiz Hubeyb’in selamına karşılık verdim. Cebrâîl aleyhisselâm, Hubeyb’in selamını bana ulaştırdı.” Ve Hubeyb ile Zeyd’in şehid edildiğini ashâbına duyurdu. Hubeyb’in etrafında toplanan Kureyş müşrikleri, “İşte babalarınızı öldüren bu adamdır” diyerek gençleri üzerine mızraklarıyla saldırttılar. Mızraklarını saplayarak vücudunu yaralamaya başladılar. Bu sırada Hubeyb’in yüzü Kâ’be’ye doğru döndü. Müşrikler Medine’ye doğru döndürdüler. Hz. Hubeyb, “Allah’ım eğer ben senin katında hayırlı bir kul isem yüzümü Ka’be’ye çevir.” diyerek dua etti.

Yüzü yine kableye döndü. Müşriklerden hiçbiri onun yüzünü Kâ’be’den başka bir tarafa çeviremedi. Bu esnada Hz. Hubeyb darağacı üzerinde düşman arasında garip bir halde şehit edilmekte olduğunu dile getiren bir şiir söyledi. Mekkeli müşrikler darağacına çıkardıkları Hz. Hubeyb’e, ellerindeki mızraklarla işkence yapmaya başlayınca, “Vallahi ben Müslüman olarak

öldürülecek olduktan sonra vurulup hangi yanım üstüne düşersem düşeyim gam yemem. Bunların hepsi Allah yolundadır.” dedi. Hubeyb bundan sonra yüksek sesle şöyle bedduâ etti: “Ey büyük ve her şeye kâdir Allah’ım. Sen de bu zalimlerin tamamını mahv eyle! Onlardan hiç birini sağ bırakma! Hepsini ayrı ayrı öldür, Allah’ım!”

Hainler korkak olur. Bu hainler de bedduayı işitince korkmaya başladılar. Hz. Hubeyb biraz daha konuşursa, vaziyet değişebilirdi. Oradakiler müşrik de olsalar tesir altında kalabilirdi! Hatta o mazlumu kurtarmak isteyen bile çıkabilirdi. Hârisoğulları, “Konuşturmayın şunu!” diye bağırıyorlardı. Sonra da mızraklarını peş peşe saplamaya başladılar, içlerinden biri göğsüne mızrağı sapladı, mızrak sırtından çıktı. Hubeyb, vücudundan kanlar fışkırırken ve darağacında sallanarak son nefesini verirken, “Eşhedü enlâ ilâhe illallah ve eşhedü enne Muhammeden abdühü ve resûlüh” diyerek şehid oldu. Hubeyb bin Adiy’in cenazesi kırk gün darağacında asılı kaldı. Bedeni çürüyüp kokmadı. Hep taze kan aktı. Peygamber Efendimiz onun cenazesini getirmek üzere Zübeyr bin Avvâm ve Mikdâd bin Esved’i gönderdi. Gece gizlice Mekke’ye girip Hubeyb’i asılı bulunduğu darağacından indirip deveye yükleyerek Medine’ye doğru yola çıktılar. Durumu öğrenen müşrikler büyük bir kalabalık hâlinde üzerlerine hücum ettiler. Hz. Zübeyr ve Mikdâd, kendilerini savunmak için cenazeyi yere koydular. Biraz sonra baktılar ki, Hubeyb’in cenazesini bıraktıkları yer yanılıp, cesedi içine aldı ve kapandı. Onlar da oradan uzaklaşıp, Medine’ye döndüler. Peygamber Efendimiz, Hubeyb bin Adiy için: “O benim Cennet’te komşumdur,” buyurmuştur. Bu şekilde şehid edilen Hubeyb, Ensârdan yani Medineli Müslümanlardan olup Evs kabilesindendir. Hicretten önce Müslüman oldu. Bedir ve Uhud savaşına katıldı. Bu savaşlarda büyük kahramanlıklar gösterdi.

Namazın Sesi

Allah Elçisi'nin namaz kılarken göğsünün derinlerinden kazan kaynamasına benzer bir ses duyulduğu bildirilmiştir.

Namaz kılacağı sırada saçları diken diken olan, Peygamberimizin en sevdiği sahabesi Hz. Ali şöyle derdi, "Göklerin ve yerin taşıyamayacağı emanetin yerine getirilmesi saati geldi."

Üstar Sehl et-Tusteri, felçli bir ihtiyar olmasına rağmen, namaz kılma zamanı geldiğinde dudaklarını eski haline getirir, namazını kıldıktan sonra ise bir daha yerinden kıpırdamazdı.

Su

Sadık Yalsızuçanlar

Çağrına uymak üzere geliyorum. Buyruğundaki nasibimi bilmek istiyorum, bunu öğrenirsem, katındaki nasibimi de görmüş olur muyum? Benim gözüm, kulağım, elim ayağım, dilim sensin. Onları temizleyeceğim. Onları senin için hazırlamam gerekiyor. Gözlerim kirli resimlere bakıyor, onlardan kurtar beni. Beni senden alıkoyacak ne varsa uzaklaştı. Sana bütün zaafılarımı açıyorum, güçsüz ve çaresizim eşliğinde, gözlerimi sakındır. Görünmeyenleri göreyim, görünenleri gizle benden. Kulağım çirkin, siyah sözler duymasın, bana yardım et. Sadece seni duyayım, seni söyleyen sözler dışında ne varsa sağırlaşıyorum. Her türlü anma için beni uyanık kıl. Sadece seni anmak istiyorum. Dilimden kabuk gibi içsiz anlamsız sözleri temizle. Kemikten kıldan beni uzaklaştı. Beni denizinde yıka. Gözlerime yağmur yağdır. Ellerimi, ayaklarımı kes, elsiz ayaksız bırak, sana adımlarım olmaksızın gelmeyi öğret. Boynumu vur. Kır belimi. Giysilerimi soy. Beni ağırlıksız, yüksüz bırak. Benden fazlalıklarımı al. Ne kadar kimliğim varsa yok et. Sil onları, yalınlaştı beni. Benim iradem yok, takatim kalmadı, gücümü

kuvvetimi gider. Beni kendine benzet. Eğ, bük, kes, doğra, yak, azalt, saydamlaştır, beni kendine benzet. Beni ben olmaktan çıkar. Benliğimi gider, tedbirimi bırakır. Ben demeyeyim, sen diyeyim. Sana geliyorum. Şimdi kapına geliyorum. Bütün kapıları terk ettim, bütün eşikleri bıraktım, bütün odalardan çıktım, bütün görüntüleri bırakıyorum, giysilerimi atıyorum, ağırlıklarımı terk ediyorum. Sana geliyorum beni kendine getir. Beni kendime getir, sana geliyorum. Senin yüreğine bakıyorum. Senin gözlerine geliyorum, hani senin gözbebeğindim. Benim gözyadınlığım nerede? Ona ne yaptın? Niçin benim bu çirkin, bu kara, bu sümüksü, bu küflü, bu pelte, bu çıkarıcı, bu düşman, bu siyah örtülerde, bu kükürt denizlerde, bu pis göletlerde, bu kurtlanmış yuvalarda çürümeme izin verdin? Hani senin kalbin yoktu? Hani benim gönlüme sığdın? Hani nerde o verdiğim söz? Niçin sözüme sahip çıkamadım? Neden yeminimi bozdum? Andımı çiğnedim ben, geri döndüm. İhanet ettim, eşiğinden kaçtım. Seni tanımadım, seni örttüm, seni kuşku dumanlarında savurdum, seni... Seni... Seni çok seviyorum... Seni çok özledim dayanamıyorum.

Elimi kandan arıt, kimsenin kalbini ve kapısını çaldırma. Elinle levh-i mahfuza nasıl yazılar yazdığını göster bana. Bana en yakın örtünün rengi siyah biliyorsun. Onu nasıl yırtabilirim? Eğer açlık pazarda satılıyor olsaydı ondan başka bir şey almazdım. Onu azdırmazdım. Onun iştahını kabartan her şeyi keserdim. Onun yollarını keserdim. Onun kollarını, ellerini, ayaklarını keserdim. Onu yok etmek istiyorum. O sana ulaşan yolun üzerindeki en büyük engel, ortadan kaldırmalıyım. Onu öldürmeliyim...

Resepsiyonist tuhaf tuhaf bakıyor. "İyi geceler!" diyorum, yarı uykulu gözlerle, "Bir akıllısı bulmaz bizi zaten," der gibi, "İyi geceler!" diyor.

Çıkınca sert poyraz kanımı donduruyor. Şehrin sesleri çekilmiş. Kıvamını yitirmiş bir toprak var ama onu da kar örtüyor. Geceyle, karla, çocuklarla, belalarla örtüyorsun bizi. Birkaç evin ışığı yanıyor. Sokak lambaları yanıyor. 'Namazı gördüm namazı yakıyorlar' dizesini hatırlıyorum. Cumhuriyet caddesi yazıyor levhada. Koşuşturma dinmiş. Sessiz her şey... Sessizlik ruha daha tanıdık geliyor. Karanlıkla aydınlığın arası daha elverişli bir yuva... Ayağım kayıyor, sendeliyorum. Köprüyü geçiyorum, Evliya Camii'ne kavuşan ilk sokağa geliyorum. Sağda, Kumru Kuruyemiş Tekel Bayii... Çürük kokusu... Yaşayanların sevmediği bir kent gibi burası. Bu kadar pis, bakımsız, yılgın bir şehir daha görmedim. Yıllar önce Diyarbakır'a gittiğimde böylesi bir şeyin içine düşmüştüm. Camiye geliyorum. Kimse yok. Şadırvan boş, ıssız. Dışındaki boşluk, içimdeki tenhalıktan habersiz. Didişme diniyor. Hava buz kesmiş. Kulaklarımı hissetmiyorum, yün papağımı çıkarıyorum, başım terlemiş. Donuyorum. Kabanımı çıkarıyorum, ayakkabımı, çoraplarımı... Musluğu açıyorum. Bu az sonra sana eğileceğim yere bir hazırlık olduğu kadar tek başına bir arınma aynı zamanda... Tuhaf bir şekilde işliyor zihnim. Yıllardır bu kelimeyi kullanıp duruyorum, zihin, nedir, nerededir, ne işe yarar, nasıl işler bilmiyorum. Sürekli bir şeyler çağırıyor, o kadar hızlı, şaşırtıcı şeyler üşüşüyor ki kafama, yoruluyorum, bırakıyorum onları, onları terk etmek istiyorum. Su saf... Arınacağım. Buz gibi kesiyor. İsmine başlıyorum. Adını söyleyince göğsümdeki kapılar pencereler titriyor. Şadırvanın çatısı sarsılıyor. Çok soğuk, dişlerim takırıyor. Parmaklarımı, elimi yıkıyorum. Su saydam. Duyularımı temizliyorum. Aklımı nasıl temizleyeceğim? Semavi su nerede, aklımı onunla mı arıtacağım? Bana yol göster, burada hiç iz yok. Biraz ışık ver, önümü göremiyorum. Kör karanlık burası, bu ışıklar yanıyor ama hiçbir yararı yok. Su hayatın kaynağıym

der gibi akıyor. Ağzımı yıkıyorum. Susuyorum. Su susturuyor. Dilimi yıkıyorum. Arınıyorum işte. Sana geliyorum. Eşiğin temiz. Arınarak geliyorum. Su toprağa akıyor. Toprak benim. Toprak bedenim. Su kaynağım. Toprak kökenim. İki kaynak arasındayım. Su olmasaydı toprakla arınacaktım. Kollarımı yıkıyorum. Yıkadıkça kaynağıma dönüyorum. Ellerimi, ayaklarımı, yüzümü yıkadıkça aklım temizleniyor. Aklım asli saflığına dönüyor. Ey çaresiz aklım diyorum. Kendine özgü kulluk yerine yönel ki sana kelimanı okusun. Kendi itikadından soyun. İtikat akittir. Akit bağ demektir. Bağlama kendini. Onu sınırlayamazsın boşuna uğraşma. Çaban beyhude. O hiçbir tasavvura sığmaz. Sen hiçbir itikatla sınırlanamazsın, hissediyorum. Sen her yerdesin, her zamansın. Ne yer ne zamansın sen. Sen yersiz, zamansızsın. Tekrar yıkıyorum ellerimi yüzümü. Yüzümü değil aklımı yıkıyorum. Ey akıl, itikadından soyun. Sana seslendiği vakti söyle, O'na ne cevap vereceğini düşünme. Sen de bağsın. Çık aradan. Unut içindekileri. Bana hiçbir şey veremezsin bunu söyle. Beni terk et. Yalınlaştır beni ey aklım. Sen kendi kavrayışın içine nasıl sığıştırabilirsin suyu. Toprağı nasıl bağlarsın. Bu sınırlayıcı tasavvurunu terk et. Biliyorum bana cevap veremezsin. Bir cevabın yok. Bana seslenemeyeceksin biliyorum. Senden kurtuluyorum yüzümü yıkadıkça. Ağzımı yıkadıkça ellerimi ayaklarımı yıkadıkça senden arınıyorum. Şimdi isminin gölgesindeyim, hissediyorum. Adını görüyorum sadece. Bunu bilmem bir şeyi değiştirmeyecek biliyorum. Olabilir veya var olmam ancak seninledir. Şimdi tedbirinin altında bulunduğum ismin sesleniyor: "Ben Rabbinim!" diyor.... Evet sözün gerçektir. Ama sana cevap veremem. Ancak "Sen en büyüksün." diyebilirim. Evet evet sadece bunu söyleyebilirim. "Allahu ekber!" diyorum farkında olmaksızın. Adının anlamını bilemem. Sen bilemezsin biliyorum. Sadece senin önünde eğilir. Sadece sana baş eğilir.

Bütün isimler seni işaret eder. Tecelli niteliğindedir. Seni hiçbir yüceltme tanıtmaya yetmez. Seni hiçbir aşkınlık aşamaz. Sen bütün aşkınlıkları aşansın.

Beni kendinde münacata çağırdın, geldim işte kapındayım. Çift kanatlı, kündeкарlı kapıyı aralıyorum. Kimse yok. İçerisi loş. Pencerelerden süzülen ışıklar karanlığı kesiyor. Mihraba yakın bir yere geliyorum. Yürüdükçe merdivenden yere iner gibiyim. Beni bağışlarından nasibimi almaya çağırıyorsun. Gönlümü alçaltıyor, beni yoksullaştırıyorsun. Azalıyor, hafifliyor, yalınlaşıyorum. Her tekbirde ellerimi kaldırıyorum, o tecellide bana bağışladığın geride kalıyor. Verdiğini heybeme atıyorum. Daha büyük bir nuru istiyorum. Senin büyüklüğüne sınır mı var? Bu tecellide bana gösterdiğin bir sonrakinden küçüktür görüyorum. Feyzin kesilmiyor, artıyor. Bağışlamayı bırakmıyorsun. Yücelmeyi bırakmıyorsun, alnımı eşığına koymak istiyorum.

Sendeyim, seninleyim, huzurundayım. Kibleye yönelmenin sırrını öğretecek misin? Ruhum, sana söylüyorum, inceliğinle bana perde olma. Bedenim, sana söylüyorum, yoğunluğunla bana perde olma. İçimdeki kible, sana söylüyorum, dışımdaki kibleyi örtme. Dışımdaki kible, sana söylüyorum, içimdeki kibleyi örtme. Nereye dönersem döneyim oradasın. Çizgilerim, köşelerim, kırklarım, kesiklerim yok oluyor; dairevi bir yüze dönüşüyorum, bedenim yüze dönüşüyor, yüzden ibaretim artık. O'nu sen övdün. O'na "Sevgilim" dedin. O'na bağışladığın kelimeler bütün sözleri saklar. O sözleri tümüyle yakarıyorum sana. Tevrat'ını taşıyorum. İncil'ini taşıyorum. Kuran'ını ve Zebur'unu taşıyorum. Açılıyor kapılar. Giriyorum. Bir kapı daha... Giriyorum. Bir kapı daha... Giriyorum bir kapı daha. Kapılar açıldıkça açılıyor gözlerim. İki yönü var onun bir ortası ve iki yönü birbirine bağlayan bir bağ var. Ona sen mi fatiha dedin? O fetih midir? Okudukça açıyor. Açılıyor okundukça.

Oku onu. Açıl... Açıl... Açılıyor işte. İlk halka bu. Işık değil, nur bu. Işık değil, görüyorum onu... Başım dönüyor... Hahılar, duvarlar, mihrap, minber, avize, ışıklar, hatlar, kubbe dönüyor. Daha önce gördüğüm ışıklara benzemiyor. Işıktan bir daire belirliyor. Odayım. Oradayım şimdi. Dönüyorum. Ayaklarım yerden kesiliyor. Dilimden kendiliğinden dökülüyor kelimeler. Ne okuduğumu bilmiyorum. Sadece sana kulluk eder sadece senden... Nurdan bir dairedeyim şimdi. Dönüyorum. Dönerken okuyorum bunları. Dilimden dökülen kelimelere bakıyorum. Yıldız tozları gibi uçuşuyorlar. Onlara gülümseyerek bakıyorum. Kalbimi görüyorum. Bir et parçası değil, ışık parçası olarak görüyorum. Yanıyor. Kalbim fanus gibi ışıyor. Fatih'a'yı kendinle benim aramda ikiye mi böldün? İlk dört ayeti kendine mi ayırdın? Son üç ayeti bana mı veriyorsun? Ancak senden yardım isteriz... Bununla beni kendine mi bağliyorsun? O berzaha mı beni çağırıyorsun? Parlak tecellileri bununla mı açıyorsun? Hem Rab'lığın hem kulluğun anlamını mı gizliyorsun? Yedi niteliğini mi taşıyor o? Bir yönü sende diğeri bende mi gerçekleşiyor? Birinci menzildeyim. İlk adımı attım. Korkmuyorum artık. Benden korkuyu gideriyorsun. İnşin ilk aşamasındayım. Gökle yer arasında kıyamın resmi olan rububiyetle secdenin resmi olan ubudiyet arasındaki berzahtayım. Burada yüksek ve alçak olan birleşiyor. Gökle yer kavuşuyor. Yerden göğe yükselirken bu berzahtan geçiliyor. İşte benim çifte tabiatım. Göğsüm hırıldıyor. Göğsümden sesler çıkıyor. Bedenim titriyor. Neler oluyor bana. Korkuyorum. Neler oluyor Allah'ım tut beni. Dönüyorum yine. O daireden geçiyorum yeni bir daire açılıyor. Başım dönüyor. Doğruluyorum. Kendine hamd edeni iştmiştir diyorum. Sesim çıkmıyor. Bu ses benim değil. Bunu sen söylüyorsun. Benim dilimden sen söylüyorsun. Tekrar yere yöneliyorum. Sana yükseliyorum tekrar. Yeni bir daire daha belirliyor.

Yakınlaşma isteğiyle tutuşuyorum. Senin gibi iniyorum. Gecenin üçte birinde dünyanın birinci göğüne inişin gibi eğiliyorum secdeye. Secde et yakınlaş diyorsun. Seni duyuyorum. Bana eğil diyorsun. Bana bir adım gel sana koşayım diyorsun. Benim kalbim buna nasıl dayanır. Eğiliyorum. Alnımı yere koyuyorum. Alnımı yere değil ellerine bırakıyorum. Toprağa dönüyorum. Aslıma dönüyorum. Kalıyorum orada. Ellerini hissediyorum. Nurdan bir menzil burası. Seninle buluştuğumuz yer burası. Senin kokunu duyuyorum. Senin gözlerine bakıyorum. Tecelli kısa sürüyor. Belirip belirip yitiyorsun. Sen kaybolmuyorsun benim gözlerim kesiliyor. Gözlerim yetmiyor. Yağ gibi akıyor. Beni yakınlığa çağırıyor ismin. Sen sevgilisin, ben sevenim. Sevgili olsaydım "bana secde et, yakınsın" derdin. "Bana secde et, yakınlaş" dedin sevgili sensin. İçimdeki düğümler çözülüyor. Bağlar gevşiyor. Tüy gibi hafifliyorum. Yerçekimsiz gibi. Hiçbir ağırlık hissetmiyorum. Tenimi, etimi, kemiğimi hissetmiyorum. Adımı bilmiyorum. Alnımı tutuyorsun. Beni alnımdan kavırıyorsun. Ellerinden alnıma akan feyiz kesilmiyor hiç. Beni baştan çıkaranı görüyorum. Onun etkisinden uzağım artık. Bana hiçbir şey yapamıyor. Beni etkileyemiyor. Bir daire daha var, orayı geçemiyor. Çizginin dışında donmuş, kaskatı duruyor. Bana bakıyor ağlıyor. 'Sen' diyorum, 'Ağlar mıydın hiç?' 'Beni' diyor, 'Büyülüyorsun. Sen alnını yere koyunca ben çaresizleşiyorum. Beni donduruyorsun. Artık benim etkimden uzaksın. Sana hiçbir şey yapamam.' 'Peki' diyorum, 'Niçin ağlıyorsun?' 'Ona secde etmeyişiimi düşünüyorum.' 'Kime?' diyorum. 'Adem'e' diyor. 'Ee, ne var bunda? Senin seçimindi bu.' 'Akıbetimi görüyorum' Gözden yitiyor. Toprak alnımı öpüyor. Kendi aslımı öpüyorum. Aslım bana dokunuyor. Aslımla buluşma yerim burası. Kaldırıyorum alnımı tekrar koyuyorum. Bu kez daha uzun sürüyor. 'Allah'ım diyorum, 'Gözlerime aydınlık ver.'

Gözlerim ışıyor. 'Ellerimi aydınlat.' Ellerim ışımaya başlıyor. Ellerim kor gibi yanıyor. Alnım ışıyor. 'Allah'ım, kulağıma bir nur ver.' Bir ses duyuyorum. Bu senin, senin. Sadece senin sesini duymak istiyorum. Beni başka seslere sağırlaştır. Sağıma bir nur ver, soluma, önüme, ardıma, üstüme, altıma bir aydınlık ver... Alnımı koyduğum yer ıslanıyor. Hıçkırarak ağlıyorum. Sesim camide yankılanıyor. Sesimi duyuyorum. Sesim sesine karışıyor. Beni nur kıl, diyorum. Sesim yankılanıyor. 'Beni nur kıl' diyorum. Duvardan, kubbeden, mihraptan ses geliyor: Beni nur kıl. Sen nursun, diyorum. Ses geliyor: Sen nursun. Beni sen kıl diyorum. Beni sen kıl diyorum, diye yankılanıyor sesim. Beni sen kıl Allah'ım. Sesim dönüyor tekrar: Beni sen kıl Allah'ım. Susuyorum. Alnıma sesin çarpıyor: Seni ben kılacağım. Allah'ım, beni benden al ve biricik varlığım ol ki, gözlerim sadece seninle görsün. 'Beni sen kılıyorum' diyorsun. Sesini duyuyorum, beni sen kılıyorsun. Ağır ağır doğruluyorum. Son kez oturuyorum. Gökleri ve yeri altı günde yarattın, sonra arşı kuşattın. Arşı kuşatır gibi oturuyorum. Artık bir perde kalmadı. Gözlerim hafifliyor. Bedenimi hissetmiyorum. Kendimi hissetmiyorum. Kalbimi kavırıyor, tutuyorsun. Onu avuçlarında görüyorum. Sadece gözlerim kalıyor. Yalnızca onu biliyorum. Senden başka bir şey görünmüyor. Son sözüm Hu oluyor. Hu diye bitiriyorum. Bitmiyor başlıyor, her şey şimdi başlıyor. Adımımı hayata atıyorum. Ayağımı usulca bırakıyorum oraya. Orada can veren ismin açılıyor. O kapıdan giriyorum. Seninle başladım, seninle bitiriyorum. Bir isminin gölgesinden bir başka adının esenliğine geçiyorum. Selam senin ismindir, seni selamlıyorum. Selam senin güzel isimlerindendir, sevdiklerini selamlıyorum. Kayboluyorum artık. Kendimi o kaybın içinde bulmak istiyorum. Artık ayrılık zamanı. Veda selamı veriyorum sana. Beni benden aldın, senden ayrılıyorum. Kendimi sana bıraktım, dönüyorum.

Hallac'ın Namazı

Velilerden biri olan Hüseyin bin Mansur el-Hallac, gece ve gündüz dört yüz rekât namaz kılardı. Orada bulunmaktan zevk aldığı yüksek aşamada neden kendini hâlâ bu kadar sıkıntıya soktuğu sorulduğunda, şu cevabı verdi:

“Acı ve haz sizin duygularınıza işaret eder, ama sıfatları hiçliğe erdirilmiş bir kişinin ne acıyı, ne de hazzı duyumsaması mümkündür. Savsaklığı olgunlukla ve bu dünyayı istemeyi Allah'ı aramakla karıştırmaktan sakının.”

Turistlere namaz nasıl anlatıldı?

1961'lerde insanın maymundan türediği düşüncesinin iyice alevlendirildiği günlerdeydi. Rahmetli Hacı Nazif Çelebi, Süleymaniye Camii'nde bir öğle namazı kıldırması, turistler de etrafını alarak imam kıyafeti içinde iken kendisine sualler sormuşlardı. Bunlar itirazcı suallerdi. Kimi, insanın maymundan türediğini iddia etmek istiyor; kimi de, 'Seyrettiğimiz namazınızda niçin ayakta duruyor, eğiliyor, başınızı yere koyuyorsunuz. Bunun ne manası var? Bizim gibi sandalyeye oturun, papazın duasını dinleyin yeter,' diyordu.

Rahmetli Hacı Nazif'in bunlara verdiği cevaplar hiç aklımdan çıkmaz. Ruhunu şad etmek niyetiyle size de arz edeyim seneler sonrasında. Maymuncu turiste dönerek konuşan Çelebi şöyle dedi:

"Biz namazımızda önce ayakta, sonra rükûda, sonra da secde oluyoruz. Bunun bir hikmet ve manası şudur: Ayakta iken ilk insan, ilk babamız Âdem'in Elif'ini yazarız. Bunun için Elif harfi gibi dimdik, upuzun dururuz. Sonra rükûa eğiliriz. Bununla da Âdem'in Dal'ını yazmış oluruz. Geriye Mim kalır. Onu da yere başımızı koyar Mim gibi olur, öyle yazarız. Böylece her namazda

babamız Âdem'in adını yazar, maymundan geldiğimizi iddia edenleri fiilen tekzip etmiş oluruz. Bunun için maymunculuk bizde tutunamaz. İkincisine gelince:

Namazımıza ilk başladığımızda ayakta iken Rabbimizin üzerimizde tecelli eden sayısız nimetlerini düşünür, sonra bu nimetleri verenin huzurunda minnet ve şükranla eğiliriz. Ancak bu eğilmeyi de kâfi bulmayız, sonra kalkıp başımızı yere koyar, başımızla da minnetimizi dile getirmiş oluruz. Başımızı şunun için yere koyarız: Baş, bedenin tümünü de idare eden en yüce varlığımız, en kıymetli organımızdır. Bununla demiş oluruz ki:

"Ey Rabbimiz, varlığımızın en kıymetli kısmı başımızdır. İşte huzurunda başımızı dahi yerlere sürüyor, sana olan minnet ve şükrumüzü en kıymetli varlığımızı yerlere koymakla ifade ediyoruz. Şayet başımızdan daha kıymetli bir organımız olsaydı onu da huzurunda iftiharla yerlere serer, minnet ve şükrumüzü onunla da ifade etmek isterdik."

Bu açıklamalardan sonra rehber turistin cevabı şöyle oldu:

"Tamam tamam. Biraz daha anlatırsan grubumuza burada namaz kıldıracaksın." Bu endişe yersiz değilmiş. Bu sırada turistin biri Çelebi'ye yaklaşmış sordu:

"Bundan sonraki namazınız saat kaçta olacak? Anlattığınız manada bir namazı ben de aranızda karıştıp kılmak istiyorum. Bana uygun geldi bu anlayış içinde ayakta durmak, eğilmek, başı yerlere koyup Yaradan'a minnettarlığını ifade etmek... Bence de ibadet budur."

Kıyam ve Rükû

Mevlana Celaleddin Rumi, “Eğer gerçekten nasıl namaz kılmamız gerektiğini biliyor olsaydık, bu dünyada kıyam ederek başlar ve öbüründe rükûa varırdık,” der.

İhtişamlı bir manzara

Vehbi Horasanlı

İtalyan büyükelçiliğini yapmış Piyetro Quaroni, “Croquis d’Ambassador” adıyla yayınladığı hatıratında, İstanbul’daki Ayasofya Camii’nde gördüğü bir manzara karşısında şu ifadeleri kullanıyor:

“Cemaat halinde yapılan bir ibadet, yani namaz kadar ihtişamlı bir manzara olamaz.”

Bir Katolik bu şekilde ifade kullandığına göre, Müslümanların ne muhteşem duygular yaşayacağını varın siz düşünün. Fakat yine de namazda, özellikle de cemaatle kılınan namazda hissedilen güzel duyguları okuyucularıyla paylaşmak istiyorum. Rahmetli babam ile neredeyse her yatsı namazını evimizin yakınında bulunan Fatih Camii’nde kıldık. İş ve okul yorgunluğuna rağmen, bu ibadette öyle bir güzellik vardı ki, bir gün bile cemaati kaçırsam büyük eksiklik yaşadığımı hissederdim. Camideki müezzinlerin namaza dâvet için okudukları salât ü selâm, Kur’ân ve daha nice ahenkli zikir ve tesbih sesleri uzun süre aklımdan çıkmazdı. Kılınan namazda da huşû ve sükûnet bulunurdu. Fatih

Camii yazın bir başka, kışın ise bir başka güzel olurdu. Sadece caminin içinde değil, avlusundaki çeşmelerden abdest alırken dahi başka bir zevk alınırdı. O soğuk kış günlerinde bile üşümez, sanki ibadetin verdiği manevî sıcaklıkla ısınmış olurduk. Benzer sözleri hacca gitmiş kişilerden de duyabilirsiniz. Özellikle Kâbe'de yapılan ibadetlerde daha büyük bir haz alındığını, bu görevi yapmış olan hacılardan duyuyoruz -Cenâb-ı Hak bize de nasip eder inşallah. Demek ki, ibadette büyük bir zevk vardır. Özellikle cemaatle kılınan namazlarda bunun kat kat fazlası bulunmaktadır. Zaten bir hadiste yirmi beş, diğerinde ise yirmi yedi kat fazla sevap alındığını Peygamberimiz buyurmaktadır. Nedense insanlar elinin altında olan veya Allah'ın vermiş olduğu nimetlerin kıymetini, ancak olmadığı zaman daha iyi anlıyor. İşte ben de gurbette çalıştığım zamanlarda, Fatih Camii'nde kıldığım namazları hatırlıyorum da o muhteşem manzarayı tekrar yaşayabilmeyi özlemle arzu ediyorum. Gemide yalnız başıma kıldığım namazlar, o güzel duyguları yaşamama yetmiyor.

Evet, namazda, hele hele cemaatle kılınan namazda birçok duygumuzun alacağı büyük hazlar vardır. Namaz ibadetinin kişiye kazandırdığı büyük sevap yanında, duygu ve düşüncelerimizin ihtiyacı olan pek çok gıda da bulunur. Bu manevî gıdalar alınmadığı takdirde, huzursuzluk ve ruhsal sıkıntıların arttığı görülmektedir. Doktorlara ve vermiş oldukları ilaçlara yığına para öderiz. Lâkin gerçek tedavinin yapıldığı bu mekânlara neden yeterince gitmeyiz, anlaması gerçekten güç bir iştir. Ahır zaman hastalıkları denilen şeylerden birisi de bu olsa gerektir. Haftada bir kılınan Cuma namazları bile, bazı kişiler için zahmetli olmaktadır. Hâlbuki insan bilse ki ruh, ancak böyle anlarda nefes almakta ve huzur bulmaktadır. Günümüzde çokça tartışılan şiddet, karamsarlık ve bedbinlik hastalığının gerçek sebebi bu ibadetlerimizdeki eksiklikler olmasın sakın...

Bediüzzaman, Millet Meclisi'ne ilk geldiği zaman milletvekillerinin namaz konusundaki ihmallerini görür ve bir beyanname neşreder. Meşhur bir paşa da bu beyannameyi kürsüden okur. Bunu gören Mustafa Kemal, "Biz sizin ilminizden istifade etmek için sizi çağırdık. Fakat namaza dair şeyler neşrettiniz, aramızda ihtilâf çıkardınız," deyince Bediüzzaman, "Paşa, Paşa, imandan sonra en büyük hakikat namazdır, namaz kılmayan haindir. Hainin hükmü ise merduttur (yani reddedilir)" diye karşılık verir. Bu şekilde sert bir tepki beklemeyen Mustafa Kemal çok şaşırmıştır. Fakat Bediüzzaman'ın kitaplarını okuyanlar, onun namaza ne kadar önem verdiğini iyi bilirler. Zaten Kur'ân'da da yüzün üzerinde âyet namaz ile ilgilidir. Yabancıların bu güzel ibadetin ihtişamı karşısında söyledikleri sözleri bir kenara bırakıp, müminlerin miracı olan namaza koşalım vesselâm...

Cuma'nın Armağanı

Sevgili Peygamberimiz, bir gün şöyle buyurdu:

“Cebrail Aleyhisselam elinde beyaz bir ayna olduğu halde bana geldi ve ‘işte bu Cuma’dır. Sana ve senden sonra ümmetine bayram olması için, Rabbin bunu sana takdim ediyor,’ dedi. Bu günde hayırlı bir saat vardır, kim ki o saate tesadüf eder, Allah’tan hayırlı bir şey diler ve o şey taksimatında var ise Allah onu ona verir, yok ise ondan daha hayırlısını kıyamette verir. Kim ki bir miktar belanın kaldırılması için o saatte dua ederse Allah duasını kabul eder ve daha büyüğünü üzerinden kaldırır. Bu gün, bize günlerin en ulusudur. Ahirette bu güne ‘Mezid Günü’ deriz. Ahirette ‘Mezid Günü’ denmesinin hikmetini sorduğumda, Cebrail, ‘Allah Cennet’te Misk’ten daha güzel kokan beyaz bir vadi yaratmıştır. Cuma günü olduğu vakit kullarını buraya davet eder. Cennetlik olanlara tecelli eder. Onlar da cemalini seyrederler,’ dedi.”

Vefalı Bir Kızın Hikâyesi

Prof. Dr. M. Es'ad Coşan

Kendisine hayran olduğum bir ilkökul öğretmeni vardı. "Keşke bütün öğretmenler onun gibi idealist olsaydı, çocuklarımız ne iyi yetişirlerdi," diye düşünürdüm. Aydın fikirli, görgülü, bilgili, vakur ve sevimli bir hanımefendi idi; dindardı, dini malumatı kuvvetliydi, sağlam mantıklı ve yüksek ikna kabiliyetli idi.

Bir gün sınıfta tatlı tatlı din dersi anlatırken sınıfın en çalışkan kızı kalkmış, "Yani efendim, şimdi Allah bize günde beş vakit namaz kılmanızı mı emrediyor, bunu hepimizin yapması farz ve zorunlu mu oluyor?" diye sormuş. Öğretmen de sakın sakın "Tabii yavrum, herkesin, bu arada sizin gibi büyümüş çocukların da, beş vakit namazı kılmaları Allah'ın kesin emridir, mutlaka sizin de kılmanız gerekir," diye cevap vermiş. O zaman o zeki ve terbiyeli kız, "O halde size söz veriyorum öğretmenim, ben bu görevlerimi bugünden itibaren düzenli bir şekilde yapacağım," demiş. Öğretmen de, "Aferin, çok doğru bir iş yapmış olursun yavrum!" diye memnunluğunu belirtmiş.

Ama kızın zengin ailesi ve batı kültürü ile yetişmiş mühendis, profesör babası bu işe karşı çıkmışlar. “Sen küçüksün” demişler olmamış, “Allah’ın senin ibadetine ihtiyacı yok!?” diye kandırmaya çalışmışlar, olmamış. Gelip öğretmenine baskı yapmışlar, olmamış. Sonunda ne yapmışlar biliyor musunuz? Çocuklarını, dindar yetiştirmek isteyen o öğretmenden kurtarmak için o okuldan almışlar, bir başka okula kaydetmişler. Aradan uzun zaman geçmiş. Öğretmen o çalışkan öğrenciden göz yaşartan yürek burkan dokunaklı bir mektup almış, kızcağız diyormuş ki:

“Sevgili öğretmenim, beni senden haksız yere koparıp ayırdılar, seni çok çok seviyorum ve sana verdiğim şeref sözümü de hiç unutmadım, dinî görevlerimi hâlâ muntazaman yapmaya devam ettiğimi iftiharla belirtmek isterim...”

Sevgili çocuklar! Tabii siz biliyorsunuz ki güzel alışkanlıklar küçükken kazanılır. “Ağaç yaşken eğilir” derler; onun için dinimizde namaza da ergenlik çağından önce siz yaşlarda iken başlamak gerekir. Yine iyi bilirsiniz ki Allah’ın hiç bir şeye elbet ihtiyacı yoktur. Bilakis biz O’nun rahmetine muhtacız. İbadetler bizim menfaatimiz için ruh ve beden sağlığımız için, dünya ve ahiret mutluluğuna ermemiz için şarttır. O halde şu cici kız gibi sizler de ibadetlerinizi aksatmadan yapınız, sağlam dürüst, düzenli, çalışkan, sözünde duran,

Allah’a karşı kulluk görevlerinde vefalı kişiler olunuz.

Namazın Sırrı

Harun Reşid, bir Ramazan günü Behlül'e, akşam namazında camiye gitmesini ve namaza gelen herkesi iftara davet etmesini söyledi. Akşam oldu, namaz kılındı, namazdan sonra Behlül on kişilik bir grupla çıkageldi. Harun Reşid şaşırdı:

“Akşam camiye bu kadar insan mı geldi?”

Behlül cevap verdi:

“Siz bana camiye gelenleri değil, namaza gelenleri iftara çağır, dediniz. Namazdan sonra cami kapısında durdum, çıkan herkese hocanın namaz kıldırırken hangi sureyi okuduğunu ve daha başka şeyler sordum. Onları da yalnız getirdiğim kişiler bildi. Camiye gelen çoktu ama namaza gelen bu kadarmış.”

Seccadenin Hikâyesi

Ayla Abak

Artık havalar iyiden iyiye ısınmıştı. Dallarda kirazlar salkım saçıktı. Dut ağacı "Dutlarımı toplayın," der gibiydi. Bu çağrıya kulak verilmezse bir süre sonra dut ağacı artık iyice ballanıp ağırlaşan dutlarını tutamaz ve patır patır yerlere bırakır bilirsiniz. Seccade işte böyle bir havada sandıktaki yerinden çıkarılıp havalansın diye balkondaki iplere asıldı. Ilık rüzgâr onu en yumuşak nefesiyle incitmeden silkeledi. Nar ağacı eğilip güzel çiçekli dallarıyla selamladı onu. Gülfidanı seccadenin üstündeki gül motiflerini tanıyıp eski bir dostu görmüş gibi uzaktan fakat içten bir selam gönderdi. Serçeler balkon ipinde çabuk ve ürkek gezintiler yaparak incelediler onu. Sadece en aç gözlü olan bir tanesi seccadenin parlak saçaklarından çekiştirdi. Sonra yalnızlığından korkarak uçup gitti. Hiçbir serçeyi yalnız yakalamak mümkün değildir zaten. Ne görmüş geçirmiş bir seccadeydi bu. Kimler koymamıştı alnını ona. Severdi hepsini. Ama en çok alnını secdede uzun tutan bir çocuk vardı. Onu sevmişti. Çocuk sonra büyümüş ve kim bilir nerelere gitmişti. O gittikten sonra namaz kılan da pek kalmamıştı. Seccade, katlandığı yerde mahzun

mahzun mübarek ramazanı beklerdi. Bayramın ilk günü de çok mutlu olurdu. O zaman onu koltuk altlarına sıkıştırıp camiye koşarlar; daracık da olsa bir yere sererlerdi. Bayılırdı seccade cemaate. Bazı mübarek günlerde evin hanımı onu alır kibleye doğru serip üzerinde tesbih çekerdi. Sanki o zaman okyanusa bir pencere açılmış gibi ferahlardı seccade. Yüzünü kibleye çevirip yatmanın sükûnetiyle o da zikrederdi. Kibleden esen aydınlık rüzgârla ürperir, insan olup başı seccade olmayı isterdi. Fakat bilirdi ki zordu insan olmak. İnsanlar daima öylesine bir telâşe ya da dalgınlık içindeydiler ki. Belki de bu yüzden seccade uzun süre sandıktan çıkmamıştı. Orada sevgili arkadaşı tesbihle birlikte aylarca beklemişlerdi.

Tesbihin parlak yeşil tanelerinin her biri zikreden parmaklarla iyice ışıldamıştı. Tam tepesinde bir tavus kuşunun kuyruğunu andıran uzun ve renkli bir saçığı da vardı. Tesbih bu saçığıyla övünür gibiydi biraz. Ama seccade gereksiz bulurdu bu süsü. Zikir nurdan bir süs olarak yeterliydi zaten onun üzerinde. Birlikte bekleştikleri bu ilkyaz gününde sandıktan çıkarıldıklarında çok sevinmişlerdi. Tesbih seccadenin arasından kayıp yere düştüğünde evin büyük kızı atılıp onu hemen almıştı yerden. Seccadenin “Bu ne edep” demesine kalmadan tesbihi boynuna geçirivermiş, püskülünü aşağıya sarkıtmıştı. Zavallı tesbih o günden sonra bir kolyeye dönüşmüştü. Fakat bu onu çok üzmüş, taneleri gün geçtikçe solmuş ve kararmıştı. Sonunda kızın boynundan çıkarıp çöpe atacağı kadar çirkinleşmişti.

Seccade sallandığı yerden geçmiş günlerini hatırlayıp hüznünlendi. Artık akıbetinin ne olacağını pek kestiremiyordu. “Tesbih kolye olduysa beni de paspas yaparlar belki.” diye düşündü. Zaten evdeki Kuran’a bile dantelden bir çanta örülmüş duvara asılmıştı. Perşembe geceleri bile açılıp okunmuyordu artık Yasin

suresi. Evdeki duvarlar da bu sesi duymayı beklerken sıkıntıdan çatlayacak gibi olduklarını söylemişlerdi ona. Koltuklarda hastalıklı bir yeis, yerdeki halıda bile gergin bir hava vardı.

Duvardaki kederli saat, çok değerli vaktin sürekli, hiç durmadan geçtiğini haber veriyordu. Saat başı çaldığı acı “gonk”larla insanlara sesleniyordu. Fakat bundan ders alan yoktu. Vakit insanların üzerinden bir su gibi akıp gidiyordu.

Saatın üzerindeki akreple yelkovan, birbirini çok seven ama pek nadir kavuşan iki arkadaş olarak vaktin darlığını pekiyi bilmekteydiler. Seccade onların bir gün içinde tam on ikide, biri beş geçe, ikiyi on geçe, üçü çeyrek geçe, dördü yirmi geçe, beşi yirmi beş geçe, altı buçukta, yediye yirmi beş kala, sekizi yirmi kala, dokuzaya çeyrek kala, ona on kala, on bire beş kala ikişer dakikalığına buluştuklarını birçok defa görmüştü. Hemen her buluşmalarında vaktin ne kadar azaldığını haber verirlerdi birbirlerine. Başları akan zamanın uğultusu içinde dönen değirmen taşları gibi dönerdi. Ama her buluşmalarında uyanır, “en değerli şey vakit” diye seslenirlerdi birbirlerine.

Seccade onların dakikliğinden etkilenir, onlara büyük saygı duyardı. Kendisine saygı gösterilmezse, “Akrebin iğnesi gibi sokar insanı zaman,” diye düşünürdü. “Ama saygı duyarsak yelkovan kuşunun kanadı gibi havayı incecik yarararak ilerleriz zamanda. Tarar kanattan radarlar boşluğu. Bu boşlukta radar ışıldayan en değerli şey nedir bir zikirden başka. Yıldızlar gibi yanıp söneriz yerküreden. Onların bizi selamlaması gibi yukardan...”

Seccade, “Zaman üzerine bir şiir mi yazmaya başlıyorum yoksa,” dedi. Ayrıca yelkovanın zaman gibi esip geçen bir rüzgârı kovaladığını da düşünmeye başlamıştı. O sırada ezan okunmaya başladı. Seccade, göğsünü gererek dalgalanan bir bay-

rağın dinlediği marş gibi gururla dinledi onu. Evrende dağılan bu ses boşluğun ağırlığını dağıttı, hafifletti. Serçeler yerdeki bir su birikintisinde neşeyle yıkandılar. Bahçedeki dut ağacı birkaç olgun meyve damlattı yere.

Böylece aradan günler geçti. Seccade balkondaki ipten unutulmuştu. Güneş onun artık zayıflayan kumaşını iyiden iyiye ağartmış, renklerini soldurmuştu. Çamaşır asmak için balkona çıkan evin hanımı onu gördüğünde de tanınmayacak hale gelmişti. "Hay Allah bu da burada kalmış," dedi sadece. Naylon poşete koyup kapı önüne bırakıverdiler seccadeyi. Kaderine boyun eğmiş seccade pek üzgün değildi. Namaz için imal edilmiş olmaktan memnun olduğunu düşünüyordu. Yüce bir vazifesi vardı ve bunu çok kolay yerine getirmişti. Ya ölüm, vazifesini yerine getirmeyen ve zamanın değerini bilmeyen bir kimse olduğu sırada başına gelseydi.

Bir eşyanın çöpe atılması onun ölümü sayılır. Fakat bu seccade için pek de öyle olmadı. Çöpleri toplayan temizlik işçisi onu fark ederek kamyonun bir kenarına koydu. Evine gidince torbayı açıp onu incelediğinde bir seccade olduğunu şaşkınlıkla gördü. "Artık seccadeleri de atıyorlar," diye kızdı. Sonra onu şöyle bir silkeleyip duvardaki iki çivinin arasına gerdi.

Seccade, solmuş rengine rağmen kendisine bu hürmeti gösteren çöpçüyü çok sevmişti. Bir süre sonra eski arkadaşı tesbih de donuk kirli tanelerine ve yıpranmış püskülüne rağmen başucundaki çiviye asıldı. İkisi de çöpçünün onu alıp kullanacağı günü umutla bekleyip durdular.

Kârların En Güzeli

Hayber'in fethedildiği gün bir adam Peygamberimize gelerek, "Ey Allah'ın Elçisi, bugün ben öyle bir şey kazandım ki, kimse kazanmamıştır," dedi. Efendimiz, "Bak hele! Neler de kazandın?" diye sordu. Adam, "Ben alıp satmaya ara vermeden devam ettim. Öyle ki üç yüz okiyye kâr ettim," dedi. Peygamberimiz, "Sana kârların en hayırlısını haber vereyim mi?" diye sordu. Adam, "O nedir, ey Allah'ın Resulü?" dedi. Efendimiz, "Farz namazdan sonra kılacağın iki rekâttır," buyurdu.

Seherde Edilen Dua

Bir zamanlar, Horasan ilinin adaletli ve iyi kalpli bir valisi vardı. Adı, Abdullah bin Tahir idi. Bu valinin jandarmaları bir gün birkaç hırsız yakalamış, valiye bildirmişlerdi. Getirilirken hırsızlardan birisi kaçtı. Olayın olduğu sırada Hiratlı bir demirci de Nişabur'a gitmişti. Bir zaman sonra evine dönerken, yolu Horasan'dan geçiyordu. Kaçan hırsız olduğunu sanarak yakaladılar bunu. Diğer hırsızlarla valinin huzuruna çıkardılar. Vali, "Hepsini tutuklayın!" dedi. Bu suçu olmayan demirci, hapishane, seher vakti abdest alıp, iki rekat namaz kıldı.

Ellerini açarak, "Ey Rabbîm! Suçsuz olduğumu ancak sen biliyorsun. Beni bu zindandan ancak sen kurtarırısın!" diye dua etti. Bu mazlum demirci böyle yalvarırken, vali evinde uyuyordu. Uyurken gücü kuvveti yerinde dört kişinin gelip, tahtını ters çevirecekleri anda uyandı uykudan. Bu rüyadan çok korktu. Hemen kalkıp, abdest aldı. Namaz kıldı iki rekat. Tevbe istiğfar edip, tekrar uyudu. Tekrar o dört kimsenin tahtını yıkmak üzere olduğunu gördü ve uyandı. Kendisinde bir mazlumin âhı olduğunu anladı. Hırsızlar hatırına geldi. Acaba içlerin-

de suçsuz olanlar mı vardı? Vali hemen hapishane müdürünü çağırıp sordu:

“Acaba bu gece hapishanede suçsuz birisi kalmış mı?”

“Bunu bilemem efendim. Yalnız biri namaz kılıyor, çok dua ediyor. Gözyaşları döküyor.”

“Hemen o adamı buraya getir!”

Demirciyi valinin huzuruna getirdiler. Vali onun hâlini sorup, durumu anladı. Ve dedi ki:

“Sizden özür diliyorum. Hakkımı helâl et ve şu bin gümüş armağanımı kabul et. Ayrıca herhangi bir arzun olunca bana gel!”

“Ben hakkımı helâl ettim... Verdiğiniz hediyeyi de kabul ettim. Fakat işimi dileğimi senden istemeğe gelemem.”

“Neden?”

“Çünkü benim gibi bir yoksul için senin gibi bir sultanın tah-tını birkaç defa tersine çeviren sahibimi bırakıp da, dileklerimi başkasına söylemek kulluğa yakışır mı hiç? Namazlardan sonra ettiğim dualarla beni nice sıkıntılardan kurtardı. Nice muradıma kavuşturdu. Nasıl olur da başkasına sığınırım?”

Abdestle Arınma

Bir gün Sevgili Peygamberimiz, abdest aldıktan sonra, dostlarına dönerek, “Kim güzelce abdest alırsa, o kimsenin günahları tırnaklarının altına varıncaya kadar bütün vücudundan çıkar,” buyurdu.

Şeyh Şamil'in Namazı

Tarık Mümtaz Göztepe

Kafkas Müslümanlarının mücahid ve kahraman lideri Şeyh Şamil, Rus ordularıyla otuz yıl kadar mücadele etmişti. İşte o savaşıardan biri olan Gimri Savaşı'ında Şeyh Şamil çok ağır bir şekilde yaralanmıştı. Anlatıldığına göre Şamil'in yaralanma hadisesi şöyle gerçekleşmişti:

Tüfek ve kılıçlarla yapılan bu çetin savaşta, düşman askerlerden biri bir taşın arkasında saklanarak pusu kurar. Fırsatını bulduğu anda da, üç ağızlı ve oluklu süngüsünü olanca şiddetiyle Şamil'in göğsüne saplar. Göğsüne saplanan tüfeğin nam-lusu uzun olduğundan Şamil'in bedeni geriye doğru itilmiştir. Bu halde kendi kılıcının düşmana erişemediğini gören Şamil, derhal göğsüne saplanan süngünün kabzasına yapışarak, bütün kuvvetiyle kendine doğru çeker. Mesafe kısalır, fakat süngünün ucu da kahraman Şamil'in sırtından çıkmıştır.

Bu arada mesafesi kısalıp kılıç menziline giren düşman da, Şamil'in bir kılıç darbesiyle ölmüştür. İmam Şamil, son bir gayretle süngü ve tüfeği göğsünden çıkarıp atmış, kurşun yağmuru

altında gecenin karanlığından da yararlanarak, yakınlardaki mağaralara doğru büyük bir çaba ile yol almaya başlamıştır.

Şamil, ormanlar içindeki mağarada kendi adamları tarafından, bitkilerden elde edilmiş ilaçlarla üç gün gizli tedavi gördükten sonra, sapa bir dağ köyüne götürülür. Burada yirmi beş gün kendini bilmeden, adeta ölü bir halde yatar. Şamil'in şefkatli anası da, bu süre içinde geceli gündüzlü oğlunun başında beklemiştir. Nihayet Şamil, yirmi beş gün sonra kendine gelip gözlerini açar ve başında bekleyen anasına telaşla sorar,

"Anam, namaz vakti geçti mi?"

Ne diyeceğini şaşırان kadıncağız,

"Zararı yok yavrum, kaza edersin!" der.

Hâlbuki o ölüm uykusu, yüz yirmi beş namaz vakti devam etmiştir.

Şeytanın Düğümleri

Peygamberimiz, bir gün gece namazından söz ederek şöyle buyurdu:

“Sizin biriniz gece uyuyunca şeytan onun ense köküne üç düğüm atar. Her düğüm atışında, ‘Önünde upuzun bir gece vardır, rahat uyu!’ der. O kimse uyanıp Allah’ı zikrederse, bir düğüm çözülür. Abdest alırsa bir düğüm daha çözülür. Namaz da kılsa şeytanın attığı bütün düğümler çözülür. Artık o tehecüt sahibi, kötü düğümleri çözülmüş, dinç ve neşe içinde sabaha çıkar. Fakat kalkıp zikretmez ve abdest alıp namaz kılmazsa, gönlü kirli, tembel bir şekilde sabahlar...”

İlk Namazım

Arina Svetlova

Tercüme: Ayjan Esenkanova, Gülseren Yükseleroğlu

Dünyadaki en büyük trajedi hangisidir? En acıklı biten hayatı kim yaşadı yeryüzünde? Kim ne derse desin, bence en büyük trajediyi Tolstoy yaşadı. Ne hazin sondur onunkisi, ne kadar yürek parçalayıcı. Üç-beş satırla tanıtıldığı cümlelerde genellikle şunlar sıralıdır: “Tolstoy’un kendisini tanıma ve Allah’a ulaşma çabası bütün bir ömrüne tekabül eder. Ömrü boyunca anlaşılamamıştır. Onu anlamayanlar güruhuna karısı ve en yakınları da dahildir. Ömrü boyunca bir arayışın pençesinde kıvranmış bu adam sonunda 82 yaşında iken yağışlı bir gecede evden kaçtı ve yolda hastalandı. 7 Kasım 1910’da mütevazı bir tren istasyonunda yolculuğunun ilk durağı olan İstanbul’a hareket etmek üzereyken hayata gözlerini yumdu.”

Nereye gidiyordu Sultan Ahmet’e mi, Eyüp Sultan’a mı? İçindeki boşluktan mı kaçıyordu? Yoksa en temiz tevhid inancının parlattığı alınların indiği bir secde menzilinde aradığı Rab ile buluşmaya mı gidiyordu? Ah ne hazin bir sondur onunkisi. “Tatmayan bilmez,” demişler, o talihsiz dâhiyi ancak ben bilirim.

İnancı güçlü olmayan bir baba ile sade bir Ortodoks annenin çocuğu olarak Ukrayna'da dünyaya geldim. Babam beni köy kilisesinde gizlice vaftiz etmiş. Komünizmin bütün yasaklarına rağmen annemden gelen "tek tanrı" inancı ile büyüdüm. Paskalya'yı seviyordum. Elimden geldikçe Paskalya'dan evvelki kırk gün süren perhizi (oruç) tutmaya çalışıyordum. Paskalya'dan önceki "Temiz Perşembe"yi ailecek heyecan içinde beklerdik. "Ben kimim, neciyim, nereden geldim?" Bunların bir anlamı yoktu benim için o zamanlar. Yalnızca iyi bir üniversite okumak suretiyle iyi bir geleceğe hazırlanmak vardı, o kadar. Oldukça parlak bir öğrencilikten sonra ülkenin en iyi üniversitesinde öğrenim dili İngilizce olan işletme fakültesini okudum. Yirmi yaşına gelinceye kadar hayat oldukça güzel geçmişti. Artık cevapsız soruların cenderesine düşmüştüm. Bir çekirge sürüsü gibi binlerce soru üşüştü beynime. Tanrı, İsa, insan, dünya, hayat, ölüm, cennet, cehennem, sonsuzluk... Tesadüf, tabiat, yaşam, ölüm... Sonra yokluk, ebedi yokluk... Bütün bu düşünceler bir sülük olup beyin zarımı emiyor; ama ben onlara bir cevap bulamıyordum. Kendimi karanlık bir odada yapayalnız hissediyordum. Kurtulmak için ne zaman bir hamle yapsam her seferinde dipsiz bir boşluğa yuvarlanıyordum. Ve bu boşluktan helezonlar çize çize düşüyordum. Ne bir ışık vardı ne de tutunacağım bir dal. Hepsinden beteri, ruhumun çığlıklarını hiçbir kulağa işittiremiyordum. (Oysa o çığlıkları duysalardı aslanların, ödleri kopardı.) Etrafımdaki hiç kimse beni anlamıyordu. Dolayısıyla yardım edemiyorlardı. Bu bir yana, "Gençsin, başarılısın; ye, iç, gez, dolaş; bırak kendini bu kadar yıpratmayı," deyip kızıyorlardı. Sanki bunları istemiyormuşum gibi... Hayatı bana zehir eden düşüncelerden kurtulmak için akıl oyunlarından, deli saçmalıklarına varıncaya kadar her yolu denememişim sanki... Olmuyordu ama olmuyordu işte. Yaptığım her şey bir

pansumandan öteye geçmiyordu. O zamanlar benim için en mesut anlar, düşünmemeyi becerebildiğim anlardı. Bu anlar geçtiğinde ise geriye yine boşluk, yine karanlık ve yine sopsoğuk bir yalnızlık kalıyordu. Bitkin gündüzleri ve uykusuz geceleriyle tam beş sene bu azabın kucağında çırpındım durdum. Hastane hastane dolaşmalar, psikologdan psikoloğa koşmalar... Ama bir netice yoktu. Bütün bu girdapta tek tesellim anneciğimden aldığım inancımdı. Acılar da sevinçler de Tanrı'dandı. Uykusuz gecelerim boyunca beni bu durumdan kurtarması için hep O'na yalvardım durdum. Sonunda çareyi başka bir ülkeye gitmekte bulacağıma inanarak evimden ayrıldım. Daha doğrusu içine düştüğüm karanlıktan kaçtım Tolstoy gibi.

Yüksek lisans yapmak üzere girdiğim imtihanı kazandım ve Avusturya'nın yolunu tuttum. Yeni bir ülke, yeni bir çevre ve yeni insanlar... Karanlık odanın Ukrayna'da kalacağını zannediyordum. Ama olmadı. Bu bir yana, karanlık odam bütün Avusturya'yı içine alacak kadar büyüdü. Şimdi anlıyorum ki karanlık benim içimdeymiş. Bu şekilde değil Avusturya'ya, güneşe bile gitseydim bir tek ışık devşiremezdim. Güneşte bile karanlığa gömülü kalmak ne korkunç, ne tuhaf... Bu hâl içerisinde kalabalıklar arasında yalnız, ampuller altında ışısız ömrümü geçiriyordum. "Yeryüzünde tam anlamıyla yalnızlığı sadece biri yaşamıştır," dense; tereddütsüz "O, benim!" derim. Aslında pek çok arkadaşım vardı. Ama dar gününde yanında olmadıktan sonra sebebi ne olursa olsun bunaldığın anlarda başını yaslayacağın bir omuz olmadıktan sonra insan binlerin, milyonların içinde tek başına kalıyor. Bu açıdan tam anlamıyla yalnızdım. Yapayalnız. Günler geçiyordu, hiç kimse olmuyordu yanımda. Ne bir arkadaş ne bir telefon ne de bir mektup. Bir ben vardım, bir de boşluk... Bir ben, bir de yalnızlık...

Dıştan bakıldığında okuluna giden, derslerinde başarılı geleceği parlak biri olarak görülüyordum. Ama içimdeki fırtınalardan kimsenin haberi yoktu. Kendimi oyalamazsam delirebilirim düşüncesiyle kitaplara sarıldım. Coelho, Tolstoy, Turgenyev'i okuyor, Ahmatova'nın şiirlerini ezberliyordum. Sonra, kendim bir şeyler yazıyor, dil öğreniyordum. Çok ciddi bir şekilde İncil okuyor, Tanrı'ya, O'na olan sevgimi kuvvetlendirmesi ve beni doğru yola iletmesi için yalvarıyordum. Yalnızlığımı paylaşmak üzere internetteki Ortodoks sitelerine üye oldum, yazıcım durmadan İncil'den hikâyeler yazıyordu. Bir papazla yazışıyordum, bir de dinî eserler basan bir matbaa sahibiyile. Bilgilerimi güçlendirmek, beynimi kemiren sorularıma cevap bulmak ve içimi saran yalnızlıktan kurtulmak için bu sitelerin sohbet odalarına giriyor, insanlarla sohbet ediyordum. Ancak bu dinî sohbet odalarında da diğer internet ortamlarındaki tiksindirici konuşmalar bu teşebbüsümünden beni hemen vazgeçirdi. Beynimi kemiren sorularımın cevaplarını bulmak niyetiyle kiliseye gidiyor, papazlarla konuşuyordum. Fakat umumiyetle bütün sorularımı, özellikle Tanrı ile alakalı olanlarını nazikçe geri çeviriyor ve sadece, "Dua et, çocuğum!" diyorlardı. Ben de dua ediyordum. Ama İsa'ya değil, Tanrı'ya... Ve anlamadığım, neden insanların İsa'ya dua ettikleriydi. Dünyayı da, İsa'yı da yaratan Tanrı'ydı. Hal böyleyken neden yalnızca Tanrı'ya dua edilmiyordu?

Ne kitaplarda ne Ortodoks sitelerinin sohbet odalarında ne de kilisede tam olarak aradığımı bulmuştum. Ve bir gün bir istasyondaydım, Tolstoy gibi. O karanlık odadan nasıl kurtulacağımı bilememenin acziyle, çaresiz öyle kendi halimde bekliyordum. Gözlerim anlamsız bakışlarla istasyonu tararken benim yaşlarımda bir kıza ilişti. Başında beyaz bir eşarp, üzerinde de yine beyaz bir takım vardı, omzunda bir notebook... "Ne

kadar şık ve ne kadar da zarif!" diye geçirdim içimden. O an ne olduysa birden bana döndü, göz göze geldik. Simasında nasıl bir parlaklık vardı öyle! Gözlerinde nasıl bir aydınlık... Gencecik yaşına rağmen bütün muammaları çözmüş bir bilginin dinginliği vardı yüzünde. Telaşsız, kendinden emin, duruşu mütevazı, bakışları sevgi doluydu. Ya dudağındaki tatlı tebessüm... Tarif edemem. Hayran hayran öylece seyrettim. Utanmasam yanına gidecek tanışacaktım. Ve yalvaracaktım ona "Tanrı aşkına bu huzurlu tavrından bana da biraz ver. Gözlerindeki aydınlıktan da, dudağındaki tebessümden de... Ne olur!.. Ne olur!.." diyecektim. Fakat biraz sonra bir tren geldi ve onu alıp götürdü. Onun gibi olmak istedim o an. Beyazlar içindeki o zarafet, o dinginlik beni çarpmıştı.

Ruhumda kıvılcımlar saçıp kaybolan o örtülü kızdan sonra onun gibi örtünen kızlardan üniversitede bir hayli arkadaş edindim. Beni Ramazan ayında bir iftara çağırdılar. Gittim. Onlardaki Tanrı'ya olan kuvvetli iman ve O'na (cc) olan samimi ibadetleri çok hoşuma gitmişti. Çünkü ben Tanrı'yı çok seviyordum.

Onların yanında kendimi yabancı hissetmiyordum. Bu bir yana, onların yanındayken çok sevdiğim Tanrı'ya biraz daha yakınlaştığımı hissediyordum. Bana hiç mesafe koymadılar. Kendilerinden biriymişim gibi davrandılar. Hristiyanlığımdan dolayı ayıplayıcı tek bir bakışa bile maruz kalmadım. Çevremdeki Müslüman kızlarda da erkeklerde de durum böyleydi. Onlarla oturup konuşuyorduk. Bu konuşmalarda bana ille "Müslüman ol!" telkiniyle karşılaşmadım. "Bizde böyle, sizde nasıl?" ifadesi sohbetlerimizin kilit cümlesiydi çoğu zaman. Yalnızca bana bir şeyler anlatmakla kalmıyorlardı. Bana, tuttuğum perhizin (orucun) önemini, dualarımızın ve ikonalarımızın anlamını da soruyorlardı. Ben de bildiğim kadarıyla anlatıyordum. Onların

yanında öyle huzurluydum ki anlatamam... Gerçi karanlık odama henüz ışık süzülüyordu; ama olsun, en azından artık yalnız değildim. Artık dostlarım vardı. Yeni dostlarım... Gerçek dostlarım...

Yeni dostlarımla yaptığım sohbetler yepyeni ufuklar açıyordu önümde. "Dünyadaki bütün güller aynıdır. Bütün elmalar, arılar, insanlar aynıdır. Yani aynı fabrikanın malıdır, aynı tezgâhta dokunmuşlar. Yani Yaratanı bir ve tek. O da Allah'tır ve Allah birdir, müteaddit olamaz."

İslam dininin Tanrı, iman ve peygamberler hakkında söylediklerinin hepsini kabul ediyordum. Kur'an'ın İsa (as) hakkındaki ayetleri beni adeta çarpmıştı. Meryem (ra) adına bir surenin var olması da beni çok etkilemişti. Zira İncil'de bile Meryem adına bir sure yoktu. Bunun yanında Kur'an'ın Türkiye'de de Endonezya'da da aynı olduğunu, bu insanların aynı anda ibadet edebildiklerini öğrendiğimde de çok şaşırmıştım.

Paskalya'ya kırk gün kaldığında yani biz Ortodokslar için oruç günleri başladığında bu sefer bütün ciddiyetimle onu tutmaya çalıştım. Maksadım kendisini ne kadar çok sevdiğimi Tanrı'ya göstermek ve ispat etmektir. Bu arada beni doğru yola iletmesi için geceler boyu O'na dua ediyordum. Yeni dostlarımla bana anlattıklarını uzun uzun düşünüyor, söylediklerinin gerçek olup olamayacağına ulaşmaya çalışıyordum. Beynim düşüncelerin arenasına dönmüştü. Fikirler kafamda çarpışırken bir neticeye varamamanın ıstırapıyla kıvranıp duruyordum. Bu minval üzere oruç tutuyor, ağlıyor ağlıyor ve bana bir ışık göstermesi için dua ediyordum.

Sonunda çok önemli bir şeyi anladım: Bir tek Yaradan yarattı bu kainatı. Bizi de o yarattı. Bu dünyayı bizim için O donattı. O bizim sahibimizdir. O'na ulaşacak bir yol bulmak da bizim

vazifemizdir. Evet bunu anlamıştım; fakat Tanrı'ya giden yol hangisidir? Bugüne kadar devam ede geldiğim inancım mı yoksa İslam mı? Ah yine sancı, yine gözyaşı, yine ıstırap... İstırap... Ardından dua... Dua... Tanrım bana bir ışık ver. Tanrım beni sevdiğin yola ilet. İslam'ın neredeyse her dediğini kabul ediyordum ama ben bir Hristiyan'dım. Hatta bazen "Tanrım neden beni bir Müslüman olarak yaratmadın?" diye söylenirdim. Bir gün internetten "Chat"leştiğim bir kadına bunu sordum. O da bana bir mesaj gönderdi. Mesajı okudum. Okuduklarıma inanamadım. Bir daha okudum, sonra bir daha, ardından bir daha... Yerimde duramaz olmuştum. Her zerrem heyecandan titriyordu. Avazımın çıktığı kadar haykırmak istiyordum. Odanın içinde birkaç tur attıktan sonra yeniden masaya oturdum ve mesajı bir daha okudum. Mesaj Hz. Muhammed'in bir sözüyle başlıyordu: "Her doğan çocuk İslam fıtratı üzerine doğar. Sonra ebeveynleri tarafından Yahudi ve Hristiyan yapılır." Demek ki Tanrı'ya serzenişim boşunaymış. Demek Tanrı beni Müslüman olarak yaratmış. Bana bu maili atan hanımefendi "Kitab-ı Mukaddes'e göre Hz. İsa'nın son on iki saatini anlatan Tutku filmini seyrettiğini söyleyerek şunu yazmıştı: "Film, Hz. İsa'nın orijinal dili olan Aramca ile seslendirilmişti. Ve filmde 'İsâ Tanrı'ya Allah diye hitap ediyordu. Yani Müslümanların hitabı gibi... Müslümanlıkla Hristiyanlık arasındaki tek benzerlik bu da değil. En önemlilerini senin için yolluyorum. Namaz!

"Müslümanların nasıl namaz kıldığını görmüşsündür. Ayakta durur Kur'an okuruz, sonra rükua gider kalkarız, sonra yüzüstü kapanıp secde yaparız. Kitab-ı Mukaddes'i dinle:

Mezmurlar 95:6: Gelin secde kılalım ve ruku'a varalım; bizi yaratan Rabbin önünde diz çökelim!

Sayılar 16:20-22: ...Ve Musa ve Harun yüzleri üzerine yere kapandılar.

Tekvin 17:3: Ve İbrahim (as) yüzüstü yere kapandı.

Çıkış 34:8: Ve Musa (as) acele ile rükua gitti ve ibadet etti.

Nehemya 8:6: Ve Üzeyr (as) büyük Rabbi takdis etti. Ve bütün kavim ellerini kaldırarak "Amin amin!" diye cevap verdiler. Ve rükua gittiler, secdeye kapanarak Rablerine ibadet ettiler.

Matta 26:39: İsa (as) yere kapanıp, dua etti.

Matta 17:6: Ve havariler yüzleri üzerine yere kapandılar.

"Netice: İslâm Hz. Muhammed (as) ile başlamış bir din değildir. İslâm Hz. Adem (as) ile başlayıp Nuh (as), İbrahim (as), Musa (as) ve İsa (as) gibi büyük resullerle devam eden ve Hz. Muhammed (as) ile kendisine son nokta konulan bir dindir. İslâm yeni bir din değil, bilakis bu peygamberlerin geleneğini canlı tutan Allah'ın ilk ve tek ve son dinidir. Kitab-ı Mukaddes'te diğer peygamberler ve kavimler için anlatıldığı gibi bugün ibadet etmeden önce su ile temizlenen kimlerdir? Müslümanlar! Bugün hâlâ daha başını öne eğip yüzünü yere sürterek namaz kılan ve ellerini kaldırarak dua eden kimlerdir? Müslümanlar! Bugün kendisini örterek ibadet eden ve kapanarak haram nazarlardan kendisini koruyan kimdir? Müslüman kadınlar! Öyle ise bugün diğer peygamberlerin izinden giden ve hâliyle Kitab-ı Mukaddes'in de tahrif olmamış aksamını tatbik eden kimdir? Müslümanlar! Demek bir Hristiyan Müslüman olsa dinini terk etmiş olmuyor, bilakis kendi kitabında anlatıldığı üzere kuluk dairesine girmiş oluyor. Size naklettiğim onlarca Kitab-ı Mukaddes ayetinden sonra Kur'an'dan bir ayetle yazıma son veriyorum.

"İlahımız ve İlahınız birdir ve biz O'na Müslümanlar olarak teslim olmuşuzdur."

Bu mesajı kaç kere okudum hatırlamıyorum. Kalbim göğüs kafesini kıracak gibi atıyordu. Gözyaşlarıma mani olamıyordum. Sonunda yazının son cümlesini içimden gele gele söyledim. “İlahımız ve ilahınız birdir.” Evet, evet “İlahımız ve ilahınız birdir.” Ve ben de artık bu dakikadan itibaren Müslüman olarak O’na teslim oluyorum. “Teşekkürler Tanrım... Teşekkürler Tan... Allah’ım!.. Allah’ım!.. Allah’ım!..”

“Bismillah...”

Müslüman olduktan sonra serin meltemler esmeye başladı yıllarca kavrulmuş yüreğimde. Artık tek bir anı bile ziyan etmek istemiyordum. O gün öğlen vakti ilk namazımı kıldım. Yalnızca “bismillah” demesini biliyordum. Gerçek dostlarımın yaptığı gibi ellerimi omuz hizasında kaldırdım ve “bismillah” dedim. Tarifsiz bir hal sardı bir anda beni, ellerimi kalbimin üstünde birleştirir birleştirmez gözlerimden yaşlar süzüldü. Anlatamayacağım duygular içerisinde bildiğim tek şeyi tekrarlayıp durdum. Bismillah... Bismillah... Bismillah. Ne muhteşem bir şeydi Allah’ım. “Bismillah” dedikçe önceki düşüşlerime inat helezonlar çize çize yükseliyordum sanki. Bir hayli durduktan sonra “bismillah” deyip rükûya vardım. Bismillah... Bismillah... Bismillah... Doğrudum, “bismillah”... Sonunda yıllarca dolaştığım çöllerde kavrulmuş dudaklarım suya erdi. Damarlarımı kurutan beyabanın içinde bir vaha gibi adeta kendimi secdeye attım “bismillah”. Ve bismillah... Bismillah... Allah, Allah... Bismillah... Yıllarca aradığım senmişsin. Uykusuz gecelerde andığım senmişsin. Daha neler söyledim, neler hissettim anlatmam mümkün değil. Dillerin dönmediği, kelimelerin iflas ettiği yerler az değil ki. Bütün hissettiklerimden öte bir şey vardı ki nasıl söylesem, nasıl söylesem bilmem ki kalbimin derinliklerinde Allah’ın hoşnut olduğunu hissediyordum. Aslında bu

kadar cümleyi boşuna yazdım. Söylenecek en güzel şey baştan başa yalnızca “bismillah” ile kılınan o ilk namaz, anlatılmaz...

Tarifler üstü bir hal ile kılınan o namazdan sonra kitaplara sarıldım. Geceler boyu okudum, okudum. İslamiyet’i öğrendikçe bütün sorularıma cevap buluyor, Hz. Muhammed’i tanıdıkça da Allah’a yaklaştığımı hissediyordum. Hayat, dünya, ahiret ve insanla alakalı ne varsa kafamda yerli yerine oturmuştu. Hayatıma bir mana gelirken içimin dağlarına güneş doğmuştu. Duvarları yıkılmıştı karanlık odamın. Artık ne beni hapseden duvarlar vardı, ne de bunaltan karanlık. Güneş... Işık... İslamiyet’le gelen ışık beni öyle etkiledi ki kendime ikinci bir isim verdim: “Solnyeçny luç” yani güneş ışığı. Şimdi keşke güneş ışığı olsaydım diye düşünüyorum. İslam güneşinin ışıkları olarak karanlığın kuytularında vaktiyle benim gibi kıvranıp duran insanların âlemine aksaydım.

Aileme henüz kararımı açıklamadım. Bunun için uygun zamanı bekliyorum. Ve onlar için sürekli dua ediyorum. Halen “Uluslararası İşletmecilik ve Yönetim” üzerine master yapmaya devam ediyorum. Bir yandan da bir Amerikan şirketine proje müdürü olarak çalışıyorum. Ama hayalimi bütün ailemle aynı anda secdeye varmak süslüyor. Ben, annem, kardeşim ve babam... Başımızı secdeye mıhlamış yalnızca “Bismillah, bismillah” deyişlerimizi hayal ediyorum. Ve ilk namazımda kalbimin derinliklerinde hissettiğim duyguları bir kere daha yaşamayı umuyorum. Rabbimin bana tebessüm ettiğini bir daha hissetmek istiyorum.

Safları Sıklaştıralım

Bir gün Peygamberimiz, dostlarına, "Meleklerin Allah huzurunda saf olduğu gibi saf saf olmaz mısınız?" dedi.

Sahabeler sordu:

"Melekler Allah huzurunda nasıl saf olurlar?"

Peygamberimiz şöyle dedi:

"Melekler öndeki safları tamamlar ve saf teşkil ederken birbirlerine sıkı sıkıya yanaşırlar. Safları doğrultun, omuzlarınızı aynı hizada tutun. Saflardaki boşlukları kapatın, boşlukları doldurmak isteyen kardeşlerinizin ellerine yumuşaklıkla karşılık verin. Şeytana gedikler bırakmayın. Kim bir saftaki boşluğu kapatıp iki yanını birbirine eklerse, Allah da onu rahmetine ulaştırır. Kim de bir safı koparırsa Allah da onu rahmetinden koparır."

O Şerbetten Bile Güzel

Bülent Ata

25 yaşlarındaydım. Yıllar sonra yeniden namaz kılmaya başlamıştım. Bir çocuk gibi... Şaka değil. Yeniden namaz kılmaya başladığım o günlerde hem bir utanma duygusu içinde eziliyordum. Hem de araya giren yıllara inat, rabbime yürümenin çocuksu sevincini içimde bir uçurtma gibi uçuruyordum. El ne bilsin benim halimi. Unuttuğum sureleri yeniden hatırlıyordum. Bu gün bir sureyi daha kazıp kumların içinden çıkarttım. Ne güzel, diye seviniyordum. Eşim, "Hayırdır?" diyordu. "Yok bir şey." diyordum, kocaman bir gülümseyişle. Her şey ne güzel! Sen ne güzelsin!

Güneş havada gülümseyen bir yüz. İş güç, her şey yalan. Bir selam veriyorum sağa, sonra sola. Melekler var dört bir yanda. Yürürken yalnız başıma, rüzgâr çıkmış, ağlamışım. Uçmuş bir sürü yaprak. Savrulmamışım. Durmuşum ayakta. Eğilmişim iğde dalları gibi. Salkım söğütler gibi. Alnım su içen kuşlar. Alnım bir şehrin meydanı. Sabah, güzel insanların yürüyüp, hayırlı işlere gittiğini ümit eden, bekleyen...

Rasim abiyle yeni tanışmışım. Onun işyerindeki mescitte namazlar kılıyorruz. Bir sürü ölü memur sürünerek mescide iniyor. Abdest alırken yeniden soluk almaya başlıyor ve namazda, orada secdede iken diriliyorlar. Buna şahit oldukça, içimde geçmeyen bir titreme üstümdeki betonları kırıyor, yıkıntıların arasından bana doğru sesleniyor. Hatırlatıyor sabırla. Hiç bilmiyormuşum gibi. Karanlık bir mescitte onun yüzü. Elinde bir ışık...

O sene, güzün ilk günlerinden birinde dedemin mevlütü için köydeki camideydik. Babam hemen arkamdaydı. Babamın Cuma ve bayram dışında namaz kıldığını pek hatırlamam. O da babası için buradaydı ve bir vakit namazında aynı saftaydık. Namazlar bittikten sonra Kur'an okundu, dualar edildi ve nefis bir gül şerbeti içildi. Bir ara babam kulağıma eğilip tahiyatta otururken ayağımı öyle bükmemem gerektiğini söyledi ve kısaca doğrusunu tarif etti. Ayıplamadan, kimseye belli etmeden... Çölde kalmış biriyle matarasındaki son suyunu paylaşır gibi.

Bir an canım sıkıldı. Sonra düşündüm, hatırladım. Babam 12 yaşlarında, amcalarım da 9 ve 7 yaşlarında olmalılar. Babalarıyla birlikte bahçeye gitmişler. Çalışmışlar, gezmişler derken hava kapanmış. Yağmur indirdi indirecek. Üzüm bağlarının yanından, elma ağaçlarına dek yürümüşler. Küçük, güzel kokulu o elma ağaçlarının altında, tam o sıra ezan okunmaya başlamış. Köy uzakta ama ezan işitiliyor. Babaları, "Hadi" demiş, "namazları kılalım." Dedem, dediğim dedik bir adam. Lakabı "biberli". Biber gibi çalışkan bir adam yani. Ezan duyunca namaza duran bir adam. O dakika yağmur da serpiştirmeye başlamış. Kardeşler birbirine bakınmış. Babam büyük olarak demiş ki, "Baba yağmur indirecek. Namazı sonra kılsak." Biberli bu, kızılıcak sopasını çekince Ahmet amcam "Allahu ekber!" deyip durmuş namaza.

Abdest var mı yok mu bilinmez. Babam işte... O da ayrı bir biber türü. Atlamış bahçenin çalı çırpısı üstünden vurmuş kendini yola. Ama köye değil. Şehre doğru. Önce asfalt yola çıkmış, oradan Ankara'ya. Gidiş o gidiş. Yıllar geçmiş aradan. Gidilmiş gelinmiş, küslük dargınlık kalmamış arada. Ama orada bir şeyi terk etmiş babam. Kendine ait bir şeyi...

Dedem hiçbir çocuğunun yanında barınamadı. Dedemi sırtına alıp üst kattaki banyoya taşıyan, Onu yıkayıp yuğan, üstünü giydiren, tekrar aşağı indiren, babam... O gelince sigarasını saklayan, oturuşunu düzelten babam... Cebine koyduğu harçlığı Hacı Bayram'da dilencilere dağıttığını bildiği halde yine babasına harçlık veren babam... Dedem öldüğünde ona ne oldu, bilmiyorum. Ama namaz kılmaya başladı. Hemen benim peşimden. Dedemin tebareke kitabını alıp, onun oturduğu pencerenin önünde gözlüğünü takıp okumaya başladı. Kaldığı yerden, unuttuğu yerden...

O, babası yağmurun altında namaz kıldırmak isteyip, kızıl-cık sopasını çekince kaçıp gitmişti babasından, köyünden ve namazından. Şimdiyse burada, sofı dedemin mevlütünde kaçan bir şeyleri yakalamaya çalışıyordu sanki. Tutunmuştu işte bir yerden. Benim yanlış kıvrılmış ayağımdan ya da sebeplerden bir sebep, o güzel ipinden Allah'ın. Gülümsedim... Gözlerim dolu dolu... Damağıma bir tat yayıldı. Bu, o şerbetten bile güzeldi.

Haydi Namaza!

Ateşe tapan İranlı bir köle, Hz. Ömer'i namaz kılarken sırtından hançerlemişti. Hz. Ömer, namazını tamamlamak için belini doğrultmaya çalışıyordu. Yanındakiler, "Sen namaz kılamazsın." dedikçe, O, "Namaz!" diyor, Rabbine "Namaz!" diyerek yürüyordu. Kendini kaybetmeye başlamıştı. Uyandırmaya çalışıyorlar, bir türlü başarılı olamıyorlardı. Bir ara içeriye genç bir sahabe Misver İbn-i Mehrame girdi. "Müminlerin emirini uyandıramıyoruz!" dediler. Yaşı gençti ama Hz. Ömer'i çok iyi anlamıştı, "O'nu namaza çağırın," dedi. Bunun üzerine içlerinden biri, kulağına eğilerek, "Haydi namaza ey müminlerin emiri!" dedi. Bıçak keser, ateş yakar, su ıslatır, Ömer namaza çağrılınca kalkardı. Uyuyan Hz. Ömer birkaç defa çağrıldıktan sonra, "Tamam şimdi kalktım!" diyerek doğrultmaya çalıştı.

Cehennem Ateşini Söndüren Namaz

Hız. Ömer'in oğlu genç iken sık sık mescitte uyurdu. O sıralar herkes gördüğü düşü Peygamberimize anlatır, yorumlamasını isterdi. Bir gece garip bir rüya gördü. Önünde ateşten bir kuyu vardı. Melekler onu kuyunun yanı başına bırakmışlardı. İçinden yanan insanların iniltileri geliyordu. Bunları duyunca, "Ateşten Allah'a sığınırım!" diye yakardı. Yananları tanıyordu sanki... Sonra başka bir melek çıkageldi. "Korkma!" dedi. Bu rüyayı Peygamberimizin eşi Hafsa annemize anlattı. Hafsa annemiz de kendisine aktarınca Peygamberimiz, "Abdullah bin Ömer ne iyi bir insandır! Bir de gece namazını kılsa..." buyurdu. Hız. Ömer'in oğlu, bundan sonra geceleri az uyumaya ve ibadet etmeye başladı. Cemaatle namaz kılmaya o kadar çok önem verirdi ki, şayet yatsı namazını cemaatle kılamazsa gecenin tümünü ibadetle geçirirdi. Ruhuna uygun olarak namaz kılmasına herkes hayran olurdu. Hatta Tâvus Hazretleri, "Onun gibi dikkatli namaz kılan birini görmedim." derdi. Kur'ân okurken de böyleydi. Kendisini anlamına o kadar verirdi ki, hâlden hâle girerdi. Bir gün Mutaffîfîn Sûresi'ni okuyordu. "O gün bütün insanlar, Âlemlerin Rabbi için kalkıp dikilirler." âyetine gelince sarsıla sarsıla ağlamaya başladı. Secdeye vardı. Okumayı sürdüremedi.

Namazda içtenlik

Bayezid-i Bistami, ne zaman namaz kılıp selam verse, iki elini yüzüne kapardı. Görenler, “Neden böyle yapıyorsun?” diye sorduklarında, “Namazımın yüzüme vurulmasından korkuyorum,” diye cevap verirdi.

Miracın Senin!

Prof. Dr. Mim Kemal Öke

İmanı ibadetle tamamlamak gençlik yıllarıma nasip oldu. “Bu eşiği geçişim, gurbetteki eğitimim sırasında, kendimle yüzleşmem ile başladı” gibime geliyor. Avrupa’da Pazar günleri Hristiyanların ibadet günleridir. Kilise çanlarıyla başlayan bu günde, Hristiyanlar en temiz elbiselerini giyerek, ailece kiliselere koşarlar. O gün spor müsabakaları, hatta bazı yerlerde barlar, restoranlar bile kapalıdır. İşte böyle bir ortamda yedi yıl yaşadım ben. Pazarları dinlenme günündü. Ama yapacak bir meşgale bulamaz; kendimi bu haftalık teneffüs sürecinde, yalnızlaş(tırıl)mış hissederdim. Hatta biraz da galiba, Hristiyanlara imrenirdim. Onların o günü ulvî bir atmosfer içinde geçirmelerini kıskanırdım. O zaman sormaya başladım kendime; “Sen nesisin?” Dinin kişinin kimliğinde temel taşı olmasını kavramıştım çok şükür. Ama ya ben? Evet, ailem daha küçükken bazı sure ve ayetleri ezberletmişti. Hatta “yatmadan önce Allah’a dua etmem” de tembihlenmişti. İyi niyetli ebeveynlerim şehirli uygarlık içinde büyüttükleri evlatlarını, adeta “Protestanlaştırılmış bir din telâkkisi” içinde, “modern” Müslüman olarak görmeyi arzu-

ladıklarından olsa gerek, “kabahat de ibadet de gizlidir” zihniyetiyle, Allah’a gecenin o ıssızlığında el açmamızın uygun düştüğünü belletmişlerdi bana. Din şahsi, belki de mahrem bir olguydu onlara göre...

Üniversite ise sorgulama insiyakı açar insanda. Benim okulum da dünyanın en saygın üniversitesiydi. Kuruluşu 7. yüzyıla inen bir müessese. Akademik hayatın gerçekleştiği bir âlem vardı, bir de günlük yaşantının geçtiği müstakil kolejler... Her biri bir Hıristiyan azizin ismini taşıyan bu kolejlerden birinde kalıyordum. Kolejlerin her birinin bünyesinde “Chapel” dedikleri kilisecikler bulunuyordu. Bu kiliseler tarihi özellikleriyle hem bir turist uğrağı, hem de öğrencilerin ibadetlerine tahsis edilmiş tapınaklardı. Üniversite açıldıktan sonra, kolej yetkilileriyle öğrencilerin tanışma çaylarından birinde, kolejin papazı yanıma geldi.

“Siz kimsiniz?” dedi. “Biz sizinle Chapel’de hiç karşılaşmadık.”

Doğrusu endişelenmiştim. Olur ya, Papaz efendi; “Bu üniversitede kiliseye devam etmeyenleri dışlarız,” derse ne yapardım? Yani onca zorlukla girdiğim üniversiteyi bırakıp, Türkiye’ye mi dönecektim? Papaza biraz da mahcup bir tavırla; “Affedersiniz, ben Türk ve Müslüman’ım...” diyebildim, o kadar...

Ürkek halimi gören papaz, derhal özür dilercesine sözü değiştirdi. Ve sudan konulara doğru bir gedik açtı. Birkaç hafta geçti oradan. Bu kez bir arkadaşım, kolej bahçesinde beni görünce;

“Hey, papaz seni çağırıyor,” demez mi! Korktuğum başıma geldi, diye iç geçirdim. Oysaki papaz beni güler yüzle karşıladı. “Otur!” dedi. “Bu ülkede siz Müslümansınız. Sizin de ibadet

etmeye hakkınız var. O nedenle ben üniversite yetkilileriyle görüştüm. Müslüman öğrencilerin de, ibadetlerini aksatmamaları için, bir oda tahsis etmeye karar verdik. Gelin o odayı gezelim. Uygun olup olmadığını söyleyin bize. Uygunsa o zaman tefrişi için ne gerekiyorsa temin ederiz. Tabii, üniversite bütçesinden.” Şaşırmıştım. O günden itibaren Aziz Rasmus’un odası bir mescide çevrildi. Hem de aynı mahalde bir Türk cemiyetinin temelleri atılarak. Papazın bu jestine karşılık; “Biz Müslümanlar namazımızı, her yerde, odamız da kılarız” diyemedim. Hem toplu halde kılınan namazlar için böyle mekân bulunmaz bir nimetti... Herhangi bir Müslüman Derneği’nin bulunmadığı bu küçük üniversitede, namaz bile kılmak alışkanlığı olmayan benim üzerime kalmıştı. İmamlık... Türkiye’den uzaktım. Kime yazıp, bana malzeme gerek diyecektim. İmdadıma üniversite kütüphanesi yetiştirdi. Türk-İslam Literatürü’nün, hem de orijinal dillerinde bolluğu, bu üniversitenin Şarkiyat Fakültesi’nde ne kadar vukuflla öğretildiğini anlamamı sağladı. İlmihale dalıp, neredeyse bütün derslerimi bıraktım. Üstelik İbrani, İsevi başlangıcıyla... Hepsini taradıktan sonra; “İyi ki Müslüman’ım!” dediğimi hatırlıyorum. Taklidi imandan, tahkiki imana o safhada geçmiştim herhalde. Toparladığım bilgiler ile hem kendi namazlarımı kılıyor, hem de öğleleri üniversitenin Müslüman asıllı öğrencilerini, duvarlara yapıştırdığım ilânlarla mescide çağırabiliyordum. O günlerde kolejde aynı suiti paylaştığım arkadaşım temiz bir İngiliz idi. Bir gün ibadet için yatak odama çekilip, kapıyı da kilitlemiştim. Bizimki kapıyı vuruyor, bir daha... Dışarı çıkıp, sarmaşıklara tutunarak, balkona tırmanıyor. Oradan girmek isterken, kolej yetkililerine yakalanıyor. Vaziyeti anlatıyor. Onlar da şüphelenerek, bir yedek anahtarla cümbür cemaat kapıyı açıyorlar ve görüyorlar ki, adam namaz kılıyor. Binlerce defa özür dilediler. Ama arkadaşım o gün hayli sitem etti bana. “Niye kapıyı

kilitledin? Ben seni rahatsız mı edecektim? Kınayacak mıydım? O kadar kalpsiz ve imansız biri miyim ben? Sana bir şey oldu zannedip, telâşlandım,” dedi. O gün ibadetten utanılmaması gerektiğini öğrenmiştim.

Noel tatilinde, Türkiye’deydim. Aileme kavuşmak çok güzeldi. İlk gün namazımı aksatmamak için odama çekildim. Hani o eski alışkanlığım var ya, kapıyı da kapamıştım. Bu kez kilitlemedim. Namazım sırasında annem bir şey söylemek için odama girdi. Durakladı, çıktı. Sonra babamla fısır fısır konuştuklarını duydum. Ses etmediler. Sorgulamadılar. Birkaç namaz daha geçti. Annem devamlı kılıp, kılmayacağımı sordu. Başımı salladım. Üstünde durmayacaklar sandım. Ertesi gün sanki benimle ciddi bir şey konuşmak ister gibi karşıma dikildiler. Bu kez babam sordu. “Evladım, sakın ola ki, İngiltere’de bu aşırı İslâmcı gruplara falan takılmış olmayasın? Bu değişiklik niye?” Güldüm. Anlatmaya çalıştım onlara. Dinlediler. Ne onay, ne itiraz... Nötr bir ifade ile...

Bir gün sabah namazına kalkmıştım. Gürültülerden anladım ki, onlar da ayaklanmış, odama girmiş, arkamda duruyorlar. Seyrediyorlar beni... Selamlarımı verdim. Seccadeyi katlıyordum ki, babam “Dur!” dedi. Meraklı gözlerini onlara çevirince, annemin başındaki başörtüsünü fark ettim. “Biz sana bir şey söylemek istiyoruz!”

Bir anlık sessizlik; “Bize de kılmayı öğretsene...” Annem de “Hem de hemen!” dercesine başını sallıyordu. İşte o günden sonra namazlarını hep kıldılar. Üstelik bunu benden imrendiklerini iftiharla söyleyerek... Hatta babam zaman zaman yanıma gelip, nafile namazlarının o gün kırklı, ellili, yüzölçek rakamlara vardığını müjdeledi bana... Çocuklarıma yaşları gelince hiçbir

şeyi empoze etmedim. Bu, onların insiyatifi ile gelişmeliydi. Ancak bizi görüyorlardı.

Oğlumun ne zaman namaza başladığını hatırlamıyorum. Lise yıllarında Ramazan'da teravihe ve bayram namazına gidişimiz dışında belleğim bir şeyi kaydetmemiş. Ergenlik çağında bile edepli olan oğlum, arada bir yanıma gelir, dinî meselelerden söz eder, daha doğrusu sorardı. Ben de dilim döndüğünce anlatırdım ona... Sonra, o da babası gibi üniversiteyi yurt dışında okumaya başladı. Ramazan'a yakın seccade istedi bizden. Kargo ile hemen gönderdik. Beş vakit namaz kılmaya başladığını söylüyordu. Orucunu ise ortaokuldan itibaren, aksatmadan tutmuştu. Erken yattığımız bir gün telefonumuz çaldı. Oğlumdu. Telaşlı, hatta biraz korkmuş bir ses tonu vardı. Titrediğini hissettim. Ağlamaklıydı. Ya da ağlama sonrası bir hâl. Benimle konuşmak istiyordu.

"Baba, ne oldu biliyor musun?" Eyvah, diye iç geçirdim. (O saatte kötü bir haber alma endişesiyle...)

"Namaz kılıyordum. Kapım kapalıydı. Bir anda bir rüzgâr doldu içeri. Odada dolaştıktan sonra adeta bir hortum gibi beni odakladı. İçime girdi sanki. Ve o anda sanki arkamda biri ile birlikte namaz kılmış gibi olduk. Sonra aynı rüzgâr perdeleri yalayarak, pencereden çıktı, gitti. Bir ağlama tuttu beni. Gözlerimden yaşlar boşaldı. Vücudumu titreme aldı. Hâlâ o halin içindeyim. Bana ne oldu baba?" Ne dersiniz? Ne anlatırsınız? Tefsir edecek ehil de değiliz ki!...

"Mübarek olsun oğlum. Bir ikram sunulmuş olmalı sana..." Bu sözlerimin ne mânâyâ geldiğini anladı mı, kavrayabildi mi, bilmiyorum. Zaten ben de anlayamamıştım ki zuhuratı. Ne var ki, ben; evet ben! Gıpta ettim herhalde oğluma. Bana öyle bir

hâl nasip olmamıştı. Yani açıkçası onu hem kıskandım. Hem de telâffuzu imkânsız bir hoşnutluk içine girdim.

Oğlumdan on yaş küçük kızıma gelince... Yaradılışın efsanesi çeşitliliğin bir nişânesi olarak, sıra dışı bir çocuktu o... Ve daha yürüyemeden namazını kıldı yavrum. Onu kucağıma alıp, bir Allah dostunu ziyarete gitmiştik eşimle birlikte. Allah dostunun hane-i saadeti kalabalıktı. Hepsi de "Gözyaşı Uygarlığı"nın fertleri. Sessizliğin konuştuğu, ruhaniyetin sarmaladığı o atmosferde talimat uyarınca çocuğu Allah fakirinin önüne bıraktık. Eller açıldı Yaradan'a... Dudaklar kıpırdadı. Ve kızımız, herkesin yaşaran gözlerinin şahit olduğu gibi, sanki Yüce Efendisi'nin huzurundaymışçasına kendi safiyeti içinde ilk namazına başladı. Hayır, bu "halüsinasyon" olamazdı. Göz yanılması hiç değildi. Yürekler kabarıp, taşacak gibi olmuştu. O anda bebeğime doğru hamle yapıp, yanık bağrıma basmak istedim onu... Ama kıpırdayamıyordum. Bir el kolumu tuttu. Hıçkıran annesiydi bu... Ânu el ele paylaşmak istemişti benimle. Göz yaşların adeta hicap perdesi oluşturmuş, hakikati gizler bir misyon yüklenmişlerdi. Bu "türbülans" ne kadar sürdü, nasıl ölçeyim. Bir süre sonra Allah dostuna çevrildi gözlerim. Avuçları yüzünü sıvazlarken, ter boncukları da silmiş oluyordu. Gözlerini açtığında cemâlden, celâle geçişinin bâriz hatları yüzünde şekillenmişti. "Haydi, geçmiş olsun, artık gidin!" dedi. "Gelmemeniz de olurdu. Gıyabınızda okurduk. Bizde merasim yoktur. Bu iş kalp işidir." Biz de sessizce kapının yolunu tuttuk. Teşekkür etme nezaketi gösterebildik mi, hatırlamıyorum. Ama bir daha o kapıdan ayrılmadım. Kızımız bize bereket getirmişti. Yürüdü, büyüdü, okula başladı. İşlerim açıldı. Yeni bir sitede ev almak istedik. Seçenekler kondu önümüze. Birini beğendik. Biraz ufak ama kaliteliydi. Ödeme planımız ev sahibinin beklentisinin gerisinde kalıyordu. Yeni evin içinde dolaşıyor, hanımla

hesap yapıyorduk. Hülyanın maddi bedeli yok ya, geziniyorduk işte... Bir ara kızımızın yokluğunu fark ettik. Acaba kapıyı açıp, dışarı mı çıkmıştı? Aman kaybolmasın diye kapıya doğru hamle yaptım. Salona girdiğimde rükûdaydı. Namaz kılıyordu. Gözlerim beni aldatıyor olmalıydı. Takla mı atacak oyun mu oynuyor dememe kalmadı. Namazına devam etti. O günlerde beş yaşındaydı. Ve namaza durmuştu. Kiblesi de doğrudu, hareketlerinin insicamı da... Durdum, onu seyrettim. Arkadan emlak danışmanı ve hanım da aynı sahneyi hayretle izlediler. Şaşkınlık sükûnetini ben bozdum. "Burayı alıyorum!" demiştim. O daireyi aldık. Sıkışmadan da ödedik. Şimdi ben, her gün beş vakit kızımın o namaz kıldığı yerde, ibadetimi yapıyorum. Yine günlerden bir gün, namazımı yeni bitirmiştim ki, anaokuluna giden kızım yanıma geldi. Şöyle bir baktı bana, ve dudaklarından; "Miracın senin!" sözleri döküldü. Önce tam duymadığımı sandım. Tekrarlattım. "Miracın senin!" Sonra çocuksu bir ifade ile uzaklaştı yanımdan. Bir şarkı mırıldanıp, bebekleriyle oyuna daldı. Belki namaz en ulvî mânasıyla, en güzel böyle anlatılabilirdi. "Bu sözü oğluma, o gece telefon edişinde niye söyleyemedim," diye hayıflandım kendi kendime... O anda; ilk namazı anne ve babama nasıl ben öğretmişsem, benim çocuklarım da bana bir şeyler öğretiyorlar gibime geldi. Geriye doğru bakınca sadece ilk namaz hadisesi "Şahdamarından Yakın'ın" esrarını, bir hardal tanesi kadar bile olsa anlamaya başladığımı hissettim.

Gönlü Evde Gözü Mescitte

Bir gece mana aleminde derecesi yüksek olan bir derviş mescitte namaz kılıyordu. Yağmur yağmaya başladı. Gönlü bir anda evine yöneldi. O anda mescidin köşesinden bir ses işitti:

“Ey Derviş! Kıldığın bu namazla bizim için bir şey yapmış olmuyorsun. Çünkü sende olan güzel şeyi eve gönderiyorsun, çirkin olanı da burada bırakıyorsun.”

Cennetlik Bir Adam

Necit halkından saç başı dağınık, perişan kılıklı, yoksul birisi Peygamberimize geldi. Uzaktan sesi güçlükle işitiliyor, fakat ne söylediği anlaşılmıyordu. Nihayet yaklaştı. Meğer İşl m'ın ne olduğunu soruyormuş... Peygamberimiz ona, "Bir gün bir gece içinde beş namaz!" diye buyurdu. Adam, "Bu namazlardan başka kılacağım namaz var mı?" diye sordu.

Peygamberimiz, "Hayır! Olmayacak. Kendiliğinden nafil  olarak namaz kılsan o ayrı," cevabını verdi. Bundan sonra ona, "Bir de ramazan orucu," dedi. Adam, "Bundan başka oruç tutacak mıyım?" diye sordu. Peygamberimiz, "Hayır, olmayacak. Kendiliğinden nafil  oruç tutarsan o ayrı," dedi. Peygamberimiz ona zekattan söz etti. Adam bu kez, " zerimde bundan başka sadaka olacak mı?" diye sordu. Peygamberimiz, "Hayır, olmayacak. Kendiliğinden sadaka verirsen o ayrı," diye buyurdu. Bunun  zerine Necitli yoksul, "Allah şahittir ki, bundan ne fazla ne de eksik bir şey yapacağım," diyerek arkasını dönüp gitti. Peygamberimiz,

"Eğer doğru söylüyorsan kurtuldu gitti! Cennetlik bir adam görmek isteyen şu adama baksın," buyurdu.

Kalp Ve Namaz

Adamın biri mescidin çevresinde geziniyordu. Bir Allah dostu onu gördü, "Ne arıyorsun?" diye sordu. "Tenha bir yer arıyorum; namaz kılacağım," deyince, derviş onu şöyle bir süzerek, "Kalbinde, Allah'ın zatından başka ne varsa at ve istediğin yerde namazını kıl." dedi.

Ayağındaki Oku Namazda Çıkardılar

Yüce Efendimiz'i (asm) rehber edinen ashabının ve İslâm büyüklerinin namaz kılışı çok muhteşemdir. İbn-i Mes'ud namaza kalktığında Allah korkusundan iki büklüm olur, namaz kılarken evdekilerin konuşmalarını bile duymazdı. Hz. Ali Efendimiz'in namaz vakti girdiğinde hâli değişir, rengi atar ve titrerdi. Nedeni sorulduğunda şöyle derdi:

“Bilmez misiniz ki bu vakit, Allah'ın yerlere ve göklere teklif edip de onların yüklenmekten kaçındığı bir emanetin yerine getirilme anıdır. Ben bu emaneti yüklenmiş bulunuyorum. Yüklen-
diğim bu İlâhî emaneti en güzel şekilde eda edip edemeyeceğimi de bilmiyorum...”

Yine o muhteşem sahabenin ayağına ok battığında, namazda iken çıkarılmasını istemişti. Namazda iken bütün zerreleriyle Allah'a yönelip maddî hiçbir şeyi hissetmediği için bu yola başvurmuştu. Demek namaza öylesine kendini kaptırmıştı ki, namaz tıpkı ameliyatlardaki anestezi gibi onu kendinden geçiriyor, dünya ile bağlantısını kesiyordu.

Ayağındaki okun çıkarılması çok uzun sürmüştü. Bittiğinde, şu soruyu sormuştu:

“Oku çıkardınız mı?”

Çok Secdeyle Bana Yardım Et

Rebia bin Ka'b, geceleri Peygamberimizle birlikte kalır, onun abdest suyunu hazırlar ve diğer isteklerini karşılardı. Bir gün Efendimiz ona, "Benden bir şey iste," buyurdu. O da bütün Müslümanların en büyük arzularından biri olan şu isteğini dile getirdi:

"Cennette seninle beraber olmak istiyorum." Peygamber Efendimiz de ona, "Başka bir isteğin yok mu?" diye sordu.

"Hayır, yok. Sadece bunu istiyorum," dedi. Bunun üzerine ona şöyle buyurdu:

"Öyleyse, sık sık secde ederek, kendi hesabına, bana yardımcı ol."

Gece Namazı

Güzel sesiyle ilk ezanı okuyan Hz. Bilal, Efendimizden şöyle aktarıyor:

“Size gece kalkmayı tavsiye ederim. Çünkü o (gece namazı) geçmiş sâlihlerin âdetidir. Gece namazı, Rabbinize yaklaşımdır. Kötülüklerin kefareti, günahları engelleyendir ve bedenden hastalığı kovucudur.”

Müminlerin annesi Hz. Âişe’den rivâyet olunduğuna göre, Sıddıka Hazretleri demiştir ki: “Bir akşam, benim odamda tehec-cüd namazı kıldı. Bu sırada Mescid’de namaz kılmakta olan Abbâd İbn-i Bişr’in sesini işitti de, “Yâ Âişe! Şu ses Abbâd’ın sesi midir?” diye sordu. “Evet, onun sesidir.” dedim. Resûlullah: “Yâ Râb, Abbâd’ı rahmetine mazhar eyle!” diye dua buyurdu.

Yine Peygamberimize ashâbının büyüklerinden Muaz Bin Cebel,

“Dua ne zaman kabul olunur?” diye sorduklarında, “İnsanlar gaflette oldukları zaman, sen, Allah’a dön ve ondan ne dilersen o zaman iste! İşte o zaman dualar makbuldür,” diye buyurmuştur. Kur’ân-ı Kerîm, o vakitleri Efendimize şöyle bildirir:

“Ey örtünen! (Peygamber!) Gecenin birazı hariç olmak üzere geceleyin kalk (namaz kıl) (...) Çünkü gece kalkışı hem daha etkili, hem de söz bakımından daha sağlamdır. Çünkü gündüz senin için uzun bir meşguliyet vardır. Rabbinin adını an ve bütün gönlünle ona yönel.”

İşte gece namazı öyle değerli bir ibâdetdir ki içinde kulluğun en üst düzeyinin örnekleri bulunur. Dualarının kabul olunmasını isteyenler için özel anlardır o anlar. Sadece Allah’ın hoşnutluğunu arayanların ibadetidir gece namazı...

İş İştten Geçince

Allah dostlarından biri, öğrencileriyle yürürken bir mezarlığın yanından geçiyorlarmış. Bir mezarı işaret ederek, “Şimdi şu kabirde yatan şahıs kalksa, sizce neler yapar?” diye sormuş.

Öğrencilerden kimisi, “Devamlı namaz kılar,” demiş. Kimisi, “Sürekli oruç tutar,” demiş. “Bütün malvarlığını Allah yolunda harcar, yoksulları sevindirir,” demiş bazısı. Bazısı da, “Hemen hacca gider ve asla günahlara girmez,” demiş. Derviş, gülümsemiş:

“Elbette hepinizin dediği doğru, şu anda o kabirdeki kimse dirilse namazlarını, oruçlarını ve diğer ibadetlerini daha duyarlı şekilde yapmaya çabalar. O şahsın tekrar dirilme, buraya gelme imkanı yok, artık o kapı kapalı, fakat siz buradasınız ve kabre doğru gidiyorsunuz, yani sizin kabre gideceğiniz kesin. O kişinin yapacağını söylediğiniz şeyleri şimdi siz neden yapmazsınız veya gevşek davranırsınız?”

Biz Namaz İçin Onlarla Savaşıyoruz

Hz. Ali ile Hz. Muaviye arasında gerçekleşen Siffin Savaşı'nın en çetin muharebe gecelerinden birinde Leylet'ul-Harır'da, savaşın, amansız şekilde sürmesine ve bizzat kendisi de savaşa katılıp şiddetle çatışmasına rağmen Hz. Ali teheccüt namazını bile terk etmedi ve meydana gece namazını kıldı.

Yine Siffin savaşında bir başka gün, İbn-i Abbas, Hz. Ali'nin meydanın ortasında bir yandan savaşırken ara sıra göğe baktığını gördü. İmam'a yaklaşarak, "Ne yapıyorsunuz?" dedi. İmam, "Güneşe bakıyorum ki, öğle olduysa namaz kılayım," dedi. İbn-i Abbas şaşkınlıkla, "Acaba savaşın bu kızgın zamanı namaz kılmak olur mu?! Muharebe, namaz kılmamıza engeldir," dedi. Ama İmam Ali, "Biz sadece namaz için onlarla savaşıyoruz," dedi..."

Kerbela'da Hz. Hüseyin ile Yezid'in ordusu karşı karşıya gelmişti; Aşura gününün öğle vaktiydi. O gün sabah erkenden Kerbela kahramanları, düşmanın kalabalık ordusuna ve kendi sayılarının az oluşuna bakmayarak, en zor şartlarda bile mümin kimsenin hak ve İslam yolunda her türlü fedakârlığa hazır olması ve Allah yolunda her şeyini vermekten çekinmemesi gerek-

tiğini göstermek için eşsiz bir yiğitlik destanı sergiliyorlardı. Bazıları şahadet şerbetini içmiş ve geri kalanlar da Hz. Hüseyin ile birlikte tüm varlıklarıyla düşmana karşı savaşıyorlardı. İmam'ın ordusundan olan Ebu Semame Seydavi, Hz. Hüseyin'e yaklaşarak şöyle dedi:

“Canım sana feda olsun. Düşmanlar bize yaklaşmış bulunuyorlar; ama ben şehit olmadan onlar sana dokunamazlar; seni şehit edemezler. Allah'a kavuşmadan önce öğle namazımı seninle kılmak istiyorum.”

İmam, başını kaldırıp göğe baktı ve “Namazı hatırlattın; Allah seni namaz kılanlardan etsin. Evet, şimdi namaz vaktidir; düşmandan namaz için muharebeye ara verilmesini isteyin,” dedi. Düşman bu isteği kabul etmedi. Buna rağmen, İmam (Allah'ın selamı ona olsun) henüz şehit düşmemiş olan ashabıyla İslam'da muharebe vakti için belirlenen şekilde namazlarını kılmaya başladılar. Bu halde İmamı korumak için ashaptan bir grup, düşmanın önünde durup kendi canlarını siper ettiler. İmam ve ashabı namazlarını bitirdiklerinde, önde durup canlarını siper eden vefalı ashaptan bazıları aldıkları ok yaralarıyla yere serilip şehit oldular.

Namaz ve Kardeşlik

Konyalı, genç bir İmam Hatip öğrencisi Bediüzzaman'ı ziyarette gelmişti. "İsmim Ahmed." diye tanıttı kendini. Bediüzzaman gençlere, özellikle öğrencilere ayrı bir önem verir, onlarla ilgilenir, sıkıntılarını gidermeye çalışırdı. Ahmed, okul müdüründen şikâyetçiydi. Ona göre yeterince dine hizmet edilmiyor, hatta din dışı uygulamalar yapılıyordu. Bundan da en çok yöneticiler sorumluydu. Bediüzzaman'a, "Efendim, bizim okul müdürünün dinimize uymayan davranış ve uygulamaları var," dedi ve biraz da ileri giderek, "Galiba inançsız!" dedi. Bediüzzaman, kimseye önyargıyla bakmaz, herkesin iyi yönlerini ön plana çıkarırdı. Ve kimsenin de arkasından kötü konuşulmasını istemezdi. "Kardeşim, müdürünüz namaz kılıyor mu?" dedi. Delikanlı, "Evet kılıyor Üstadım," dedi. Bediüzzaman bunun üzerine hayatın şaşmaz ölçülerinden birini ders verdi genç öğrenciye: "O halde o bizim kardeşimizdir."

Mesnevi'de Namaz

Ey imam, namaza başlarken “Allahu ekber” demenin mânâsı şudur:

“Allah’ım, biz senin huzurunda kurban olduk.” Kurban keserken “Allahu ekber!” dersin işte, öldürülmeye layık olan nefsi kurban ederken de bu söz söylenir. O esnada beden İsmail, can da Halil İbrahim gibidir. Can, bu semiz bedeninin heva ve hevesini kesmek için tekbir getirince beden şehvetlerden, hırslardan kurtulur, namazda “Bismillahirrahmânirrahîm” demekle kurban olur gider. Namaz kılanlar, kıyamette olduğu gibi, Allah’ın huzurunda saflar halinde dururlar, sorguya, hesap vermeye, yalvarmaya koyulurlar.

Namazda gözyaşı dökerken ayakta durmak, kıyamet günü dirilerek, kabirlerden kalkıp mahşer yerinde Allah’ın huzurunda ayakta durmağa benzer. Cenâb-ı Hakk; “Sana verdiğim bu kadar mühlet içinde ne yaptın? Ne kazandın ve bana ne getirdin?” diyecek. Ömrünü ne ile ne işlerle, ne gibi ibadetlerle, ne iyilikler yaparak harcadın, bitirdin? Sana verdiğim rızkı, kuvveti, gücü ne ile yok ettin? Gözünün nûrunu nerede tükettin? Beş duygunu nerelerde kullandın?

Gözünü, kulağını, aklını, iradeni, bileğini, arşa ait olan bütün bu kuvvetlerini, neye, nerelere harcadın da onlara karşılık, bu dünyada neyi satın aldın? Sana kazma gibi, bel gibi el, ayak verdim. Onları sana ben bağışladım; onlar ne oldular?" Allah'ın huzurunda bunun gibi derde dert katan yüz binlerce haberler, sualler gelir.

Namazda kıyamda iken, kula gelen bu sözlerden kul utanır, utancından iki büklüm olur ruküa varır. Utancından ayakta durmağa gücü kalmaz, ruküda; "Subhane rabbiye'l-azîm" diyerek Allah'ın noksan sıfatlardan berî olduğunu söyler.

Sonra o kula Hakk'tan ferman gelir; "Başını kaldır da sorulan sorulara cevap ver," denir. Kul utana utana başını ruküdan kaldırır; fakat dayanamaz; o günahkar, utancından yine yüz üstü yere kapanır. Ona tekrar; "Secdeden başını kaldır da, yaptıklarından haber ver," diye ferman gelir. O bir kere daha utanarak başını kaldırır ama dayanamaz yine yılan gibi yüz üstü düşer.

Cenâb-ı Hakk; "Tekrar başını kaldır da söyle, yaptıklarını kıldan kıla, birer birer senden soracağım," diye buyurur.

Allah'ın heybetli hitabı, onun ruhuna tesir ettiği için, ayakta duracak gücü kalmamıştır. Bu ağır yük yüzünden ka'deye varır, dizleri üstüne çöker. Cenâb-ı Hakk ise; "Haydi söyle, anlat," diye buyurur. "Sana nimet vermiştim, nasıl şükrettiğini söyle; sana sermaye vermiştim, onunla ne kâr elde ettiğini göster." Kul yüzünü sağ tarafına döndürür, peygamberlerin ruhlarına ve meleklerle selam verir. Onlara niyazda bulunur da der ki: "Ey mânâ padişahları, bu kötü kişiye şefaet edin, bu günahkarın ayağı da, örtüsü de çamura battı." Peygamberler selam veren kula, derler ki:

"Çare ve yardım günü geçti, gitti. Çare dünyada olabilirdi, orada hayırlı işler yapmadın, ibadet etmedin, öğünler geçti. Ey

bahtsız kişi, sen vakitsiz öten bir horoz gibisin; git, bizi üzme, bizim kalbimizi kırma.”

Kul yüzünü sola çevirir, bu defa akrabalarından yardım ister, onlar da ona; “Sus,” derler. “Ey efendi, biz kimiz ki sana yardım edelim, elini bizden çek de kendi cevabını Allah’a kendin ver,” derler. Ne bu taraftan, ne o taraftan bir çare bulamayınca, o çaresiz kulun gönlü, yüz parça olur. O herkesten ümidini kesince, iki elini açar, duaya başlar. “Allah’ım, herkesten ümidimi kestim. Evvel ve ahir kulunun başını vuracağı, sığınacağı sensin; senin rahmet ve mağfiretine son yoktur.” Namazdaki bu hoş işaretleri gör de, sonunda, kesin olarak işin böyle olacağını anla... Aklını başına al da namaz yumurtasından civciv çıkar, yani namazdan mânen yararlan, yoksa dane toplayan bir şey öğrenememiş kuş gibi, Allah’ın büyüklüğünü düşünmeden yere başını koyup kaldırma.

“Ey Hak tâlibi can! Önce ambara giren fareden kurtulma çaresini ara, ondan sonra buğday toplamaya çalış. Büyüklerin büyüğü olan, gönüllere gönül kesilen sevgili peygamberimizin; “Namaz ancak kalp huzuru ile tamam olur,” hadisini hatırla da nefisten ve şeytandan kurtulmak için kalp huzuru ile namaza başla. Eğer ambarımızda, hırsız bir fare bulunmasaydı, kırk yıllık ibadet buğdayı nereye giderdi? Her gün azar azar da olsa, candan ve sevgi ile sadıkane yapılan ibadetlerden, iyiliklerden hasıl olan iç rahatlığı ve huzur neden gönlümüzde hissedilmiyor?

Çakmak demirinden birçok kıvılcım sıçradı. İlâhî aşkla yanan gönül onları çekti aldı. Fakat karanlıkta gizli bir hırsız var. Kıvılcımları söndürmek için üstlerine parmak basıyor. Dünyada mânevî bir چراغ uyanmasın diye, o karanlıktaki hırsız, kıvılcımları söndürüyor. Allah’ım, senin inayetin, merhametin bizimle beraber oldukça, şeytandan, o alçak hırsız (nefs-i emmare)den

ne korkumuz olur? Sen, bizimle beraber olup, bizi korudukça, ayak altında yüz binlerce tuzak olsa da önemi yoktur.”

“O kerem sahibi, namazda gizlenmiştir; gönül namazı kılan, kendini tamamıyla Allah’a veren kuluna lütuf ve ikramda bulunur! O’nun affı ve mağfireti günaha şeref elbisesi giydirdir de, böylece o günahı affedilmeye, ihsana, kurtuluşa vesile eyler, sebep kılar!”

“Bu namaz da, oruç da, hac da, Allah yolunda savaş da hep insanın ezeldeki sözleşme inancının şahitleridir.”

“Ben namazda Rabbim’e yönelirim; O’nun iltifatına alışmışımdır. ‘Namaz gözümün nûrudur’ sırrı zuhur eder; gözlerim nûrlanır, içim açılır. Namazda, içimde duyduğum rahatlıktan, mânevî zevkten ötürü ruhumun penceresi açılır da, oradan vasıtasız olarak Allah’tan haberler gelir, ilham gelir. Allah’ın ilhamı, feyz yağmuru, rahmeti, nûru, ezeldeki kaynağımdan ve hakikatimden gelir, penceremden evime girer. Penceresi olmayan bir ev, cehennem gibidir. Ey Allah’ın kulu! Dinin aslı, temeli mânevî pencere açmak ve oradan tevhid ve hidayet nûru alarak gönlü, gözü aydınlatmaktır. Yol açmak için ormana az kazma vur! Sen gel, himmet kazmasını nefis duvarına vur da gönle mânevî bir pencere aç!”

Hürriyet Allah’a kulluktur. Hür insan, Allah’a kul olandır. Nefsin ve şeytanın arzuları istikametinde hareket, yaradılış gayesine ters düşmektir. Nefsin perdelerini aralayıp veya ortadan kaldırıp Hakk’a vuslattır kulluk, O’nun huzurunda olmaktır. O’nsuz olan anlar köleliktir.

Mevlana, “Mihrabı dost cemali olan kimse için, yüz çeşit namaz, yüz çeşit rüku ve secde vardır,” der. Bu konuda Cenab-ı Hak, “Ne yana dönerseniz Allah oradadır,” buyurmuştur. Resulullah da, “Namaz mü’minin miracıdır,” buyurmuştur.

Kulluk sadece cesetle değil, gönülle ibadet etmektir. Ezan sesleri kalbimin mescidine öyle muhrık gelir ki, onun tesiri ile gönül mabedimin kapısı aşk ateşiyle yanıyor. Mevlana, insanı Allah’a vasil eden gerçek namaz hâlini ve bu duyguları namazın dışında da muhafaza edebilmeyi şöyle anlatır:

“Bize doğru yolu gösteren, bizi kötülüklerden alıkoyan namaz, beş vakitte kılınır. Halbuki âşıklar, daima namazdadırlar! O gönüllerindeki aşk, başlarındaki ilahî sevgi ne beş vakitle yatıştır, ne de beş yüz bin vakitle geçer gider!

“Beni az ziyaret et!” sözü, âşıklara göre değildir; gerçek âşıkların canları pek susuzdur! “Beni az ziyaret et!” sözü balıklara uyar mı? Onların canları, deniz olmadıkça yaşayabilir mi? Bu denizin suyu pek korkunçtur; ama balıkların mahmurluğuna göre bir yudumcuktur! Bir an için ayrı düşmek, âşıka bir sene gibi gelir.”

Mevlana, Allah’ın huzuruna boş çıkmamak gerektiğini, geceleri yarın için hazırlık yaparak geçirmek gerektiğini ne güzel ifâde eder:

“Dostların yanına eli boş gelmek, değirmene buğdaysız gitmeye benzer. Cenab-ı Hakk, mahşer gününde, halka; “Kıyamet günü için ne armağan getirdiniz?” diye soracak. Sizi ilk yarattığımızda olduğu gibi, eli boş, azıksız olarak, tek başınıza muhtaç bir halde geldiniz.” diye buyuracak. “Haydi söyleyin kıyamet günü için, armağan olarak ne getirdiniz?” Yoksa, sizde dünyadan ahirete dönmek ve Allah’ın huzuruna çıkmak ümidi yok mu idi? Kur’an’ın kıyamet hakkındaki haberi, size boş mu görünmüştü? Kıyamet gününü inkar etmiyorsan, o dostun kapısına böyle eli boş olarak nasıl ayak atıyorsun? Azıcık olsun, uykuyu, yemeyi içmeyi bırak da Hakk’la buluşacağın zaman için bir armağan hazırla... Ey Hakk âşığı, geceleri az uyuyanlardan, seher vakitleri

günahlarının bağışlanmasını isteyenlerden ol. Ana rahmindeki çocuk gibi azıcık oyna, kımıl da sana, nûr gören duygular bağışlasınlar. Ana rahmine benzeyen, şu sıkıntılı, kasvetli, kederlerle dolu dünyadan dışarı çıkarsan, yeryüzünden daha geniş, daha ferah bir âleme çıkmış olursun. "Allah'ın yarattığı yeryüzü geniştir. Kulluk, ibadet edilecek yerleri çoktur," demişlerdir ya, işte o geniş yer, peygamberlerin gitmiş oldukları yerdir; mânâ âlemidir. O geniş sahada, gönül daralmaz. Yaş ağacın dalı orada kurumaz."

Devenin Namaz Dersi

Peygamberimiz bir gün çölde abdest alırken bir devenin kendisine doğru koşarak korkuyla geldiğini görür. Arkasından da bir adam deveyi kovalamaktadır. Peygamberimiz deveyi durdurur. Devenin sahibi gelir. Peygamberimiz adama deveyi neden kovaladığını sorar. Adam, “Efendimiz, bu deve hep huysuzluk etmekte sabaha kadar ahırda tepinip durmakta. Ben de huysuz olduğu için onu kesmek istedim. O da kaçtı,” der. Efendimiz, “Bir de deveyi dinleyelim bakalım,” buyurur. Bunun  zerine deve dile gelir ve konuşur:

“Efendimiz, sahibim ve ev halkı her gece yatsı namazını kılmadan yatıyorlar. Ben bundan çok rahatsız oluyorum. Çünkü Allah’ın azabına uğramaktan korkarım. şeytan secde etmediği için Allah’ın azabına uğramış ve Cehennem’in ateşinde yanacaktır. Sahibim yatsı namazını kılmadığı için ben de bundan korkarım.”

Bunun  zerine devenin sahibi çok şaşır mış. Peygamberimiz, “Bunlar doğru mu?” diye adama sormuş. Adam hemen tövbe ederek bundan sonra yatsı namazını kılmaya söz vermiş.

Vaktinde Kılınan Namaz

Anneannesinin sözleri yankılandı kulaklarında: “Oğlum, namaz hiç bu vakte bırakılır mı?”

Anneannesinin yaşı yetmişe dayanmıştı, ama ezan okunduğu vakit yerinden sıçrar, yaşından beklenmeyecek bir hızla abdestini alır ve namazını kılardı. Kendisi ise, nefsinin bir türlü yenemiyordu. Hep ne oluyorsa namaz son dakikalara kalıyor, bu sebeple namazını alelacele edâ ediyordu. Bunu düşünerek kalktı yerinden, gözü saate kaydı. Yatsı ezanının okunmasına on beş dakika kalmıştı. Başını her iki yöne pişmanlıkla sallayarak, “Yine geciktirdim namazı,” dedi kendi kendine... Kıvrak hareketlerle abdestini aldı ve daha elini yüzünü tam kurulamadan kendini odasına attı. Mecburen, hızlı hareketlerle namazını edâ etti. Tesbihatını yaparken anneannesini düşünmeden edemedi.

“Bu halimi görse, tatlı-sert kızardı yine bana,” dedi. Çok seviyordu onu... Hele öyle bir namaz kılışı vardı ki, onu hep bir gökkuşağı hayranlığıyla seyrederdi. Namazda öyle bir mahviyeti vardı ki, hicabından renkten renge girerdi. O gün akşam kadar derse girmişti. Müthiş bir ağırlık vardı üzerinde... Duasını yaparken, başını ellerinin arasına alıp secdeye durdu.

Namazdan sonra bir süre bu şekilde tefekkür etmeyi severdi. Gözleri kapanır gibi oldu.

“Ne kadar da yorulmuşum” dedi. Daldı gitti öylece... Kıyamet kopmuştu. Mahşeri bir kalabalık vardı. Her yön insanlarla doluydu. Kimi donakalmış, hareketsiz bir şekilde etrafı izliyor; kimi sağa sola koşuşturuyor, kimisi de diz çökmüş, başı ellerinin arasında bekliyordu. Yüreği, yerinden fırlayacak gibi atıyor, adeta kafesinden kurtulmaya çalışıyor, soğuk terler döküyordu. Hayattayken kıyamet, sorgu sual ve mizan hakkında çok şey duymuş ve ahiret hayatı adına bu kavramlar kendisi için köşe taşı olmuşlardı. Ama mahşer meydanındaki ürperti, korku ve bekleyişin bu denli dehşet vereceğini düşünmemişti. Hesap ve sorgu devam ediyordu. Bu arada onun ismini de okudular. Hayretle bir sağa, bir sola baktı. “Benim ismimi mi okudunuz?” dedi, dudakları titreyerek... Kalabalık birden yanılmış, bir yol oluşmuştu önünde... İki kişi kollarına girdi. Mahşer meydanının vazifelileri oldukları belliydi. Kalabalık arasından şaşkın bakışlarla yürüdü. Merkezi bir yere gelmişlerdi. Melekler her iki yanından uzaklaştılar. Başı önündeydi. Bütün hayatı, bir film şeridi gibi geçiyordu gözlerinin önünden... Şükürler olsun dedi, kendi kendine ve devam etti; “Gözlerimi dünyaya açtım, hep hizmet eden insanları gördüm. Babam sohbetlerden sohbetlere koşturuyor, malını İslâm yolunda harcıyordu. Annem eve gelen misafirleri ağırlıyor, yemek sofralarının biri kalkıp, bir yenisi kuruluyordu. Ben ise, hep bu yolda oldum. İnsanlara hizmete çalıştım. Onlara Allah’ı anlattım. Namazımı kıldım. Orucumu tuttum. Farz olan ne varsa yerine getirdim. Haramlardan kaçındım. Kirpiklerinden aşağıya gözyaşları dökülürken, “Rabbimi seviyorum, en azından sevdiğimi zannediyorum,” diyordu. Ama bir yandan da “O’nun için ne yapsam az, Cennet’i kazanmaya yetmez,” diye düşünüyordu. Tek sığınağı Allah’ın rahmetiydi. Hesap sürdükçe

sürdü. Boncuk boncuk terliyor; sırlıklam olmuş, zangır zangır titriyordu. Gözleri terazinin ibresindeki neticeyi bekliyordu. Sonunda hüküm verilecekti. Vazifeli melekler ellerinde bir kâğıt, mahşer meydanındaki kalabalığa döndüler. Önce ismi okundu. Artık ayakları tutmaz olmuştu. Neredeyse yığılıp kalacaktı. Heyecandan gözlerini kapamış, okunacak hükme kulak kesilmişti. Mahşeri kalabalıktan bir uğultu yükseldi. Kulakları yanlışı mı duyuyordu? İsmi Cehennemlikler listesindeydi. Dizlerinin üstüne yığıldı. Hayretten donakalmıştı. “Olamaz!” diye bağırdı. Sağa-sola koşturdu. İnanamıyordu. “Ben nasıl Cehennemlik olurum? Hayatım boyunca hizmet eden insanlarla birlikte oldum. Onlarla beraber koşturdum. Hep Rabbimi anlattım,” diyordu. Gözleri sağanak olmuş, titrek vücudunu ısılatıyordu. Vazifeli iki melek kollarından tuttu. Ayaklarından sürüyerek ve kalabalığı yararak alevleri göklere yükselen Cehennem’e doğru yürümeye başladılar. Çırpınıyordu. Medet yok muydu? Bir yardım eden çıkmayacak mıydı? Dudaklarından kelimeler kırık dökük, yalvarmayla karışık döküldü. “Hizmetlerim... Oruçlarım... Okuduğum Kur’an’lar... Namazım... Hiçbiri beni kurtarmayacak mı?” diyordu... Bağıra bağıra yalvarıyordu. Cehennem melekleri onu hiç dinlemediler, sürüklemeye devam ettiler. Alevlere çok yaklaşmışlardı. Başını geriye çevirdi. Son çırpınışılarıydı. Allah’ın Resulü, “Evinin önünde akan bir ırmak içinde günde beş defa yıkanan bir insanı o ırmak nasıl temizler, günde beş vakit namazda insanı günâhlardan söyle temizler” buyuruyordu. “Oysaki benim namazlarım da mı beni kurtarmayacak?” diye düşünüyordu. Namazlarım... Namazlarım... Namazlarım...” diye diye hıçkırdı. Vazifeli melekler hiç durmadılar. Yürümeye devam ettiler; Cehennem çukurunun başına geldiler. Alevlerin hareketi yüzünü yakıyordu. Son bir defa dönüp geriye baktı. Artık gözleri de kurumuştı. Ümitleri sön-

müştü. Başını öne eğdi. İki büküm oldu. Kollarını sıkan parmaklar çözüldü. Cehennem meleklerinden birisi onu itiverdi. Vücudunu birdenbire havada buldu. Alevlere doğru düşüyordu. Tam iki metre düşmüştü ki, bir el kolundan tuttu. Başını kaldırdı. Yukarıya baktı. Uzun beyaz sakallı bir ihtiyar onu düşmekten kurtarmıştı. Kendisini yukarıya çekti. Üstündeki başındaki tozu silkerek ihtiyarın yüzüne baktı.

“Siz de kimsiniz?” İhtiyar gülümsedi, “Ben senin namazla-rınım,” dedi. Neden bu kadar geç kaldınız? Son anda yetişti-niz. Neredeyse düşüyordum,” dedi... İhtiyar yüzünü gererek, tekrar güldü; başını salladı; “Sen beni hep son anda yetiştirdin, hatırladın mı?” Secdeye kapandığı yerden başını kaldırdı. Kan-ter içinde kalmıştı. Dışarıdan gelen sese kulak kabarttı. Yatsı ezanı okunuyordu. Bir ok gibi yerinden fırladı. Abdest almaya gidiyordu.

Ne Faydam Oluyor?

Mehmet Kırkinci, "Hocam, benim namaz kılmakla Allah'a ne faydam oluyor?" diye soran birine şu cevabı vermiş:

"Senin namaz kılmamakla kendine ne faydan oluyor?"

Namaz Kıl!

Ameliyatlıydım ama yine de namaz kılmak istiyordum, o ağırlı halimle oturduğum yerden kılmak istiyordum, çünkü kılınca mutlu oluyordum. Kulluğumu layıkıyla yerine getirmek istiyordum. O sabah kalkamadım ezan sesine, sabah ezanını duydum ama kalkmadım, şeytana sanki teslim oldum. Kalkmak istiyordum ama sonra “Ya her zaman kalkarsın. Yat, hem hastasın, ameliyatlısın,” diyordum, içimden vesvese yapıyordum. Kalkmadım ama o an işte ezan bitti ve bir ses duydum; camının penceresine biri gelmiş tıklıyordu. “Kimsiniz?” dedim, ses gelmedi. “Kimsiniz?” dedim yine ses gelmedi. Perdeyi araladığımda ise camın önünde bir yaşlı adamın durduğunu gördüm. Korktum ama korkarak da olsa yine sordum: “Kimsin amca, ne istiyorsun?” Yaşlı amcanın kafası öne eğik, konuşmadan duruyordu. Yüzüme bakmıyordu. Yeşil eski bir elbise vardı üzerinde. Başında eski bir takke, uzun sakalları bembeyaz ama bana cevap vermiyordu. Sonra “Namaz kıl!” dedi bana, “Namaz kıl...” Ben ne yapacağımı şaşırdım, iyice korkmuştum. Koltuk değneklerimi alarak hızla odadan çıkmaya çalıştım. Aileme anlattım, odama baktılar ama camda kimse yoktu. İnanmadı

kimse ama ben rüya görmedim biliyordum, bu bana bir işaretti, namazımı kılmam için bir işaret... Sonra namazımı bırakmadım ve anladım ki namaz kılmamı Allah'ım da çok istiyor... Umarım bütün insanlar namaz kılar, hiç olmazsa şu yirmi dört saatin sadece bir saatini boşa harcamadan bir güzellik işler.

Sizler Nefret Ettiriciler misiniz?

Birisi Peygamberimize gelip, “Ey Allah’ın Elçisi, filanca bize namaz kıldırırken o kadar uzatıyor ki, nerdeyse namazı terk etmeyi ister hale geliyorum,” dedi. Peygamberimiz derhal cemaate hitaben bir konuşma yaptılar. Onu hiçbir hitabesinde o günkü kadar öfkeli görmemiştim. Buyurdular ki, “Ey insanlar. Sizler nefret ettiriciler misiniz? Her kim halka namaz kıldırırsa hafif tutsun. Çünkü cemaatin içinde hasta, zayıf, hâcet sahibi olanlar bulunabilir...” Görüldüğü gibi Peygamberimiz, insanları dinden uzaklaştıracak, soğutacak, nefret ettirecek davranışlara kızdığı kadar başka hiçbir şeye öfkelenmemiştir. Müminin görevi İslam’ı insanlara daima güzel göstermek, onları dine ısındırıp sevdirmek, kolaylaştırmak, güçleştirmemektir.

Bir Namaz Öyküsü

Hüseyin Eren

Orta yaşlı adamın iyi bir işi, iyi bir eşi, mutlu bir hayatı vardır. Az kimsenin yaptığı ticaretle meşguliyetinden çok para kazanmakta, rahat günler geçirmektedir. Ev, araba, tatiller, seyahatler, uçuşanlar, sevinçler... Gülen gündüzler. Derken dönen dünya ile beraber ibre değişmeye başlar... Ticarete rakipleri çoğalır, hanımı rahatsızlanır, çocuklar artan problemleriyle büyür. Mengene sıkmaya başlar, kolay olanlar zor işlere dönüşür. Daraldıkça daralmaya başlar günler. Yaşadıkları sanki günün gündüzüdür, geceye geçişi yaşayacaktır artık. Kazancı iyice azalır, oğlunun olumsuz harcamalarından evini satmak zorunda kalır. Alacaklar kapıya dayanır, hanımı vefat eder. Karanlık karanlık üstüne çökmekte, gece siyah bir gelin gibi onu sarmaktadır. Gündüz genişliğinde aklına gelmeyen gece darlığında gelir; dua etmek... Yapacağı başka bir şey kalmamıştır da... Dua etmesine eder, ama kendi aklınca kabul olmaz. Gizliden serzenişte bulunur. Bir gün oturduğu binanın altında esnaf komşusuna uğrar. Serzenişlerini dindar komşuya söyler:

“Allah dualarımı kabul etmiyor!” O da durumu bildiği için biraz celalli konuşur:

“Allah senin dualarına niye kabul etsin, Allah’ın emri namazı kılmıyorsun ki.” Adeta duvara vurmuş da ayılmış gibidir. Doğrudur, niye namazı kılmıyordur ki...

Aslında dualarına cevap gelmiştir; komşunun söylemesiyle kader yol ve yön göstermiştir ona: namaz kılmak. Ya bu yolda yürüyecek kurtulacak veya iyice kaybolacaktır karanlıkta... Var olmayı tercih eder, o gün başlar namaza...

Namazla birlikte kader ağlarını çözmeye başlar, beyaz iplikle siyah iplik birbirinden ayrılmaya, belirginleşmeye başlar. İşler yavaş yavaş iyiye dönmeye doğru gider. Öyle olur ki, bir müddet sonra sattığı evi bir şekilde geri alır. Hanımı geri gelmez ama yaşam umutları iyice yeşerir dünyasında. Sevinç rüzgârları eskisi gibi esmez, fakat huzur bulutları gölgelendirerek gezer üzerinde...

Seksene yaklaşan yaşıyla mahalle camimizin müdavimlerindendir şimdilerde... Karşı apartman komşumuzla namaz yollarında giderken ve dönerken hayata dair kısa konuşmalar yaparız. Sakin, ağırbaşlı haline pek yakışır ağaran saçları... Dünyasını kurtaran namaz inşaallah ahiretini de kurtarır... Demek ki dünya ve ahiret işleri kulluk miracı namazla düzeliyor. Kul olmanın ağırlığı ile secdeye giden başlar hafiflemiş kalple kalkıyor. Zorluğun ve kolaylığın Rabbi ona çıkış yollarını açıyor, ummadığı yerden rızıklandırıyor.

Güç işler geç işlere dönüşüyor. Gücünün bittiği yerde yeni ümit çiçekleri birden bitiveriyor. Sebepler susuyor, Müsebbibü’l-esbab konuşuyor çünkü. O “Ol” deyiverdikten sonra olmayacak birşey var mı?

İşlerimizde yamukluk varsa kulluğumuzu doğrultmalıyız. Nefis yamulmadıkça doğru yol bulunamaz. Gündüzde gece ellerimizle dua etmesini biliyorsak gece olmuş, gündüz olmuş fark etmez. Gündüzden sonra gecenin geleceğini iyi bellemezsek musibetler belimizi büktüğünde anlamamız geç olur. Geç işler güç işlere dönüşür. Geç kalmadan, gecenin karabasanı basmadan, gündüzün basmakalıp işleri ve zevklerinden ayrılabilmeliyiz... Ayrılmazsak gündüzden, şehirden, şehirlerden zaten ayrılacağız. İyisi mi talimini bitirmiş asker edasıyla terhis olalım dünya gecesinden, gamı kederi geride bırakarak doğalım sonsuzluk sabahında.

Dünyada "En" işimiz namazı en iyi yaparsak gece-gündüz, gündüz-gece döner durur ubudiyet yapraklarını dökerek. Dökülenler sonsuzluk havuzunda toplanır biz sonlular için... İşte bir namaz öyküsü... İbret alabilen herkes için... İbretimiz belki bir gün beratımız olur.

Miraç ve Namaz

Malik bin Sa'saa anlatıyor:

Peygamberimiz şöyle buyurdular :

“Kâbe-i Muazama’da iki kişinin arasında uyku ile uyanıklık arasında yatmakta iken, içi iman ve hikmetle dolu, altından bir leğen getirdiler. Boğazımdan karnıma kadar göğsümü yardı-lar. Zemzem suyu ile yıkayıp, iman ve hikmetle doldurdular. Katırdan küçük merkepten ise büyük, Burak denilen bir binek getirdiler. Cebrail’le beraber gittik. Birinci kat göğe gelince:

“Kim o?” denildi. Cebrail, “Cebrâil” diye cevap verdi. “Yanıdaki kim?” denildi. Cebrâil, “Muhammed” dedi. “Hoş geldi, O ne güzel bir misafirdir!” denildi.

Sonra Âdem’e geldim, selam verdim, “Hoş geldin, salih peygamber salih oğul,” dedi. “Bu kim ey Cebrail?” diye sordum. “Bu, Âdem peygamberdir. Sağında ve solunda gördüğün bu kalabalık çocuklarının ruhlarıdır. Sağındakiler cennetlik, solundakiler ise cehennemliklerdir. Bunun için sağına baktığı zaman gülüyor, soluna baktığı zaman ağlıyor.”

Sonra ikinci göğe geldik. "Kim o?" denildi. Cebrail, "Cebrail" dedi. "Yanındaki kim?" denildi. Cebrail, "Muhammed" dedi. "Ona, buraya gelme daveti gönderildi mi?" denildi. Cebrail, "Evet" dedi. "Hoş geldi, ne güzel bir misafir geldi!" denildi. Sonra İsa ile Yahya peygamberlere rastladım. Her ikisi de, "Hoşgeldin kardeşimiz hoşgeldin ey peygamber!" dediler.

Sonra, üçüncü kat semaya geldik. "Kim o?" denildi. "Cebrail" diye cevap verildi. "Yanındaki kim?" diye soruldu. "Muhammed" diye cevap verildi. "Ona buraya gelme daveti gönderildi mi?" diye soruldu. Cebrail, "Evet" dedi. "Hoş geldi, ne güzel bir misafir geldi." denildi. Bunu müteakip Yusuf aleyhisselâm'a rastladım. Selam verdim; "Hoş geldin kardeş ve Peygamber!" dedi.

Sonra dördüncü semaya geldik. "Kim o?" denildi. "Cebrail" diye cevap verildi. "Yanındaki kim?" diye soruldu. "Muhammed" diye cevap verildi. "Ona, buraya gelme daveti gönderildi mi?" diye soruldu. "Evet" diye cevap verildi. "Hoş geldin, ne güzel misafir geldi!" denildi. Bunu takiben İdris aleyhisselâma rastladım. Selam verdim. "Hoş geldin, kardeş ve peygamber" dedi.

Sonra beşinci kat semaya geldik. "Kim o?" denildi. "Cebrail" diye cevap verildi. "Yanındaki kim?" diye soruldu. "Muhammed" diye cevap verildi. "Ona buraya gelme daveti gönderildi mi?" denildi. "Evet" diye cevap verildi. "Hoş geldi, ne güzel bir misafir geldi," denildi. Bunu müteakip Harun aleyhisselâma rastladık. Kendisine selam verdim. "Hoşgeldin, kardeş ve Peygamber!" dedi.

Sonra altıncı semaya geldik. "Kim o?" denildi. "Cibril" diye cevap verildi. "Yanındaki kim?" diye soruldu. "Muhammed" denildi. "Ona buraya gelme daveti gönderildi mi?" diye soruldu. "Evet" denildi. "Hoş geldi, ne güzel bir misafir geldi!" denildi. Bunu takiben Musa aleyhisselâma rastladım ve selâm verdim.

"Hoş geldin, kardeş ve Peygamber! dedi. Kendisinden ayrılınca ağlamaya başladı. Hazreti Allah tarafından kendisine, "Niye ağlıyorsun?" diye soruldu. Musa aleyhisselâm, "Ey Rabbim, benden sonra Peygamber olan bu gencin ümmetinden cennete benim ümmetimden daha çok insanlar girecektir, bunun için ağlıyorum." dedi.

Sonra yedinci semaya geldik. "Kim o?" denildi. "Cibril" diye cevap verildi. "Yanıdaki kim?" diye soruldu. "Muhammed" diye cevap verildi. "Ona, buraya gelme daveti gönderildi mi? Hoş geldi, ne güzel misafir geldi!" denildi. Bunu takiben İbrahim aleyhisselâma rastladım. Selâm verdim. "Hoş geldin oğul ve Peygamber!" dedi. Hemen bana Beytül Mâmur gösterildi. Cibril'e sordum. O da, "Bu, Beytül Mâmur'dur. Her gün yetmiş bin melek orada namaz kılar ve çıkarlar. Çıkanlar da bir daha artık oraya dönmezler." dedi.

Bana Sidretül Müntehâ ağacı da gösterildi. Bir de baktım ki, bu ağacın meyveleri meşhur Hacer beldesinin büyük destileri, yaprakları da fillerin kulakları büyüklüğünde idi. Altından dört nehir akıyordu. Bunların ikisi bâtın, ikisi zahir idi. Cibril'e bu nehirleri sordum. O da, "Bâtın, yani içe ait iki nehir cennette, zahir yani dışa ait iki nehir de Nil ile Fırat'tır." dedi.

Sonra o kadar yükseğe çıkarıldım ki orada mukadderatı yazan kalemlerin sesini işitir oldum. Sonra üzerime elli vakit namaz farz kılındı. Döndüm. Musa Aleyhisselâm'a gelince, bana, "Ne oldu?" diye sordu. "Üzerime elli vakit namaz farz kılındı," dedim. Musa aleyhisselâm, "Ben insanları senden daha iyi bilirim, İsrailoğulları ile çok uğraştım. Senin ümmetinin bu elli vakit namaza gücü yetmez. Rabbine dön ve bu namazları azaltmasını niyaz et!" dedi. Döndüm. Niyazda bulundum. Allahü Teâlâ bunları kırka indirdi. Sonra yine Musa aleyhisselâma geldim. Aynı

şeyi söyledi. Döndüm. Allahü Teâlâ namazları otuza indirdi. Yine aynı şey tekrarlandı. Döndüm, Allahü Teâlâ namazları yirmiye indirdi. Yine aynı şey oldu. Döndüm, Allahü Teâlâ namazları ona indirdi. Yine Musa aleyhisselâma geldim, aynı şeyi söyledi. Döndüm, Allahü Teâlâ namazları beş vakte indirdi. Yine Musa aleyhisselâma geldim. "Ne yaptın?" dedi. "Allah namaz vakitlerini beş vakte indirdi." dedim. Hz. Musa yine gidip, daha da indirmesi için Allah'a niyaz etmemi söyledi ise de ben, "Hayır, razı oldum," dedim. Bunun üzerine Allah tarafından bir nida geldi: "Farzım kesinleşmiştir. Kullarıma gereken kolaylığı yaptım. Her iyi amel karşılığında da on sevap vereceğim."

Korku ve Saygısız Namaz

Bir gün Sevgili Peygamberimiz, dostlarına şöyle buyurdu,
"Bu  mmettin felaketi nasıl ba layacak biliyor musunuz?"

Sahabiler, Efendimiz'in kederli ve kaygılı gözlerine baktılar.
O ise bir süre sessiz kaldıktan sonra, bakışlarını ötelere salarak,
Şöyle devam etti:

"Kalbinde korku ve saygı duygusuyla namaz kılanlar, yani
hu u halini kaybetmiş olanlar g r ld  u zaman..."

İlk Secde

Prof. Jefri Lang

Müslüman olduğum gün cami imamı, bana namazın kılışını açıklayan bir kitap verdi. Ancak Müslüman talebelerin kaygılandığını gördüm. Bana, “Acele etme, rahat ol, zamanla yavaş yavaş yaparsın,” dediler. Ben de kendi kendime, “Namaz bu kadar zor mu?” dedim ve öğrencileri duymazlıktan gelerek, beş vakit namaz kılmaya karar verdim.

O gece, loş ve küçük odama çekilerek kitaptaki abdest ve namaz hareketlerini yaptım. Namazda okunacak bazı surelerin Arapça okunuşlarını ve İngilizce anlamlarını ezberlemeye çalıştım. Bu çalışmalar saatlerce devam etti. İlk namaz denemesi için kendime güven gelince yatsı namazını kılmaya karar verdim.

Gece yarısıydı, kitabı alıp banyoya girdim, kitabı açarak, mutfaktaki ilk yemek denemesi yapan aşçı gibi kitaptaki talimatları dikkat ve incelikle bir bir uyguladım. Abdest bitince odanın ortasında durup, kapı ve pencerelerin kilitli ve kapalı olmasından emin olduktan sonra kible olarak bildiğim tarafa yöneldim, derin bir nefes aldım ve elimi kaldırarak alçak sesle “Allahu Ekber” dedim. Kimsenin beni işitmemesini ve görme-

mesini umuyordum, yavaş yavaş Fatiha suresi ile kısa bir sureyi Arapça olarak okudum. Öyle sanıyorum ki herhangi bir Arap beni dinlemiş olsaydı benim okumamdan bir şey anlamayacaktı. İkinci bir tekbir alarak rükua gittim, rükuda biraz tedirginlik hissettim, çünkü hayatımda hiç kimseye eğilmemiştim. Odada yalnız olduğumu hatırlayınca sevindim. “Subhane Rabbiyel azim” dediğimde kalbimin hızla çarptığını hissettim. Tekrar tek-bir getirerek doğruldum ve artık secdeye varma zamanı gelmişti. Secdeye varmak üzere ellerimi ve dizlerimi yere koyunca dona kaldım, secdeye gidemiyordum, efendisinin önünde başını yere koyan köle gibi yüzümü, burnumu yere koyup kendimi alçalma sandığım bir duruma düşüremiyordum, üstelik bacaklarım da katlanamıyordu, utandım gülünç duruma düştüm zannettim. Bu durumda beni gören, arkadaş ve tanıdıklarımın önünde acınacak ve alay edilecek halimi düşündüm, arkadaşlarımın kahkahalarını duyar gibi oluyordum.

‘San Francisco’da Araplar çarptı, bu hale düştü’ gibi sözler sarf edeceklerini düşünerek zavallı duruma düştüğümü hissettim. Bir müddet tereddüt ettikten sonra derin bir nefes aldım, başımı seccadeye koydum, zihnimdeki bütün düşünceleri attım, dikkatimi dağıtacak düşüncelere yer vermeden ikinci secdeye de vardım.

Bu esnada kendi kendime, “Daha önümde üç tur daha var.” diye düşündüm ve kararlıydım: “Neye mal olursa olsun bu namazı tamamlayacağım.”

Kalan rekatlarda işler gittikçe daha da kolaylaşıyordu. Son secdede tam bir sükunet hissettim.

Nihayet teşehhütten sonra selam verdim. Selamdan sonra bulunduğum yerde olduğum gibi kaldım, geriye dönüp nefsimle giriştiğim savaşı aklımdan geçirdim, bir savaştan çıktığımı hissettim sonra başımı önüme eğip utanarak, “Allah’ım

aptallığımdan ve büyüklenmemden dolayı beni bağışla. Uzak bir yerden geldim ve daha önümde kat edilecek uzun bir yol var," diye dua ettim. Bu esnada daha önce hiç yaşamadığım bir şeyi hissettim. Bunu kelimelerle ifade etmek imkânsız. Bedenimi kalbimin bir noktasından çıktığını hissettiğim ve anlatması güç bir dalga kapladı, soğuk gibiydi, ilk anda irkildim, vücuduma olan etkisinden çok garip bir şekilde duygularımı etkiledi ve görünür bir rahmetin varlığını hissettim. Bu rahmet sonra nüfuz ederek içimde kaynamaya başladı.

Sonra nedensiz biçimde ağlamaya başladım, gözyaşlarım aktıkça, rahmet ve lütuftan olağanüstü bir gücün beni kucakladığını hissettim. Günahkâr olmama rağmen, günahlarımdan veya utanç ve sevinçten dolayı ağlamıyordum. Sanki büyük bir set açılmış, içimdeki korku ve keder sel olup gidiyor. Bu satırları yazarken kendi kendime diyordum:

"Allah'ın rahmet ve mağfireti, sadece günahları affetmiyor, o aynı zamanda bir şifa ve bir sekinedir."

Uzun bir süre başım eğik bir şekilde öylece diz üstü kaldım.

Ağlamam durunca, yaşadığım deneyi akıl ile izah etmenin mümkün olmadığını anladım, Bu sırada anladığım en önemli şey ise, benim Allah'a ve namaza şiddetle muhtaç olduğum gerçeği oldu.

Yerimden kalkmadan önce de şu duayı yaptım:

"Allah'ım bir daha küfre girmeye cüret edersem beni, o küfre girmeden önce öldür ve bu hayattan kurtar, hata ve eksiksiz yaşamanın çok zor olduğunu biliyorum, ancak şunu yakinen biliyorum ki, bir tek gün dahi olsa sensiz yaşamam, senin varlığını inkâr etmem mümkün değildir."

Namaz ve Bağış

Bir gün Peygamberimiz, yanındaki arkadaşlarına, “Size bir müjde vereyim mi?” diye sordu.

“Anam babam sana feda olsun ey Allah’ın Resulü” diyecek kadar onu seven dostlarının gözleri ışıldadı.

“Ver ya Resulullah” dediler. Peygamberimiz, bunun üzerine,

“Birisi” dedi, “Benim aldığım gibi abdest alır, sonra kalkar öğle namazını kılarsa, Allah onun sabah ile öğle namazı arasındaki günahlarını bağışlar. Akşam namazını kıldığında, ikindi ile akşam namazı arasındaki günahlarını bağışlar. Yatsı namazını kıldığında ise akşam ile yatsı arasındaki günahlarını bağışlar. İşte bunlar kötülükleri gideren iyiliklerdir.”

Direk

Müslim İbni Yesar Basra'da namaz kılarken caminin bir direği arka tarafından çöktü. Bu büyük gürültüyü cami dışında duyanlar koşarak geldiler. Büyük bir direk yıkılmıştı. Müslim İbni Yesar ise hâlâ huşu ile namaz kılmaktaydı. Namazını bitirdi, cemaat, "Geçmiş olsun!" deyince, "Noldu?" diye sordu.

"Direği görmüyor musun, neredeyse üzerine düşecekti," dediler.

"Ne zaman yıkıldı?" diye sordu.

Cemaat ona hayret içinde bakakaldı.

Urve İbni Zübeyr namaz kılarken ayağını zehirli bir böcek ısırды. Namazını bozmadı.

Hz. Ali'nin şehit olmasına neden olan ok, namaz kılarken çıkarıldı da haberi bile olmadı.

Hz. Aişe şöyle buyurdu:

"Resulullah bizimle konuşur ve gülerdi. Fakat namaz vakti gelince ne O bizi tanır, ne de biz O'nu tanırdık."

Cenab-ı Hak, Hz. Musa'ya vahyetti:

“Ey Musa! Beni andığın zaman bedeninin titresin, Beni anarken huşu içinde bulun, beni andığın zaman dilin kalbinin ardında olsun, münacat için huzuruma geldiğinde aciz bir kulun efendisinin huzurunda durduğu gibi dur, çarpan bir kalp ve doğru konuşan bir dil ile bana yalvar.”

Sahabe efendilerimiz namaz vakti gelince, renkleri sararır ve bir korku ve heyecanın içine girerlerdi. Çünkü onlar namazı bir miraç şuurunda kılıyorlardı. Namaza durdukları zaman renkleri değişir, titrerler, kalpleri hızla çarpar, büyük bir heyecan içinde olurlardı. Azap ayetlerini okudukları zaman namazda hüngür hüngür ağlayıp kendilerinden geçerlerdi. Gözyaşlarıyla secde mahallini ıslatırlardı.

Peygamberimiz teheccüt namazını kılarken kıyamda o kadar uzun dururlardı ki ayakları şişerdi. Secdede o kadar uzun dururlardı ki, bir gün Ayşe Validemiz vefat ettiğini zannetti, eliyle dokundu, sağ olduğunu görünce rahatladı. Kendisine “Ya Resulullah neden bu kadar çok ibadet ediyorsunuz, sizin geçmiş ve gelecek günahlarınız bağışlandı, siz Cenab-ı Hakkın en sevgili kulusunuz,” denildiğinde, Peygamberimiz, “Rabbime şükreden bir kul olmayayım mı?” diye buyurdu.

Peygamberimiz namazda huşu ile ilgili şöyle buyurdular:

“Nice namaz kılanlar var ki, onların namazdan nasibi, yorgunluk ve zahmetten başka bir şey değildir.”

Diğer bir hadisi şerifte Peygamberimiz şöyle buyurdu:

“Çok kimseler vardır ki kıldığı namazın altı da, hatta onda biri de kendisi için yazılmaz. Ancak bilerek huzur ile kıldığını kısmı yazılır.”

Huşu ile namaz kılınması hususunda Peygamberimiz bir de şöyle buyurdular:

“Sizden biriniz suratı asık olduğu halde namaza durmasın. Sizden biriniz sinirli olduğu halde namaz kılmasın.”

Süfyan-ı Sevri huşu hakkında şöyle buyurdu:

“Huşu ile kılınmayan namaz fasittir.

Yine huşu ile ilgili Peygamberimiz şu hadis-i şerifi buyurdular:

“Veda eden kimse gibi namaz kıl.”

Bu veciz hadisi şerifinde Peygamberimiz, bizlere kıldığımız namazı son namazımız gibi, adeta biraz sonra öleceğimiz şuuruyla kılmamızı tavsiye buyuruyor. Bu şuurla kılınan namaz elbette huşu ile kılınır.

Bahçe

Peygamberimizin dostlarından Ebu Talha bahçesinde namaz kılarken bahçenin güzelliğini seyretti, kaç rekat kıldığını şaşırđı. Efendimizin huzuruna gelerek, şöyle dedi:

“Ey Allah’ın Elçisi, beni namazda meşgul eden bu bahçeyi sadaka olarak veriyorum nereye emir buyurursanız oraya sarf edilsin.”

Kalbin Namazı

Bayezid-i Bistami, sık sık şöyle derdi:

“Otuz senedir namaz kılıyorum; kıldığım her namazda, kendimle ilgili şöyle düşünüyorum, ediyorum; ben tek ilaha yönelmeyen, Allah’tan gayrı varlıklara tapan bir Mecusi gibiyim; bu namazım ile Allah’a ortak koşma belirtisi olan belimdeki zünnarı (kalbimin Allah’tan başka varlıklara bağını) kesmek istiyorum.”

Çocukluk döneminde, gece namazına düşkün olan babasını seyreder, kendi de uyanık olurdu. Bir gece babası, “Oğlum, sana namaz farz değil git uyu, uykusuz kalma,” deyince o da “Baba ben gidip yatayım. Allah sorarsa ‘ben gece namazlarını kılacaktım ama babam engelledi’ derim” diye yanıtladı. bunun üzerine babası, “Oğlum serbestsin nasıl istersen öyle yap,” dedi.

Bayezid-i Bistami, çocukluğunun o anından itibaren ölünceye kadar seherleri hiç kaçırmamıştır. Çocukluk çağında bile geceleri sabaha kadar ibadet etmek en büyük zevki idi.

Çocukken bir gün cami avlusunda oynuyordu.

Büyük bilge Şakik-i Belhi, “Bu çocuk büyüyünce zamanının en büyük velisi olacak,” dedi.

Bir hadis bilgini onu görünce çok hoşuna gitti, “Güzel çocuk, namaz kılmasını biliyor musun?” diye sordu. Bayezid-i Bistami, “Evet Allah dilerse kılabilirim,” cevabını verince; “Nasıl?” diye sordu.

“Emrini yerine getirmek üzere tekbir alıyor, Kuran’ı tane tane okuyor, O’nu ululayarak rükua varıyor, alçakgönüllülükle secde ediyor, vedalaşarak selam veriyorum” deyince, o zat hayran kalarak; “Ey zeki çocuk! Sende bu erdem ve derin anlayış varken, insanların başını okşamalarına niçin izin veriyorsun?” diye sordu. Ona, “Onlar beni değil, Allah’ın beni süslediği o güzelliği okşuyorlar. Bana ait olmayan bir şeye dokunmalarına engel olmam uygun olur mu?” dedi.

Pişmanlığın Ödülü

Bayezid-i Bistami, bir gece çok uykusuz ve yorgundu. Bu yüzden uykusu ağırlaşmış, sabah namazına uyanamamıştı. Namazını kaza edip, ağlayıp inledi, sel gibi gözyaşı döktü. O kadar çok tövbe ve istiğfar etti ki, üzüntü ve acıdan yanan kalbini sevince boğacak şöyle bir ses duydu:

“Ey Bayezid, bu günahını affettim. Pişmanlık ve ağlamana da, yetmiş bin namaz sevabı ihsan ettim.”

Aradan birkaç ay geçtikten sonra yine uyku bastırdı.

Şeytan gelip, Bayezid-i Bistami’nin mübarek ayağından tutarak uyandırdı: “Kalk, namazın geçmek üzere,” dedi.

Bayezid karşısında şeytanı görünce şaşırdı:

“Ey mel’un! Sen hiç böyle yapmazdın. Herkesin namazının geçmesini, kazaya kalmasını isterdin. Şimdi nasıl oldu da beni uyandırdın?”

Şeytan şu cevabı verdi:

“Birkaç ay önce sabah namazını kaçırdığında, pişmanlığın ve üzüntünün sebebiyle çok ağlayıp inlediğin için affedilmiş, ayrıca yetmiş bin namaz sevabı almıştın. Bugün, o kadar sevaba kavuşmayasın diye seni uyandırdım!”

Namazla Günahtan Arınma

Peygamberimiz dostlarıyla mescitteyken bir adam gele-
rek, "Ey Allah'ın Elçisi, ben bir günah işledim, bana cezasını
ver," dedi. Peygamberimiz sustu. Adam isteğini tekrarladı.
Peygamberimiz yine sustu. Derken vakit girdi ve namaz kılındı.
Peygamberimiz namazdan çıkınca adam onu izledi. Efendimizin
vereceğı cevabı merak eden Ebu Ümâme de adamı takip etti.
Peygamberimiz adama, "Evinden çıkınca güzelce abdest almış
mıydın? diye sordu.

Adam, "Evet, ey Allah'ın Elçisi" dedi. Efendimiz, "Sonra da
bizimle namaz kıldın mı?" buyurdu. Adam, "Evet ey Allah'ın
Resulü," diye cevap verince, Efendimiz, "Öyleyse Allah günahını
bağışladı," müjdesini verdi.

Bediüzzaman'ın Namazı

Bayram Yüksel

Üstadımız, namazı çok huşu içinde kıları. Sûreleri okurken tane tane okurdu. Namaza dururken, tam huzura vardığında, niyet ederken, 'Allahü Ekber' dediği zaman, bizler arkasında korkardık. Mübalağa olmasın, ahşap bina sarsılırdı.

Üstadımız namaz vaktinde çok dikkat ederdi. Namazı vaktinde kıları. Mesela, Isparta'dan çıktığımızda, Emirdağ'a beş dakika sonra varacak olsak bile, Üstadımız saate bakar, kış, fırtına olsa beklemez, hemen namazı vaktinde kıları. Kırlarda olsun, yolculukta olsun, namazı vaktin evvelinde kıları. Bu konuda kendisi şöyle der:

"Namazı vaktinde kılmanın ne derece tükenmez, uhrevî bir sermaye olduğu anlaşılıyor ki, her namaz vaktinde âlem-i İslam denilen muazzam camide, yüz milyondan fazla cemaat-ı kübra namaz kılıyor. O cemaatte herkes bütün cemaate dua ediyor.

"İhdina's-sırata'l-müstakim' (Bizi doğru yola hidayet eyle) diyor. Her biri umum cemaate hem şefaathçi, hem duacı olur. O vakit, namaza iştirak etmeyen hissesini alamaz. Kaynayan

mirî ve askerî kazanına karavanasını götürmeyen, tayinatını alamadığı gibi, büyük cemaatin manevi mutfağında kaynayan manevi rızkını da alamaz. Belki namaza iştirakle o cemaatin ordusuna iştirak etmiş olmakla ve dualarına amin demek olan namazı vaktinde kılmakla alabilir.”

Büyüleyen Namaz

İbrahim Dusukî anlatıyor:

“Zübeyr, namazda fazlasıyla huzurlu olurdu. Adeta dış âlemle ilgisi kesilirdi.” Bazı kendini bilmezler, “Gösteriş için yapıyor.” dediler. Bir defasında secdede iken, başına kaynar su döktüler. Yüzü haşlandı; ama namazda farkına varmadı. Selam verir vermez, bağırmaya başladı. Halini sordu, durumu anlattılar. Kızmadı, “Yaptıkları bu işten dolayı Allah onları bağışlasın,” dedi. Hayli zaman, yüzünün sancısını çekti.

Bu Sizin Hakkınızdır

Rivayete göre, kıyamet günü olunca namaz kılanların derecelerine göre gruplar hâlinde cennete girmeleri emredilir. Birinci grup gelir; yüzleri yıldız gibi parlak hâldedir. Melekler onları karşılayarak, “Siz kimsiniz? diye sorarlar. Onlar da, “Biz Muhammed’in (s.a.v) ümmetinden namaz kılanlarız” derler.

Melekler, “Sizin dünyadaki ameliniz ne idi? diye sorarlar; onlar da, “Namaz için ezan okunduğunda biz hemen abdest almaya başladık, başka hiç bir şeyle meşgul olmazdık,” cevabını verirler. Bunun üzerine melekler, “Bu sizin hakkınızdır,” derler.

Sonra ikinci grup gelir; bunların güzelliği önceki gruptan daha ileridedir, yüzleri ayın on dördü gibi parlar. Melekler onlara, “Siz kimsiniz?” diye sorar. Onlar da: “Biz namaz kılanlarız,” derler. Melekler, “Sizin namazınız nasıldı?” diye sorar; onlar, “Biz namaz vakti gelmeden abdest alırdık” diye cevap verirler. Bunun üzerine melekler, “Bu sizin hakkınızdır,” derler.

Sonra üçüncü grup gelir; bunlar güzellik olarak diğer iki gruptan çok üstündür; yüzleri güneş gibi parlamaktadır. Melekler onlara, “Sizin güzelliğiniz diğerlerinden daha güzel ve makamınız onlardan daha üstündür; siz kimsiniz?” diye sorar-

lar; onlar, “Biz namaz kılanlarız” diye cevap verirler. Melekler, “Sizin namazınızın özelliği neydi?” diye sorarlar; onlar da, “Biz ezan okunmadan önce mescitte olur, ezanı mescitte dinlerdik” derler. Bunun üzerine melekler, “Bu sizin hakkınızdır.” diye cevap verirler.

Alimlerden biri namaz hakkında şöyle demiştir:

“Namaz, kul ile Allah arasında bir bağ olduğu için ona “salat” denmiştir. Namaz kulun Allah’a ulaşması için bir vasıta; Allah’a ulaşmak da ancak takva sahipleri için mümkün olur. Buna işaret olarak Allahu Teala şöyle buyurmuştur:

“Kurban olarak kestiğiniz hayvanların etleri ve kanları Allah’a ulaşmaz; O’na ancak sizin takvanız ulaşır.”

Takva sahibi ancak Allah’a karşı huşu sahibi olan kimsedir. Kul bu huşu hâlini elde edince artık ona Allah’ın huzurunda uzunca kıyamda durmak ağır gelmez; kötülüklerden kaçınmak ve iyilikleri emretmek çok zor olmaz. Nitekim Yüce Allah bu konuda şöyle buyurmuştur:

“Şüphesiz namaz, insanı hayasızlıktan ve kötü işlerden alıkor.”

Gerçek huşu sahibi olan müminler, iyiliği emredip kötülükten sakındıran ve Allah’ın koyduğu sınırları koruyan kimselerdir. Onların mükafatı, (mağfiret, kurtuluş ve cennet) müjdesidir. Nitekim Yüce Allah, “Müminleri (cennet ve mağfiretle) müjdele” buyurmuştur. Huşu ehli olanlar aynı zamanda Allah’tan korkan, O’nu zikreden sıkıntı ve belalara karşı sabreden ve namazı hakkıyla kılan kimselerdir. Bu sıfatlar onlarda tam olarak bulununca, onlar Yüce Allah’a boyun eğip teslim olan kimseler ve ihlaslı insanlar olurlar. Allahu Teala onlar hakkında da, “Allah’a ihlasla boyun eğip teslim olanları müjdele!” buyurmuştur. İbn Mesud Rebi’ b. Heysem’e bakınca, “Allah’a ihlasla boyun eğen-

leri müjdele" ayetini okur, ardından, "Allah'a yemin ederim ki, Hz. Muhammed seni görseydi senden hoşlanırdı." Diğer bir ifadeyle, "Seni çok severdi" dedi.

Rivayete göre Rebi' b. Heysem, İbnu Mesud'un evine yirmi sene gidip gelmişti. Devamlı gözünü harama karşı yumması ve başını yere eğmesinden dolayı İbnu Mesud'un cariyesi onu gözleri kör zannederdi. Rebi' kapıyı çalınca cariyeye çıkar; gele- nin Rebi' olduğunu görünce; İbnu Mesud'a "Şu âmâ dostunuz geldi," diye haber verirdi. İbnu Mesud da gülerek, "Allah iyiliğini versin, o Rebi'dir," derdi.

Rivayete göre bir gün Rebi' b. Heysem, İbnu Mesud ile demirciler çarşısında dolaşıyordu. İbnu Heysem, körükçünün körük çekmesiyle ateşin alevlenmesini görünce, bağırarak düşüp bayıldı. İbnu Mesud da namaz vaktine kadar onun başı ucunda bekledi, fakat Rebi' ayılmadı. İbnu Mesud onu sırtına alıp evine getirdi. Rebi' ertesi güne kadar öyle kaldı ve ancak bir gün sonra bayıldığı saatte ayıldı. Üzerinden tam beş vakit namaz geçmişti. İbnu Mesud onun başı ucunda oturmuş şöyle diyordu: "Allah'a yemin ederim ki bu Allah korkusundandır."

Rivayete göre Rebi' b. Heysem şöyle demiştir:

"Namaza başladığımda beni sadece namazda okudukla- rımla, bana hak tarafından söylenenler/ilham edilen hikmetler ilgilendirir."

Amir b. Abdullah huşu ile namaz kılanlardan birisiydi. Namaza durduğunda evinde kızı def çalar, kadınlar kendi ara- larında yüksek sesle konuşur; fakat onun aklı bunlara takılmaz ve söylediklerini duymazdı. Bir gün kendisine, "Namaz kılarken aklına bir şey geliyor mu?" diye sorulduğunda, "Evet, Rabbinin huzurunda durduğum ve cennet ya da cehennemden hangisine gideceğim aklıma geliyor." demiştir. Ona: "Bizim namaz içinde

düşündüğümüz dünya işlerini sen hiç düşünüyor musun?" diye sorulunca da, "Vücuduma bıçakların saplanması, benim için sizin namazda düşündüğünüz boş şeyleri düşünmekten daha sevimlidir," demiştir.

Yine bu zat şöyle derdi: "Gözümünden perdeler kaldırılrsa, Allah'a ve ahiret gününe olan imanım, şu andakinden daha fazla artmazdı."

Müslim b. Yesar ilmi ile amel eden zahidlerden birisiydi. Namaza başlayınca aile efradına şöyle derdi:

"İstedığınızı konuşun, isterseniz gizli şeylerinizi açıklayın; çünkü ben namaza başlayınca dışarıdaki hiç bir şeye kulak vermem. Siz namazda iken kalbimin nerede olduğunu biliyor musunuz?"

Müslim b. Yesar bir gün Basra camiinde namaz kılıyordu. Mescidin içindeki dört ayak üzere kurulu büyük sütun şiddetli bir ses çıkararak arkasına düşmüştü. Sokaktakiler bu sesi duyup mescidin içine girdiler ve baktılar ki Müslim b. Yesar ayakta bir direk gibi sakin bir hâlde namaz kılmaya devam ediyordu; namazından ayrılmamıştı. Namazı bitirdikten sonra insanlar onun yanına gelip kendisine geçmiş olsun dileğinde bulundular. Müslim, "Ne oldu ki, neden geçmiş olsun diyorsunuz?" diye sordu. Onlar da, "Sen namaz kılarken arkada bulunan büyük sütun çöktü; sen ezilmekten kurtuldun," dediler Müslim, "Bu ne zaman oldu?" diye sordu. Onlar, "Sen namaz kılarken," dediler. Müslim, "Ben farkına varmadım," dedi.

Namazı hakkıyla kılanlardan biri şöyle demiştir: "Namaz âhiret amellerindendir. Ben namaza girince, kalbimle dünyadan çıkarım."

Osmanlı Ordusunun Gücü

Bir Avrupalı elçi, Macaristan ovalarında cuma molası veren Osmanlı askerlerinin kendilerinden geçmiş bir halde namaz kılışını seyrettikten sonra hayretler içinde kalıp, düşüncelerini şu şekilde ifade etmiştir:

“Düzenli saflar halinde dizilen elli bin kişi, imamın seslenişi ile el bağlıyor ve durup tek bir beden haline geliyorlar. Sonra yine bir tek sesle elli bin kişi birden Allah’ın huzurunda secdeye kapanıyorlar. Böyle bir kalabalık karşısında, perişan Hristiyan orduları nasıl tutunabilir?”

Mescitte Bebek

Selime üç aydır mescide gidemiyordu. Ezan sesini duyduğunda, her zamankinden daha çok mescide gitme arzusu uyanıyordu onda... Çok, ama çok özlemişti mescidi, orada kılınan o muazzam cemaat namazlarını... Bebeğini dünyaya getireli üç ay olmuştu. Onu yanına bırakıp gideceği kimsesi olmadığından, bu süre içinde mescitten ve cemaat namazından tümüyle yoksun kalmıştı. Kocası gezgin satıcıydı; hurma satardı, evinin geçimini sağlayabilmek için sabah erkenden evden çıkar, akşama değin Medine sokaklarını dolaşır dururdu... Bu nedenle de ne ev işlerine yardımcı olabilecek vakti vardı; ne de bebeğe bakması için bir bakıcıya verecek parası... Selime buna rağmen, hayatından memnundu. Fakat yine de ezan sesi kulağına çalındığında içine hüznün çöküyordu. Allah Resulü'nün mescide hayat veren sesini hatırlıyordu hemen... Ezan sesini duyduğunda, tıpkı geçmiş günlerde olduğu gibi çabucak mescide gidip cemaate katılabilmeyi ne kadar çok istiyordu. Bu isteği üç aydır kursağında kalmıştı. Üç ay önce ilk çocuğunu dünyaya getirmişti. Yavrucak sürekli ağlıyordu, rahatsızdı, susmak bilmiyordu bir türlü... Bu yüzden Selime sürekli yorgun ve uykusuzdu. Mescide gidip cemaate

katılır ve Peygamberimizin arkasında namaza duracak olursa yorgunluğunu unutacağını, yeniden neşesine kavuşacağını biliyordu. Fakat bebeği kime bırakacaktı? Kimsesi yoktu ki...

Hava kararmak üzereydi. Tam o sırada ezan Medine semalarında çınladı:

“Allahu Ekber!”

Selime’nin yüreğine o âşına hüznün bulutu çökmüştü yine... Gözleri bebeğine takıldı, bakışlarını ondan ayırmaksızın bütün varlığıyla ezanı dinlemeye başladı... Yavrucak uyuyordu, soluk alışları pek sakindi bugün... Selime’nin tahammülü kalmamıştı artık, Peygamberimizin cemaatine katılmalıydı. Aceleyle yerinden doğrulup abdest aldı, giyinip örtündükten sonra bebeğini kucağına alıp evden çıktı. Hızlı adımlarla mescide doğru yürümeye başladı. Heyecanla etrafına bakındı; adımları sanki kendiliğinden mescide sürüklüyordu onu. Tedirgindi, cemaate yetişebilecek miydi? Mescidin kapısına vardığında rahat bir soluk aldı, namaz başlamamıştı. Cemaate yetişebilmenin verdiği mutlulukla mescide girdi. Kucağındaki yavrusuna takıldı gözleri, uyanmıştı; gözlerinin içi gülümsüyordu annesine. Selime’nin sevincine diyecek yoktu, “Keşke daha önce akıl edebilseydim bunu!” diye söylendi, “Boşuna sıkılmışım, çocuğumu yanıma alır, mescide gelebilir ve cemaatle namaz kılabilirdim pekâlâ... Hem de Peygamber’in arkasında... Onun imamlığında kılacağım bir rekat namaz bile büyük bir servettir benim için.”

Birden müezzinin “Namaz başlıyor, acele edin!” diye bağırduğunu duydu. Toparlanıp saflara doğru yürüdü, boş bir yer arıyordu ki Peygamberimizin tekbir sesini duydu, namaz başlamıştı.

Selime, bebeğini yavaşça yere, hasırın üzerine bıraktı. Çocuk sakindi... İçinden, namaz bitinceye kadar onun böylece sessiz durmasını diledi, tekbir getirerek namaza durdu.

Peygamberimizin gönüle huzur veren sesi duyuluyordu şimdi... Mescidin duvarları, dışarıdaki kuşlar, hatta gökyüzü bile onu duyabilmek için susmuştu sanki. Selime, Peygamberin sesinden Hamd Suresi'ni dinliyordu bütün varlığıyla... Allah'ın Seçkin Elçisi, Hamd Suresi'nin âyetlerini sanki ilk defa kendisine iniyormuş gibi huşu içinde okuyordu. Selime'nin kalbi, sınırsız bir huzura gömülmüştü.

Namazın üçüncü rekâtı bitmişti, herkes rükuya vardı:

“Subhân-e rabbîy'el âzîmî ve bihamdih...”

“Allahu Ekber!”

Tam bu sıra, Selime'nin bebeğinin çığlığı mescide düştü. Dünya başına yıkılmıştı sanki... Utandı, sıkıldı, ne yapabilirdi ki? Namazını bozamazdı, bebek sürekli ağlıyordu. Selime, namazın nasıl bittiğini anlayamadı; kıpkırmızı olmuştu yüzü. Herkesin huzurunun kaçmasına neden olduğunu düşündükçe utancı artıyor, çocuğunu mescide getirdiği için kendine kızıyordu. Bütün dileği, namazını bir an önce bitirip çocuğunu alarak, mescitten hemen uzaklaşabilmektir.

“Allah-u Ekber!”

Herkes doğrulmuştu, Selime de doğruldu. Çocuk hâlâ ağlıyordu...

Namazın ikinci rekâtı çabuk bitmişti. Peygamberimiz Hamd Suresi'nin âyetlerini aceleyle okumuş, rükû ve secdeyi de çabucak tamamlamıştı. Selime'nin bebeği hâlâ ağlıyordu. Namaz kılanları rahatsız ettiği düşüncesiyle üzgün bir halde çocuğunu alıp mescitten çıkmayı tasarlarken Peygamberimizin gülümseyen çehresiyle karşılaştı! Selime'nin bebeğinin yanına diz çökmüş, ona bakarak gülümsüyordu. Allah Resulü'nün çehresini gören bebek susmuştu.

Mescid'deki cemaat, o gün namazın erken bitmesini şaşkınlıkla karşılamış, buna bir anlam verememişlerdi. Peygamberin namazdan sonra hemen kalkıp gittiğini görünce ise şaşkınlıkları bir kat daha arttı. Peygamberimiz çok geçmeden geri dönmüştü, hemen çevresine toplanıp bu davranışının nedenini sordular. Peygamberimiz, "Duymadınız mı?" diye sordu, "Bebek ağlıyordu..."

Selime, mahcup değildi artık... Bebeğini şefkatle kucaklarken "Seni gidi yaramaz..." diye mırıldandı, "Öylesine ağlayıp şamata kopardın ki, Allah'ın Seçkin Elçisi ilgilendi seninle. Büyüdüğünde bunu hatırlatacak ve O'nun çocukları ne kadar sevdiğini anlatacağım sana."

Çanakkale’de Ezan Sesleri

Çanakkale Harbi’nin dehşetli günlerinin birinde, Tayyar Paşamız, ordunun içinde sesi güzel ne kadar asker varsa sabah namazından önce hep birden ezan okumaları emrini verir.

Emri alan yüzlerce asker, şafak kızıllığı ile birlikte, davudî sesleriyle o güzelim ezanı Çanakkale’nin kanla karışık soğuk sularına kadar dinletirler. Çok geçmeden düşman mevzilerinden kağıda sarılı taşla bir mesaj gelir. Açıp bakarlar; Farsça yazılmış bir not:

“Bizler Hindistanlı Müslüman askerleriz. İngilizler bize, Almanlara karşı Osmanlı’nın yanında savaşacağımızı söylediler. Biraz önce ezan sesi duyduk, siz kimsiniz?”

Mehmetçiğin kanı donar. Tarih, kandırılmışlığın böylesine pek az şahit olmuştur. Hemen cevap verilir:

“Burası Osmanlı’nın kapısı... Bizler de Osmanlı askerleriyiz.”

Öl de Köye Dönme

Birinci Dünya Savaşı'nın bütün cephelerde sürdüğü, vatanın her tarafından barut ve kan kokusunun yayıldığı 1915 sene-si sonbaharının serin ve yağışlı günlerinin birinde, ak saçlı, bükülmüş, soluk benizli yaşlı bir ana, Bilecik İstasyonundan Söğüt'ün Akgünlü Köyünden Mehmed oğlu Hüseyin adındaki genç oğlunu cepheye uğurlamaktadır. Uğurlarken de biricik oğlunu bağrına basarak şöyle der:

“Hüseyinim, yiğit oğlum benim! Dayın, Şıpka'da, baban Dömeke'de, ağabeylerin Çanakkale'de şehit düştüler. Bak, son yongam sensin. Eğer minareden ezan sesi kesilecekse, camile-rin kandilleri sönecekse, sütüm sana haram olsun. Öl de köye dönme! Yolun Şıpka'ya uğrarsa, dayının ruhuna bir fatiha oku-mayı unutma. Haydi oğul! Allah yolunu açık etsin!”

Beş Vakit Sözü

Hz. Enes anlatıyor:

Bir adam, Peygamberimize, “Allah, kullarına kaç vakit namazı farz kıldı?” diye sordu. Peygamberimiz, “Beş vakit” diye cevap verdi. Adam tekrar sordu, “Bunlardan önce veya sonra başka bir şey var mı?” Peygamberimiz, “Allah kullarına beş vakti farz kıldı” dedi tekrar.

Bu cevap üzerine adam, bunlar üzerine hiçbir eklemeye bulunmayacağına, onlardan herhangi bir eksiltme de yapmayacağına ilişkin yemin etti. Peygamberimiz, ardından bakarak, “Bu adam sözünde durursa mutlaka cennete girecektir!” buyurdu.

En Yüksek Hakikat

“Namazlarınızı vaktinde kılın. İkinci ezanı okununca, ‘Akşama iki saat var,’ demeyeceksiniz. İlk vaktinde kılacaksınız.”

Bu nasihatlerin sahibi Mehmed Emin Birinci. Kendini ziyarete gelenlere belki tek tavsiyesi ve nasihati... Bediüzzaman’ın yakın talebelerinden olan Birinci ağabey bu sözleri rahat ve tasasız bir ortamda değil, maalesef ağır hasta olarak tedavi gördüğü hastahane odasında söylüyor. Evet, Birinci ağabey çok hasta. Ama o, vücuduna musallat olan ve günbegün eriten hastalıkları kaale almıyor. Hatta gelenleri teselli ediyor.

“Sağlığınız nasıl?” sorusuna, “Elhamdülillah iyiyim. Bizim hastalık ne ki? Yan odada bir hasta var. Gece sabahlara kadar inliyor, acı çekiyor,” diyerek cevaplıyor. Ardından da, “Çok şükür abdestimi alıyorum, namazımı kılıyorum,” diyerek bu en önemli görevi, yine en güzel şekilde yerine getirebilmenin sevincini dile getiriyor. Bu durumu asıl ibretli ve ilginç hale getiren cihet, Birinci ağabeyi an be an takip eden doktorunun açıklamalarında gizli. Birinci ağabeyin bırakın namaz kılabilmesi, yaşıyor olmasına bile inanmakta güçlük çektiklerini söylüyor. “Tamamen iman gücüyle yaşıyor” diyor ve şöyle devam ediyor:

“Birinci ağabeyin rahatsızlığı çok ağır. Aynı şartlarda bir başka hasta olsaydı, çoktan vefat etmiş olurdu. Yaşasaydı bile, yatağında kımıldayamaz, ancak yakınlarının desteğiyle hareket edebilirdi.”

Doktor beyden, yine zihnimize adeta kazınan bazı anekdotlar dinliyoruz. Bir defasında rahatsızlığından dolayı Birinci ağabey kendinden geçiyor. Yoğun bakıma alıyorlar. Ümitler kesiliyor. Ama bir süre sonra kendine geliyor Birinci ağabey. İlk sorduğu şey namaz vakti oluyor.

Bir defasında yine benzer durum yaşanıyor. Yükselen ve şiddetlenen ağır ve sızılar biraz azalınca namaz kılmak istiyor. Ama önce abdest alması gerekiyor. Doktor beyin onca ısrarına ve tavsiyelerine rağmen bizzat kendisi abdestini alıyor. Bu esnada tükenen takatini biraz toparladıktan sonra namaza kalkıyor. Doktor hiç olmazsa oturduğu yerde kılmasını söylüyor. Bu sefer doktorun tavsiyesine kısmen riayet ediyor. “Sünnetleri oturarak kılarım, ama farzı ayakta kılmak lazım,” diyor. Birinci ağabeyin tariflere sığmayan namaz aşkı, yoğun tedavi uygulamalarına başlamadan önce de kendisini gösteriyor. Eğer kendindeyse, tedavi öncesi doktor beyle bir tür zaman pazarlığı yapıyor. Tabii yine namaz vakitleri bu pazarlığın en önemli unsuru oluyor. Örneğin, öğle vaktinin girmesi öncesi veya sonrasına göre sıkı sıkıya tembihlerde bulunuyor. Bir başka vakitte yine hemen namaz vaktine göre ayarlanmasını istiyor.

Hastahane çalışanlarının “Mehmet Amcası” olan Birinci ağabey, ziyaretine gelenlere olduğu gibi, her fırsatta hastane çalışanlarına da hep namazdan bahsediyor. Namazlarını aksatmamalarını, vakit girer girmez namazlarını kılmalarını tavsiye ediyor. Buna dair Risale-i Nur’dan nasihatlerde bulunuyor. Her fırsatta iman dersleri veriyor. Birinci ağabeyi görünce, bütün eser-

lerinde namazı ve önemini anlatan, “İslâmiyet’te, imandan sonra en yüksek hakikat namazdır” diyen, hapisanelerde, mahkeme salonlarında ve en ağır hastalık dönemlerinde dahi namazını daha ilk vaktinde kılan Üstad Bediüzzaman aklımıza geliyor. Birinci ağabeyi görünce, “Nasıl yaşarsanız öyle ölürsünüz; nasıl ölürseniz öyle haşrolursunuz!” hadis-i şerifi aklımıza geliyor. Son nefesine kadar örnek bir Müslüman... Yine ağır hastalığına rağmen, her gün traşını olacak kadar titiz ve örnek bir dava adamı... Soyadı gibi, Birinci ağabey... Dualarımız seninle...

Irmak

Ebü Hüreyre anlatıyor:

Peygamberimizin şöyle söylediğini işittim:

“Sizden birinizin kapısının önünden bir ırmak aksa ve bu nehirde her gün beş kere yıkansa, acaba üzerinde hiç kir kalır mı, ne dersiniz?”

“Bu durum” dediler, “Onun kirlerinden hiçbir şey bırakmaz!”

“İşte namaz bunun gibidir, Allah onlar sayesinde bütün günahları temizler,” buyurdu.

Namazın Kerameti

Molla Said çok genç yaşta iken siyasî hayata atılır, vatan ve millete hizmete başlar. İlk siyaset hayatına Mardin’de başlamıştır. Bunun üzerine bir sorumlunun kahretme amaçlı uygulamasıyla, elleri bağlı, muhafız nezaretinde Bitlis’e nakledildi. Jandarmalarla yolda giderken namaz vakti gelir. Namaz kılmak için, kelepçelerin açılmasını jandarmalara hatırlatır. Jandarmalar kabul etmeyince, demir kelepçeleri bir mendil gibi açarak önlerine atar. Jandarmalar, bu hali keramet addedip hayretler içinde kalırlar. Teslimiyetle, özür dileyerek, “Biz şimdiye kadar muhafızınız idik, bundan sonra hizmetçiniziz!” derler.

Bir gün Bediüzzaman’a soruldu:

“Kelepçeyi nasıl açtın?”

Dedi:

“Ben de bilmem. Fakat olsa olsa namazın kerametidir.”

Namazda Heybet

Refet Barutçu

Üstad namaz vakitlerini hiç geçirmez, vakit girince hemen namazını eda ederdi. Kendisi namaza dururken biz arkasında çok heyecanlanırdık. Heybet ve huşû içinde huzura bir girişi vardı ki, tarifi mümkün değil, 'Îlâhi Ya Rab!.. Îlâhi Ya Rab!... Îlâhi Ya Rab!... Allahu Ekber!' diyerek sarsılır ve haşyet içinde sallanarak, süratle namaza girerdi. Biz arkasında korkardık, ürperirdik.

Bırakmıyor

Cami kapısından geçerken ezanın okunduğunu duyan şoför, geriye dönüp patronundan izin ister:

“Beyefendi izin verseniz de ezan okunmuşken şuracıkta namazımı kılıversem de devam etsek?”

Patron, pek memnun olmasa da izin verir. Şoför camiye girer, patron da arabanın içinde bekler. Ancak cemaat namazını kılıp çıktığı halde şoför çıkmayınca canı sıkılan patron, arabadan inip caminin avlusuna dalar, pencere camına abanarak ta içeriye bakar ki, şoför ellerini açmış duaya devam ediyor. Cami tıklatarak seslenir:

“Herkes çıktı ne duruyorsun, sen de çıksana!”

Cevap ilginçtir:

“Bırakmıyor!”

“Kim bırakmıyor?”

“Sizi içeriye bırakmayan!”

Bir düşünce alır patronu. “Sizi içeriye bırakmayan!..” Hemen orada abdestini alır, camiye girer ve yanına vardığı şoföre seslenir:

“İşte,” der “beni de bıraktı içeriye!”

Yaşlı gözlerle bakan şoför söylenir:

“Elbette bırakır. Deminden beri boşuna mı gözyaşlarıyla dua ediyorum sanıyorsunuz. Sizin dışarıda kalmanıza gönlüm bir türlü razı olmadı, ellerimi açıp içeriye alınmanız için dua ettim. Şükürler olsun ki, Rabbim kabul etti duamı da içeriye aldı, dışarıda bırakmadı.”

Namazın Nuru

Hasan-ı Basri'ye, "Gece ibadet edenlerin yüzü niye parlar?" diye sordular. Şöyle dedi: "Onlar Rahman ile baş başa kaldıkları için, Rahman, nurundan onlara bir nur giydirmiştir."

Bu Benim Son Namazımdır

Râbiatü'l-Adeviyye, çok oruç tutardı. Bir keresinde bir hafta hiç yiyecek bulamadı. Sekizinci gece açlığı iyice şiddetlendi. Nefsine eziyet ettiğini düşünürken birisi kapıyı çaldı. Bir tabak yemek getirdi, o da yemeği alıp, yere koydu. Mum getirmeğe gitti, gelince bir kedinin yemeğini dökmüş olduğunu gördü. Su bardağını almaya gitti. Mum söndü. Su içmek isterken bardak düşüp kırıldı. “Ey Rabbîm! Bu zavallı kulunu imtihan ediyorsun, fakat güçsüzlüğümden sabredemiyorum.” diyerek bir âh çekti. Ahıyla neredeyse ev yanacaktı.

Bir ses duyuldu:

“Ey Râbia, istersen dünya nimetlerini üstüne saçayım. İstersen, üzerindeki dert ve belaları kaldırayım. Fakat bu dertler, belalar ile dünya bir arada bulunmaz.” Bu sözü işitince; “Ey Rabbim! Beni kendinle meşgul et ve senden alıkoyacak işlere bulaştırma,” diye yakardı. Bundan sonra dünya zevklerinden öyle kesildi ki; kıldığı namazı; “Bu benim son namazımdır,” diye huşû ile kılar, hep Allah ile meşgul olurdu. Hatta birisi gelip kendisini Allah ile meşguliyetten alıkoyar korkusuyla; “Yâ Rabbî! Beni kendinle meşgul eyle de, kimse senden alıkoymasın,” diye

dua ederdi. Geceyi namaz kılarak geçirirdi. Şafak söktüğünde seccadesinin üstünde hafifçe bir şeyler mırıldanmaya başlardı. Ansızın korkuyla ürpererek şöyle derdi:

“Ey nefis! Ne kadar uyudun? Ne kadar dikilip namaz kıldın? Bir daha hiç kalkamayacağın, sadece kıyamet çılgılığıyla diriltileceğin o uykuya yatman o kadar yaklaştı ki! Kalk, sahip ol kendine!”

Yakın dostu Hasan-ı Basri, günlerden bir gün. Rabia’nın da bulunduğu bir yerde, serdi postunu suyun üzerine ve “Allahu ekber” diyerek namaza durdu. Rabia hiç altta kalır mı? O da havaya serdi postunu ve “Allahu ekber” diyerek namaza durdu. Namaz bitince döndü Hasan-ı Basri’ye, “Ey Hasan! Senin yaptığını sudaki balıklar, benim yaptığımı da havadaki kuşlar yapar. Bunları bırakalım da Allah rızasını kazanmaya çalışalım,” dedi.

Arı Gönülle Namaz

Bir defasında Bâyezid Bestâmi'ye bir adam gelmişti. Bir ara bu kişi, Bestâmi'nin huzurunda dururken sağa sola bakınmaya başladı. Onun böyle sağa sola bakındığını gören Bâyezid Bestâmi sordu:

"Ne var?"

Adam, "Namaz kılacak temiz bir yer arıyorum!" dedi. Onun bu sözü üzerine, Bestâmi, "Kalbini temizle de namazı dilediğin yerde kıl!" dedi.

Berat Gecesi Namazı

Berat gecesi kılınan namazlardan biri de iki rekât olarak kılınır. Birinci rekâtta Fatiha okunduktan sonra kısa bir sure okunarak rükua gidilir. Rükudan doğrulunur ve secdeye gidilir.

Secdede uzun süre kalınır ama bu konuda belli bir sınırlama yoktur, ne kadar dayanabilersen. İkinci rekatta da aynı şekilde Fatiha'dan sonra kısa bir sure okunur. İlk rekâtta olduğu gibi secdeye gidildiğinde yine uzun süre secdede kalınır. Gücünüzün yettiği kadar... Secdeden kalkılır tahiyatta okunacaklar okunur ve selam verilir. Selam ile birlikte eller dua için alemlerin Rabbine kalkar... Bu namaz hakkında Hz. Aişe annemiz, Peygamberimizin şöyle buyurduğunu aktarmıştır:

“Ey Aişe, bu gecenin nasıl bir gece olduğunu bilir misin?

“En iyisini, Allah ve Resulü bilir.”

“Bu gece şaban ayının yarısıdır. Dünya işleri ve kulların işleri bu gece Allah’a sunulur. Bu gece Cehennem’den azat edilenlerin sayısı; Kelb Kabilesi’nin koyunları kadardır. Bu gece bana izin verir misin?”

“Olur,” dedim. Kalkıp namaza durdu. Ayakta durması hafif oldu. Fatiha suresini okudu; sonra da küçük bir sure okudu. Gecenin yarısına kadar secdede kaldı. Daha sonra ikinci rekata kalktı. Ayakta iken, birinci rekatta okuduğu kadar bir şey okudu. Sonra yine secdeye vardı. Bu secdede dahi, tan yeri ağarınca kadar kaldı. Secdede o kadar kaldı ki, bunun için Allah ruhunu aldı sandım. Bana gelmesi uzayınca, kendisine yaklaştım. Hatta ayaklarına elimi sürdüm. Hareket ettiğini görünce rahatladım. Secdesinde şöyle dediğini işittim:

“Azabından affına sığınırım. Dargınlığından rızana sığınırım. Senden sana sığınırım. Şanın yücedir. Sen kendi zatını övdüğün gibi, seni övemem...” Sonra kendisine sordum:

“Ey Allah’ın Resulü, bu gece secdende bir şeyler okuduğunu duydum. Bunları daha önce okuduğunu hiç duymamıştım.”

“Sen onları öğrenebildin mi?”

“Evet”

“Onları hem sen öğren, hem de başkalarına öğret.”

Mevlana'nın Namazı

Hz. Mevlana, karlı ve kuru ayaz kış gecelerinde medresenin damına çıkar sabaha kadar namaz kılarak secdede kalırdı. Önce yanına çıkmaya cesaret edemeyen hanımı ve dervişler, vakit ilerleyip kar yağışı artınca yanına çıkarlar; onu eli ayağı donmuş, ayaklarına kan oturmuş, baygın bir halde aşağı indirirlerdi. Sobanın başında ısınıp kendine gelince, "Rabb'imle ne güzel söyleşiyorduk, neden indirdiniz beni?" derdi.

Onu Kesmek İstemedim

Peygamberimizin de hazır bulunduğu 'Zâtü'r-Rika' gazvesindeki bir çarpışmada, Müslümanlardan biri müşrik bir adamın muharebe yerinde bulunan karısını öldürmüştü. Kadının kocası da misilleme olarak mutlaka bir Müslüman öldürmeye yemin etmişti. Allah Resulü ve arkadaşlarının peşinden onları izlemeye başladı. Peygamberimiz, akşamüstü bir yerde konaklama hazırlığı yaptı ve yanındakilere sordu:

"Bu gece dinlenirken bize kim bekçilik yapacak?"

Muhacir ve Ensar'dan iki adam cevap verdiler:

"Ey Allah'ın Elçisi, biz sizler için nöbet tutarız."

"Öyleyse şu vadinin giriş kısmında bekleyin."

İki gönüllü, Ammar b. Yâsir ile Abbâd b. Bişr idiler. Gece nöbetine duracakları sırada ensardan olan Abbâd, muhâcirden olan Ammar'a, "Gecenin hangi bölümünde nöbette olmamı istersin?" diye sordu. O da, "Gecenin ilk bölümünde benim yerime sen bakıver." dedi. Bu karardan sonra Muhacir, kendi nöbeti gelinceye kadar arkadaşının yanına uzanıverdi. Nöbetteki Ensar da, zamanı değerlendirmek için gece namazına durdu. Meğer

karısı öldürülen müşrik de, o sırada yakınlardaydı. Namazda duran adamı fark etti ve nöbette olduğunu anladı. Bir ok atıp sapladı ve atmaya devam etti. Nöbetçi sahabi üçüncü okla ağır yaralanmıştı. Derhal rükû ve secdeleri yapıp namazını tamamladı ve arkadaşını uyardı:

“Kalk artık kalk! Ben yaralandım, hareketten kesildim.”

Arkadaşı yerinden fırlayınca, okçu müşrik de korkup uzaklaştı. Yaralı arkadaşının durumunu gören Muhacir hayretle sordu:

“Sana ilk ok atılınca beni uyandırsaydın ya!”

“Okumakta olduğum bir surenin ortalarında idim. Onu kesmek istemedim. Eğer Allah Resulü’nün bize verdiği nöbetçiliğe zarar gelmeyecek olsaydı, canım çıkasıya okuduğum sureyi kesmezdim.”

Allah'ın Çağrısı

Hasan-ı Basri ve Ömer b. Abdülaziz'i ibadet ederken görenler, "Sanki cehennem sadece bu ikisi için yaratılmış!" derlerdi, çünkü vakitlerini Allah'a kulluk ve ibadetle geçiriyorlardı.

Maruf b. Vasil et-Teymi, altmış sene cemaatine namaz kıldırды. Sehv secdesi yaptığına hiç kimse şahit olmadı, zira o namazı çok ciddiye alırdı. Amir b. Abdullah iyice yaşlanmıştı. Müezzinin ezanını işitince oğullarından kendisini camiye götürmelerini istedi. Onlar, "Sen cemaate gidemeyecek kadar hastasın," dediler. "Allah'ın davetini duyduğum halde nasıl gitmem?" dedi. Bu kadar ısrarlı olunca çocukları kollarına girip onu akşam namazına götürdüler, gerçekten hastaydı. İmamla birlikte ancak birinci rekâtı kılabilirdi ve vefat etti. İbn Cevzi, Abdan şehrini anlatırken: "Bu şehir, ibadete düşkün insanlarıyla meşhurdur," der ve Ebu Bekr Mervezi'nin "Abdan, abidler arenasıdır," sözünü nakleder. İbadet ve Abdan aynı kökten türemiş iki kelimeydi ve kendisini Allah'a kulluğa adanmış kimseler şehre kendi boyalarını çalmışlardı. Koca bir şehir küskünlerden, mutsuzlardan, kızgınlardan değil, Allah'a birlikte yürümeye kararlı abitlerden oluşuyordu.

Peygamberin Namaz Huzuru

Peygamberimizin sevgili eşi, Hz. Ayşe annemiz anlatıyor:

“Allah Resulü ile söyleşir, sohbet eder, halleşirdik. O bize bir şeyler anlatır, biz de ona bir şeyler anlatırdık. Namaz vakti gelince Allah’ın sonsuz ve mutlak varlığına dalar, bizi tanımaz, biz de onu tanımazdık. Namaz, bizi benliğimizden koparır, başka bir dünyanın içine sokardı.”

Bir dostu, Allah Elçisi’nin namaz kılışını anlatırken şöyle der:

“Peygamberimiz namaza başladığında, çevresindekiler göğsünden, kaynayan kazan gibi bir ses duyarlardı. Öyle namaz kılardı ki, görenler şaşırırdı. Kıyamda, rükûda ve secdede o kadar uzun dururdu ki, öldü sanırlar, heyecanlanırlardı. Kimi zaman kıyamda Fatiha’dan sonra Bakara Suresi’ni okur, hatta peşinden Âl-i İmran ve Nisa surelerini de eklerdi. Rükû ve secdede uzun uzun dualar eder, her gece ayağı şişinceye kadar namaz kılardı. Çünkü namaz kılmaktan manevi bir zevk alır, büyük bir huzur hissederdi.

En Büyük Hırsız

Peygamberimiz, bir gün, sahabilerine, “En büyük hırsız kimdir, biliyor musunuz?” diye sordu.

“Kimdir ey Allah’ın Elçisi?” dediler.

Peygamberimiz, “Kendi namazından çalan kimsedir,” buyurdu.

“Bir kimse, kendi namâzından nasıl çalar? diye sordular.

“Namazın rüku ve secdelerini tam olarak yapmamakla,” buyurdu.

Namaz Kılmıyordunuz

İmam Birgivî hazretleri zamanında, devrin Şeyhülislamı bir konuda fetva verdi. İmam Birgivî, eline tutuşturulan kâğıdı okur okumaz, kâğıdı yırttı ve “Bu yanlış bir fetvadır,” dedi. Fetvasının, Birgivî tarafından reddedildiğini öğrenen Şeyhülislam, haber göndererek makamına davet etti. Birgivi çağrısına uydu ve doğruca Şeyhülislam’ın makamına gitti.

İçeri girdiğinde Şeyhülislam namaz kılıyordu. İmam Birgivî, namaz kılan Şeyhülislam’ı görmesine rağmen ona selam verdi ve içeri girip bir yere oturdu. Şeyhülislam namazını bitirince, “Hoş geldiniz” dedi, “Fetvamı reddettiniz ama namaz kılan adama selam verilip verilmeyeceğini bilemediniz.” İmam Birgivî, bu soruyu bekliyordu. Şöyle cevap verdi:

“Namaz kılan kimseye selam verilmez, biliyorum. Ancak ben içeri girdiğimde siz namaz kılmıyordunuz. Bu oda karanlık olduğu için, şu pencereyi büyütsek de, odaya daha çok ışık girer mi diye düşünüyordunuz. Bende sizin pencere ile meşgul olduğunuzu görünce selam verdim.”

Şeyhülislam neye uğradığını şaşırıldı. İmam Birgivî öyle ayağa çağrılacak bir adam değildi, Şeyhülislam özür beyan etti.

Uzun Secdeler

Ka'b oğlu Rabia şöyle diyor:

Bir gün Peygamberimiz bana şöyle buyurdu:

"Rabia! Yedi yıl bana hizmet ettin, benden mükâfat istemiyor musun?"

"Ya Resulullah! İzin verin biraz düşüneyim." Ertesi günü huzuruna gittiğimde şöyle buyurdu:

"Rabia, dileğin nedir?"

"Allah'tan iste ki, beni de sizinle beraber cennette götürsün," dedim.

"Böyle bir şey istemeyi kim sana öğretti?" diye sordu.

"Kimse bana öğretmedi. Ama biraz düşünerek şu kanaate vardım ki, eğer dünya malını istemiş olursam, yok olucudur; eğer uzun ömür ve evlat isteyecek olursam, onun sonu da ölümdür." Peygamber başını öne eğip biraz düşündükten sonra şöyle buyurdular:

"Bunu Allah'tan isteyeceğim. Ama sen de uzun secdelerle bana yardım et ve çok namaz kıl."

İslam'ın Çağrısı Namaz

Peygamberimizin amcasının oğlu olan Hz. Ali "Allah'ın Aslanı" ismiyle de anılırdı. Annesi, Peygamberimize kendi evladıymış gibi bakan Fatıma binti Esed'dir. Hz. Ali, Müslümanlığı kabul eden ilk çocuktur. Bir gün Peygamber Efendimiz ve eşi Hz. Hatice'yi namaz kılarken gördü. Onları hayranlıkla seyretti. Daha önce böylesi bir şey görmemişti. Namaz bittiğinde,

"Bu yaptığınız nedir?" diye sordu. Peygamberimiz, "Bu Allah'ın seçtiği ve yücelttiği dindir. Seni O'na inanmaya davet ediyorum. Putlara tapmaktan sakındırıyorum," dedi. Hz. Ali, "Bu, benim bu zamana kadar duyup işitmediğim bir şey. Babamın iznini almadan bir şey yapamam," diye konuştu. O gün bu konuyu kimseyle paylaşmadı. Geceyi düşünerek geçirdi. Gün ağarırken kalbine bir nur doğdu. Peygamberimize gelerek şöyle konuştu:

"Allah beni yaratırken babam Ebu Talib'e sormadı. Ben niçin Allah'a inanıp kulluk etmek için gidip onun iznini alayım?"

Salavat'ın Kerameti

Talebelerinin sayısının on binleri bulduğu rivâyet edilen Muhammed Cezûlî, bir gün bir kuyu başına abdest almak için uğradı. Kuyunun yanında su çekmek için kova ve ip yoktu. Ne yapacağını şaşırmıştı. Bir kız, onun bu hâlini yüksekçe bir yerden gördü ve ona şöyle dedi:

“Sen kimsin ve niye şaşırdın?”

Muhammed Cezûlî, onun kova getireceği umuduyla kendini tanıttı ve durumunu bildirdi.

Kız bunun üzerine ona; “İnsanlar seni hayır ve kerâmetle överler. Sen ise kuyudan su çıkarmaktan âciz kaldın, şaşırdın,” dedi ve gelip kuyuya seslendi. Allah'ın izniyle su, kuyudan taşıp dışarıya akmaya başladı. Muhammed Cezûlî abdest aldıktan sonra kıza, “Sen bu kerâmete nasıl sahip olabildin?” diye sordu. Kız, “Peygamberimize çok salavat okuyarak kavuştum,” diye cevap verdi. Muhammed Cezûlî, hayret etti, “Acaba hangi salavatı okumaya devam etsem?” diye düşünmeye başladı. O gece, bu düşünceden dolayı uyuyamadı. Yatakta yatarken, eşi yatağından kalktı. En güzel elbisesini giyip, örtüsünü örtüp evden dışarı çıktı. Bu saatte nereye gittiğini merak ederek arkasından

çıktı ve deniz kıyısına doğru gittiğini gördü. Önünde ve ardında bir arslan ona bekçilik ediyordu. Merakı daha fazla arttı. Hanımı kıyıya varınca denize girdi ve yürümeye devâm etti, sonunda küçük bir adaya ulaştı. Arslanlar denizin kıyısında yattılar. Orada abdest alıp, namaz kılmaya başladı. İbadetten sonra, yine su üzerinde yürüyerek kıyıya geldi. Arslanlar da kalkarak, biri önde, diğeri arkada yürümeye başladılar. Muhammed Cezûlî daha önce eve gelip, uyuyor göründü. Hanımı, eve gelip elbiselerini değiştirip, yattı. “Hanım bunu her gece mi yapıyor?” diye düşünerek, üç gece onu gözetledi. Her gece böyle yaptığını gördü. Üçüncü gecenin sabahında sordu. Hanımı ona; “Sen bunu yeni mi fark ettin? Yıllardır ben böyle yapıyorum,” dedi. Bunun üzerine Muhammed Cezûlî; “Acaba, bu kerâmete nasıl kavuştun?” diye sorunca, hanımı; “Peygamberimize salavat okumayı hiç bırakmadım. Nîmete bu yüzden kavuştum,” dedi. Muhammed Cezûlî; “Devam ettiğin salavat hangisidir?” diye sordu. Hanımı cevap vermedi. Israr edince; “Bu gece istihare edeyim, izin olursa, cevap veririm,” dedi.

Sabahleyin, “Açıkça söyleyeyim, haber vermeye izin yoktur. Ancak bütün salavatları topla, onların içinde varsa, ‘vardır’ derim,” diye konuştu. Bunun üzerine Muhammed Cezûlî, birçok kitaplarda bulunan salevât-ı şerîfeleri topladı ve bir kitap yazdı. Kitabı okuduğu zaman, hanımı, “İçinde birkaç yerde vardır,” dedikten sonra; “Bu kitabı okumaya devam edenin, Allah’ın rahmetine kavuşacağında şüphe yoktur,” dedi. Muhammed Cezûlî bu eserine; “Hayırlara deliller ve nûrların doğuşu” anlamına gelen “Delâil-ül-Hayrât ve Meşârik-ul-Envâr” ismini verdi. Delâil-ül-Hayrât’ta toplanmış olan salavatlardan bazıları şunlardır:

“Allahümme salli alâ Muhammedin ve ezvâcîhî ve zürriyyâtihî kemâ salleyte alâ İbrâhîme ve bârik alâ Muhammedin ve ezvâcîhî ve zürriyyâtihî kemâ bârekte alâ âli İbrâhîme inneke hamîdün mecîd.”

“Allahümme salli alâ Muhammedin kemâ salleyte alâ İbrâhîme ve bârik alâ Muhammedin ve alâ âli Muhammedin kemâ bârekte alâ İbrâhîme inneke hamîdün mecîd.”

“Allahümme salli alâ Muhammedin-in-nebiyy-il-ümmiyyi ve alâ âli Muhammed.”

“Allahümme salli alâ Muhammedin ve alâ âli Muhammedin kemâ salleyte alâ İbrâhîme ve alâ âli İbrâhîme inneke hamîdün mecîd. Allahümme bârik alâ Muhammedin ve alâ âli Muhammedin kemâ bârekte alâ İbrâhîme ve alâ âli İbrâhîme inneke hamîdün mecîd. Allahümme ve terahham alâ Muhammedin ve alâ âli Muhammedin kemâ terahhamte alâ İbrâhîme ve alâ âli İbrâhîme inneke hamîdün mecîd. Allahümme ve tehannen alâ Muhammedin ve alâ âli Muhammedin kemâ tehannente alâ İbrâhîme ve alâ âli İbrâhîme inneke hamîdün mecîd. Allahümme ve sellim alâ Muhammedin ve alâ âli Muhammedin kemâ sellemte alâ İbrâhîme ve alâ âli İbrâhîme inneke hamîdün mecîd.”

“Allahümme bârik alâ Muhammedin ve alâ âli Muhammedin kemâ bârekte alâ İbrâhîme inneke hamîdün mecîd.”

“Allahümme salli alâ Muhammedin ve alâ âlihi ve eshâbihî ve evlâdihî ve ezvâcîhî ve zürriyyetihî ve ehl-i beytihi ve eshârihi ve ensârihi ve eşyâihî ve muhibbihî ve ümmetihî ve aleynâ maahüm ecmaîne ya erhamerrâhimîn.”

“Allahümme salli alâ Muhammedin ve alâ âli Muhammedin ve alâ ehl-i beytihi.”

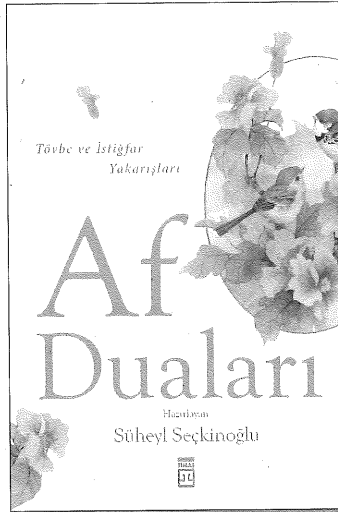

“Ey iman edenler! Sabır ve namazla Allah’ın yardımını isteyin. Şüphesiz ki Allah sabredenlerle beraberdir.”

Bakara/153

iyi ki kitaplar var...

AF DUALARI SÜHEYL SEÇKİNOĞLU

Biz, Allah'a güçsüzlüğümüz ve yoksulluğumuzla yaklaşıyoruz.

Allah, bize kudreti ve zenginliğiyle yakınlaşır. Allah'a yaklaşmamız istiğfar ve duayladır, ibadet ve tövbeyledir, kulluk ve niyazladır. Allah'ın her şeyi kuşatan rahmeti olmasaydı, sadece kendi eylemlerimizden ibaret olsaydık, asla sonsuz mutluluğa kavuşamazdık.

Bu kitapta, başta Kutsal Kitabımız olmak üzere; Allah Elçisi'nden, diğer peygamberlerden ve maneviyat büyüklerinden çeşitli tövbe ve istiğfar örnekleri bulacaksınız.